

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی (بازنگری شده)

مقطع: کارشناسی روانشناسی

گروه:

کارگروه ویژه روانشناسی

تصویبه هشتصد و بیست و چهارمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۹۱/۱۲/۱۳

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

برنامه درسی مقطع کارشناسی رشته روانشناسی

کمیته تخصصی:

کارگروه ویژه: روانشناسی

گرایش:

رشته: روانشناسی

کد رشته:

قطعه: کارشناسی

شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی، در هشتاد و بیست و چهارمین جلسه مورخ ۹۱/۱۲/۱۲، برنامه درسی مقطع کارشناسی رشته روانشناسی را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱: برنامه درسی مقطع کارشناسی رشته روانشناسی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارد، لازم الاجراء است:

(الف) دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

(ب) مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تأسیس می‌شوند و تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی هستند.

ماده ۲: این برنامه از تاریخ ۹۱/۱۲/۱۲ جایگزین برنامه درسی مقطع کارشناسی رشته روانشناسی کودکان استثنایی، روانشناسی عمومی و روانشناسی بالینی مصوب یکصد و هشتاد و سومین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۱۳۶۸/۱۱/۱ و مقطع کارشناسی روانشناسی گرایش صنعتی و سازمانی مصوب دویست و پنجاه و هفتمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۱۳۷۲/۲/۱۹ و مقطع کارشناسی رشته اصلاح و تربیت مصوب دویست و پنجاه و پنجمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۱۳۷۲/۲/۱۹ شد و برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند، لازم الاجراء است.

ماده ۳: برنامه درسی مقطع کارشناسی رشته روانشناسی در سه فصل: مشخصات کلی، چداول دروس و سرفصل دروس برای اجراء به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ابلاغ می‌شود.

رأی صادره هشتاد و بیست و چهارمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۹۱/۱۲/۱۲ درخصوص برنامه درسی مقطع کارشناسی رشته روانشناسی:

۱. برنامه درسی مقطع کارشناسی رشته روانشناسی با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲. این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجراء است و پس از آن نیازمند بازنگری است.

حسین نادری منش
نایب رئیس شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

سعید قدیمی
دبیر شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

فصل اول

راهبردها و راهکارهای تحول و ارتقاء در روانشناسی

مقدمه

تحول در علوم انسانی از توصیه‌های مورد تأکید امام خمینی(ره) و مطالبات جدی مقام معظم رهبری بهویژه در سال‌های اخیر است. علوم انسانی به مثابه مجموعه قواعد تنظیم حیات انسان در بخش نرم‌افزاری فرهنگ و تمدن بشری، علوم و معارفی است که به صورت روشن‌تر از رفتارها، باورها، افکار، نگرش‌ها، احساسات، هیجانات و همه پدیده‌های انسانی معنادار بحث می‌کند. به تعبیر دیگر موضوع بحث مجموعه علوم انسانی^۱ و علوم اجتماعی^۲ است که مصاديق بارز آن فلسفه، روانشناسی، جامعه‌شناسی، علوم تربیتی، علوم اقتصادی، علوم سیاسی، مدیریت و حقوق است.

روانشناسی در این منظومه به عنوان یک علم مادر و مولد در علوم انسانی جایگاه ویژه‌ای دارد که مطالعه علمی پدیده‌های روانی و رفتاری را در قلمروی وسیع به عهده دارد. روانشناسی در گستره خود با توصیف و تبیین فاتونمتدی‌های حاکم بر نظام روانشناختی انسان به پیش‌بینی و تغییر رفتارها، افکار، باورها و احساسات دست می‌یابد، در عرصه نابهنچاری‌ها و اختلالات روانی درمان مراجعان را وظیفه اصلی خود می‌داند و در عین حال نسبت به علامت روانی و ارتقای حیات انسانی ورود جدی دارد.

برخی مبانی نظری خاص فلسفی، معرفت‌شناختی و انسان‌شناختی و تیز خطاهای روش‌شناختی ناشی از اصالت دادن به کنی‌گرایی، تقلیل‌گرایی، انحصار‌گرایی و استعاره‌گرایی و نیز پیشداوری‌های تزادی، سیاسی و اجتماعی از جمله موارد عدم انطباق فرهنگی است که در عرصه‌های کاربردی و بهویژه درمانگری نتیجه‌اش بعض‌آن‌کارآمدی، پیچیده‌تر کردن مشکلات و

^۱. humanities
^۲. social sciences

نادیده گرفتن متغیرهای فرهنگی است.

بنابراین با فرض آنکه تحول را تغییر وضع موجود به وضع مطلوب بدانیم و به ضرورت آن اذعان کنیم، تحول در روانشناسی نیازمند طراحی نقشه تحول و یان راهبردها و راهکارهای تحول است. محورهای اصلی تحول در روانشناسی عبارت اند از: مبانی نظری معرفت‌شناختی، انسان‌شناختی و روش‌شناختی در سه بخش آموزشی، پژوهشی و درمانگری در حیطه‌های نظری و کاربردی؛ گرایش‌ها، عنوانین، سرفصل‌ها، متنون و منابع درسی؛ استاد، اعضای هیئت علمی و دانشجویان؛ محیط آموزشی، مدیریت آموزش و برنامه آموزشی؛ پژوهش، پایان‌نامه‌ها، مدیریت پژوهش، نشریات تخصصی علمی-پژوهشی، کرسی‌های نظریه‌پردازی و قطب‌های علمی؛ قوانین و مقررات و سیاست‌گذاری‌های لازم مربوط به آموزش و پژوهش؛ و بالاخره چارچوب‌ها و روش‌های درمانگری و مشاوره در مراکز روانشناسی و مشاوره.

بر این اساس بحث را به تحول در آموزش روانشناسی معطوف می‌کنیم و مطالب مربوط به گرایش‌ها، عنوانین درسی، سرفصل‌ها، متنون و منابع درسی را پی می‌گیریم. تحول در این بخش سه راهبرد اساسی غنی‌سازی، بومی‌سازی و ارزش‌مداری دارد که در ذیل هر راهبرد، پس از توضیح آن راهکارهای مربوطه را مورد بحث قرار خواهیم داد.

۱. راهبرد غنی‌سازی

مقصود از غنی‌سازی آن است که نسبت به جایگاه فعلی روانشناسی در جهان، رشد کمی و کیفی مناسبی داشته باشیم و بتوانیم تأخیرها و کمبودهای موجود را به طور نسبی جبران کنیم.

راهکارهای غنی‌سازی

- ۱-۱. روزآمدی: استفاده از آخرین مطالعات، تحقیقات، نظریه‌ها و دستاوردهای علمی در روانشناسی؛
- ۱-۲. ارتقاء روش‌شناختی: به کارگیری انواع روش‌های تحقیق کمی و کیفی و زمینه‌سازی و تخصیص واحد‌های درسی لازم جهت ارتقاء و تعمیق قابلیت‌ها و مهارت‌ها در استفاده صحیح و جامع از روش‌های تحقیق؛

- ۱-۳. گسترش آموزش پژوهش محور:** فراهم ساختن زمینه های دانشی و مهارتی لازم برای تقویت پژوهشگری، کنجکاوی و حقیقت جویی در متن همه آموزش ها؛
- ۱-۴. توجه به فلسفه روان شناسی:** آشناسازی دانشجویان با فلسفه علم، مکاتب، و جریان های روان شناختی حاکم بر علم روان شناسی موجود و مبانی معرفت شناختی، هستی شناختی و روش شناختی آن و تخصیص واحد های درسی لازم؛
- ۱-۵. نظریه پردازی:** آشناسازی دانشجویان با مبانی تولید علم و ایجاد زمینه های دانش و مهارتی لازم برای ایده پردازی، مدل سازی و نظریه پردازی های جدید؛
- ۱-۶. جامع تکری:** آشناسازی دانشجویان با نگاه جامع و یکپارچه به انسان در ابعاد چندگانه زیستی، روانی، اجتماعی و معنوی و استفاده از مایر علوم و معارف در شناخت کلی انسان.
- ۲. راهبرد بومی سازی**
- بومی سازی به معنای سازگاری، تناسب و هماهنگی دانش روان شناسی با فرهنگ، تمدن و جامعه ایران است. بومی سازی یش از همه در خصوص دانش های بنیادی - کاربردی اعم از علوم طبیعی و انسانی، از جمله روان شناسی که آزاد از فرهنگ نیستند مورد انتظار است.
- راهکارهای بومی سازی**
- ۲-۱. نیازمنجی:** طراحی اهداف آموزشی، رشته ها و گرایش های روان شناسی بر اساس نیازمنجی های مبتنی بر شرایط اقليمی، جغرافیابی و فرهنگی و نیز هدایت و جهت دهی پژوهش های روان شناختی و پایان نامه های تحصیلات تکمیلی بر اساس موضوعات و وسائل جاری و مورد نیاز کشور؛
- ۲-۲. انطباق با اهداف نظام آموزشی:** تدوین، تنظیم و منطبق کردن گرایش ها، عنوانین دروس و سرفصل ها با اهداف نظام آموزشی (حاصل از استناد بالادستی)؛

- ۳-۲. گسترش مهارت آموزی: فراهم سازی زمینه گسترش مهارت‌ها و مهارت آموزشی با جهت‌گیری بومی در حوزه‌های مختلف روان‌شناسی بهویژه عرصه‌های کاربردی از قبیل مشاوره، روان‌درمانی و روان‌شناسی تربیتی؛
- ۴-۲. تأسیس و تقویت قلب‌های علمی - منطقه‌ای: راهاندازیو تقویت قطب‌های علمی - منطقه‌ای براساس نیازها و ظرفیت‌های منطقه‌ای و سرمایه‌های انسانی و امکانات صنعتی - سازمانی (حاصل از آمایش سرزمینی در هر منطقه)؛
- ۵-۲. توازن جنسیتی: ملاحظه کردن ویژگی‌های جنسیتی در رشتهد، گرایش‌ها و پذیرش دانشجو و نیز به کارگیری استاند براساس نیاز‌سنجدی و سیاستگذاری متوازن و متناسب؛
- ۶-۲: سطح‌بندی مقاطع تحصیلی: تأسیس و گسترش مقاطع تحصیلی دانشگاهی و پذیرش دانشجویان در آن براساس نیازها، اهداف آموزشی، استعدادها و ظرفیت‌های انسانی و منطقه‌ای.

۳. راهبرد اسلامی‌سازی

با توجه به پذیرش مبانی ارزشی دین اسلام (باورهای مناسک و اخلاقیات) در جامعه اسلامی اولاً مباحثی از روان‌شناسی که در تضاد آشکار با این مبانی باشد لازم است اصلاح گردد. ثانیاً با عنایت به ظرفیت‌های علمی و حیاتی در منابع اسلامی استفاده از آنها نیز در متون و منابع روان‌شناسی نیز ضرورت می‌یابد.

د. اهکارهای اسلامی‌سازی

- ۱-۳. پیشنهاد روان‌شناسی در فرهنگ اسلامی - ایرانی: آشنایی دانشجویان با میراث گران‌بهای علمی و فرهنگی ایران و اسلام در رشته و گرایش‌های مربوط به روان‌شناسی ضروری است، افزون بر خودبادوری فرهنگی، زمینه‌های اویله برای استخراج دیدگاه‌های اسلامی در روان‌شناسی فراهم می‌گردد. در گرایش‌های روان‌شناسی، متناسب با هر گرایش و درس می‌توان سوابق و پیشنهادهای اسلامی در آن مورد را در منابع فلسفی، اخلاقی و عرفانی استخراج و تدوین نمود تا پس از کارشناسی لازم به عنوان واحدهای درسی الزامی مورد بحث قرار گیرد؛

- ۲-۳. استخراج و تدوین فلسفه روان‌شناسی اسلامی:** لازم است در ابتداء متنونی تهیه شود که مبانی معرفتی، هستی‌شناسانه و انسان‌شناسانه روان‌شناسی براساس دیدگاه اسلام استخراج و مدون گردد. بخشی از این مبانی به صورت پیشنهادی قابل استخراج است و برخی دیگر پسندی است که پس از تشکیل دانش روان‌شناسی اسلامی امکان‌بزیر می‌شود؛
- ۳-۳. تقویت و گسترش نگاه انتقادی:** براساس مبانی اسلامی، مبانی فلسفی روان‌شناسی موجود استخراج شود و به صورت جدی مورد نقد و بررسی قرار گیرد.
- ۳-۴. مطرح کردن دیدگاه‌ها و پارادایم‌های متفاوت در روان‌شناسی:** در ترجمه متن و منابع روان‌شناس به آثار علمی و کلاسیک در پارادایم‌های مختلف توجه شود. صرفاً به ترجمه آثار پارادایم پوزیتیویستی اکتفا نگردد. باویژه آرا و اندیشه‌هایی که در غرب نگاه انتقادی جدی به مبانی و مباحث روان‌شناسی معاصر دارند ترجمه و در دسترس دانشجویان قرار گیرد.
- ۳-۵. استخراج و پذیرش مفاهیم روان‌شناختی در متنون دینی:** مفاهیم و گزاره‌های موجود در منابع اسلامی به صورت متاظر با مفاهیم و مسائل روان‌شناسی معاصر استخراج گردد تا این مفاهیم در سه محور واژگانی، مدل‌ها و نظریه‌های اسلامی مشأ تحقیقات جدید گردد.
- ۳-۶. تلفیق جهت‌گیری تربیتی و اخلاقی:** در همه گرایش‌ها، درس‌ها و سرفصل‌ها باید نگاه تربیتی و اخلاقی مبتنی بر اسلام به گونه‌ای در متنون درسی روان‌شناختی عجین شود تا زمینه‌های پرورش انسان متعالی اسلام فراهم گردد.
- ۳-۷. استخراج و ساماندهی روش‌شناسی:** روش‌شناسی یا روش‌شناسی‌های متناسب با پژوهش به منزله ستون اصلی خیمه روان‌شناسی اسلامی است. استخراج یا ابداع و تدوین روش‌شناسی موجب رشد منطقی و نظاممند مکتب روان‌شناسی رشد خواهد بود.
- ۳-۸. تدوین کتب و منابع روان‌شناسی:** لازم است کتاب‌ها و منابع روان‌شناسی براساس معابرها و ضوابط اسلام از جهت مبانی و مباحث تهیه و شرایط و زمینه‌های معرفی و استفاده از آنها در مراکز آموزشی فراهم گردد.

فصل دوم

مشخصات کلی دوره کارشناسی روانشناسی

۱- تعریف

روانشناسی علمی است که به توصیف، تبیین، پیش‌بینی و کنترل رفتارها و فرایندهای ذهنی انسان به عنوان مخلوقی الهی در ابعاد جسمانی، روانی، اجتماعی، اخلاقی و معنوی با استفاده از منابع و روش‌های تجربی، عقلی و وحیانی می‌پردازد.

۲- هدف کلی

هدف از دوره کارشناسی، یادگیری مبانی و مفاهیم روانشناسی در حوزه‌های مختلف اجتماعی، بالینی، تجربی، تحولی، روش‌شناختی، شخصیت، شناختی و فیزیولوژیک با توجه به فرهنگ بومی و دینی کشور به منظور توانمندسازی دانشجو در حیطه‌های دانشی^۳، بینشی^۴ و توانشی^۵ و کاربرد آنها در زندگی فردی و اجتماعی است.

۳-۱- اهداف جزئی

۱. فراگیری مفاهیم و مبانی اساسی روانشناسی در حوزه‌های مختلف از جمله اجتماعی، بالینی، تجربی، تحولی، سلامت، شخصیت، شناختی، فیزیولوژیک.
۲. آشنایی با نظریه‌ها و رویکردهای متفاوت در روانشناسی و مقایسه آنها با یکدیگر.

^۳. اهداف دانشی، یادگیری اموری است که دانشجو را در دانستن، فهمیدن، تجزیه و تحلیل، نوآوری و ارزشیابی دانش روانشناسی مساعدت کند.
^۴. اهداف بینشی، باور به اعتقادات، ارزش‌های اخلاقی و مبانی فلسفی اسلام و الترام عملی به آنها در زندگی و علوم روان‌شناختی است که در قالب نتمامی دروس و فعالیت‌های کارشناسی روانشناسی محقق می‌شود.
^۵. اهداف توانشی، کسب مهارت در زمینه‌های روش‌شناختی و به کارگیری دانش‌ها و ابزارهای مربوط در روانشناسی است.

۳. آشنایی با رشته‌ها، گرایش‌ها و زمینه‌های مختلف علوم روان‌شناختی و حرفه‌های مربوطه
۴. آشنایی با علوم مرتبط با روانشناسی
۵. آشنایی با فلسفه روانشناسی با نگاه انتقادی
۶. تعمیق اعتقادات دینی و پرورش تفکر و مهارت‌های اندیشیدن براساس فرهنگ اسلامی و به کارگیری آنها در زندگی
۷. ارتقای شناخت و پرورش ارزش‌ها و اخلاقیات اسلامی
۸. ارتقاء و تعمیق خودشناسی دانشجویان براساس منابع دینی و روانشناسی
۹. آشنایی دانشجویان با آموزه‌های اسلامی و فرهنگ بومی در حوزه روانشناسی
۱۰. پرورش زمینه‌های لازم برای فرضیه‌پردازی و پژوهش در حوزه روانشناسی براساس آموزه‌های اسلامی و فرهنگ بومی
۱۱. افزایش توانایی تفکر انتقادی و مقایسه‌ای در مباحث روانشناسی براساس آموزه‌های منابع اسلامی
۱۲. آشنایی با تاریخچه و اندیشه‌های روان‌شناختی در فرهنگ اسلامی
۱۳. آشنایی و کسب مهارت در روش‌های مطالعه و پژوهش کتابخانه‌ای و فضای مجازی
۱۴. آشنایی و کسب مهارت در استفاده از روش‌های پژوهش کیمی و کیفی
۱۵. آشنایی و کسب مهارت در استفاده از نرم افزارها و ابزارهای فناوری اطلاعات و ارتباطات در روانشناسی
۱۶. آشنایی و کسب مهارت برای طراحی، انجام، تدوین گزارش و ارائه پژوهه تحقیقی انفرادی حرفه‌ای
۱۷. آشنایی و کسب مهارت در به کارگیری آزمون‌های روان‌شناختی
۱۸. آشنایی و کسب مهارت برای مداخله در کاهش آسیب‌های روانی، اجتماعی و اخلاقی
۱۹. آشنایی و کسب مهارت در تبیین مسائل بومی براساس یافته‌های روانشناسی

۲۰. توانایی بهره‌برداری از متون و منابع روان‌شناسی به زبان اصلی.

۳- طول دوره و شکل نظام

طول دوره کارشناسی ۴ سال است. نظام آموزشی واحدی بوده و کلیه دروس نظری و عملی در مدت حداقل ۸ نیمسال تحصیلی ارایه می‌گردد.

طول هر نیمسال تحصیلی ۱۶ هفته بوده و خداقل زمان لازم برای هر واحد درسی یک ساعت در هفته می‌باشد.

۴- واحدهای درسی

تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی روانشناسی ۱۳۸ واحد به شرح زیر می‌باشد.

- دروس اصلی و پایه: ۶۹ واحد

- دروس تخصصی: ۳۷ واحد

- دروس اختیاری: ۱۰ واحد

- دروس عمومی: ۲۲ واحد

۵- تلفیق و تجمعیح گرایش‌ها

در این برنامه، دوره کارشناسی روانشناسی، بدون گرایش‌های موجود (بالینی، عمومی، صنعتی و سازمانی، کودکان استثنایی و مشاوره) ارایه شده است و برنامه به گونه‌ای تدوین شده که فارغ‌التحصیل آن در هر موقعیت شغلی (آموزش و پرورش، نهاد‌های فرهنگی-اجتماعی، سازمان‌ها، ادارات و کارخانجات، مراکز بهداشتی-درمانی، مراکز پژوهشی) قرار گیرد بتواند از اطلاعات و مطالب ارایه شده در دوره، به خوبی بهره‌مند گردد و کارایی قابل قبولی داشته باشد.

۶- تعیین تکلیف دانشجویان در حال تحصیل

از آنجا که در برنامه ارایه شده دوره کارشناسی روانشناسی، گرایش‌ها حذف شده است؛ و با توجه به اینکه دانشجویان دوره کارشناسی روانشناسی و مشاوره هم اکنون در گرایش‌های مختلف (بالینی، عمومی، صنعتی و سازمانی، کودکان استثنایی، تربیتی، مشاوره و ...) مشغول به تحصیل می‌باشند، مقرر گردید برنامه جدید دوره کارشناسی روانشناسی برای دانشجویان ورودی مهرماه سال ۱۳۹۲ اجرا گردد و برنامه دانشجویان فعلی مطابق با برنامه گذشته ادامه یابد.

برنامه دوره کارشناسی روانشناسی

الف- دروس اصلی / پایه

ردیف	نام درس	تعداد واحد	تعداد ساعت			پیشیاز یا زمان ارایه درس
			عملی	نظری	جمع	
۱۰۱	مباحث اساسی در روانشناسی ۱	۲	-	-	۳۲	-
۱۰۲	مباحث اساسی در روانشناسی ۲	۲	-	-	۳۲	۱۰۱
۱۰۳	تاریخ و مکاتب روانشناسی و نقد آن	۲	-	-	۳۲	-
۱۰۴	مبانی جامعه شناسی	۲	-	-	۳۲	-
۱۰۵	روانشناسی از دیدگاه اندیشه‌مندان مسلمان	۲	-	-	۳۲	-
۱۰۶	آمار توصیفی	۲	-	-	۳۲	-
۱۰۷	آمار استنباطی	۳	۳۲	۳۲	۶۴	۱۰۶
۱۰۸	روش تحقیق (کمی و کیفی)	۳	۳۲	۳۲	۶۴	۱۰۷
۱۰۹	فیزیولوژی اعصاب و غدد	۲	-	-	۳۲	-
۱۱۰	احساس و ادراک	۲	-	-	۳۲	۱۰۹
۱۱۱	روانشناسی فیزیولوژیک	۲	-	-	۳۲	۱۱۰
۱۱۲	انگیزش و هیجان	۲	-	-	۳۲	۱۱۱
۱۱۳	روانشناسی تحولی ۱	۲	-	-	۳۲	۱۰۲
۱۱۴	روانشناسی تحولی ۲	۲	-	-	۳۲	۱۱۳
۱۱۵	معرفت شناسی	۲	-	-	۳۲	-
۱۱۶	آشنایی با فلسفه اسلامی	۲	-	-	۳۲	۱۱۵
۱۱۷	روانشناسی شخصیت	۲	-	-	۳۲	-
۱۱۸	روانشناسی شناختی	۲	-	-	۳۲	۱۰۲ و ۱۱۰
۱۱۹	روانشناسی دین	۲	-	-	۳۲	-
۱۲۰	کاربرد کامپیوتر در روانشناسی	۲	۳۲	۱۶	۴۸	-
۱۲۱	فلسفه علم روانشناسی	۲	-	-	۳۲	۱۰۲
۱۲۲	روانشناسی اجتماعی	۲	-	-	۳۲	۱۰۲ و ۱۰۳
۱۲۳	متون روانشناسی به انگلیسی ۱	۲	-	-	۳۲	۱۰۲
۱۲۴	متون روانشناسی به انگلیسی ۲	۲	-	-	۳۲	۱۲۳
۱۲۵	روانشناسی تجربی	۳	۸۰	۱۶	۹۶	۱۱۱

۱۰۷	۳۲	۱۶	۴۸	۲	روان منجی	۱۲۶
۱۰۲	-	۳۲	۳۲	۲	روانشناسی یادگیری	۱۲۷
۱۲۷	-	۳۲	۳۲	۲	روانشناسی تربیتی	۱۲۸
۱۰۲	-	۳۲	۳۲	۲	آموزه‌های روانشناختی در قرآن و حدیث ۱	۱۲۹
۱۲۹	-	۳۲	۳۲	۲	آموزه‌های روانشناختی در قرآن و حدیث ۲	۱۳۰
۱۱۶ و ۱۱۴	-	۳۲	۳۲	۲	آسیب‌شناسی روانی ۱	۱۳۱
۱۳۱	-	۳۲	۳۲	۲	آسیب‌شناسی روانی ۲	۱۳۲
-	-	۳۲	۳۲	۲	مبانی راهنمایی و مشاوره	۱۳۳
	۱۹۲	۱۰۰۸	۱۲۰۰	۶۹	جمع کل واحدهای دروس اصلی و پایه	

ب- دروس تخصصی

ردیف	نام درس	تعداد واحد	تعداد ساعت			پیشیاز یا زمان ارایه درس
			عملی	نظری	جمع	
۱۳۴	آزمون های روانشناختی ۱	۲	۳۲	۱۶	۴۸	۱۳۲
۱۳۵	آزمون های روانشناختی ۲	۲	۳۲	۱۶	۴۸	۱۳۴
۱۳۶	اصول روانشناسی بالینی	۲	۳۲	-	۳۲	۱۳۲
۱۳۷	بهداشت روانی	۲	۳۲	-	۳۲	۱۳۲
۱۳۸	روانشناسی سلامت	۲	۳۲	-	۳۲	۱۳۲
۱۳۹	آسیب‌شناسی روانی کودک و نوجوان	۲	۳۲	-	۳۲	۱۱۴
۱۴۰	روانشناسی و مشاوره خانواده	۲	۳۲	-	۳۲	۱۱۶
۱۴۱	نظریه های مشاوره و روان درمانی	۲	۳۲	-	۳۲	۱۱۶
۱۴۲	فنون مشاوره و روان درمانی	۲	۳۲	۱۶	۴۸	۱۴۱
۱۴۳	راهنمایی و مشاوره تحصیلی و شغلی	۲	۳۲	-	۳۲	۱۲۲
۱۴۴	روانشناسی اجتماعی کاربردی	۲	۳۲	-	۳۲	۱۲۲
۱۴۵	آسیب‌شناسی اجتماعی	۲	۳۲	-	۳۲	۱۴۴
۱۴۶	روانشناسی صنعتی- سازمانی	۲	۳۲	-	۳۲	۱۰۲
۱۴۷	روانشناسی کودکان با نیازهای ویژه ۱	۲	۳۲	-	۳۲	۱۱۴
۱۴۸	روانشناسی کودکان با نیازهای ویژه ۲	۲	۳۲	-	۳۲	۱۴۷

۱۴۸	۶۴	-	۶۴	۲	توابخشی کودکان با نیازهای ویژه	۱۴۹
۱۳۲	۳۲	۱۶	۴۸	۲	شیوه های اصلاح و تغییر رفتار	۱۵۰
-	۹۶	-	۹۶	۳	پژوهش (عملی- انفرادی) در روانشناسی	۱۵۱
	۲۸۸	۴۴۸	۷۳۶	۳۷	جمع واحدهای دروس تخصصی	

ج- دروس اختیاری (۱۰ واحد از درس های زیر)

ردیف	نام درس	تعداد واحد	تعداد ساعت			پیشنبه یا زمان ارایه درس
			عملی	نظری	جمع	
۱۵۲	روانشناسی جنسیت	۲	-	۳۲	۳۲	۱۱۴
۱۵۳	روانشناسی سالمندی	۲	-	۳۲	۳۲	۱۱۴
۱۵۴	مدیریت استرس (تبلیغگی)	۲	-	۳۲	۳۲	۱۲۲
۱۵۵	روانشناسی اعتیاد	۲	-	۳۲	۳۲	۱۲۲
۱۵۶	روانشناسی رفتار مصرف گتنده	۲	-	۳۲	۳۲	۱۲۲
۱۵۷	علوم اعصاب شناختی	۲	-	۳۲	۳۲	۱۱۱
۱۵۸	روانشناسی ورزش	۲	-	۳۲	۳۲	۱۱۴
۱۵۹	پویایی گروه	۲	-	۳۲	۳۲	۱۲۲
۱۶۰	روانشناسی کار و مدیریت	۲	-	۳۲	۳۲	۱۴۶
۱۶۱	کلیات روانپژوهشکی	۲	-	۳۲	۳۲	۱۲۲
۱۶۲	روانشناسی تبلیغات و رسانه	۲	-	۳۲	۳۲	۱۲۲
۱۶۳	رفتار سازمانی	۲	-	۳۲	۳۲	۱۴۶
۱۶۴	روانشناسی اخلاقی	۲	-	۳۲	۳۲	۱۰۲
۱۶۵	اخلاقی حرفه ای	۲	-	۳۲	۳۲	۱۴۲
۱۶۶	ناتوانی های یادگیری	۲	-	۳۲	۳۲	۱۲۸
۱۶۷	نگرش و تغییر آن	۲	-	۳۲	۳۲	۱۲۲
۱۶۸	روانشناسی نظامی	۲	-	۳۲	۳۲	۱۰۲
۱۶۹	روانشناسی سیاسی	۲	-	۳۲	۳۲	۱۰۲
	جمع واحدهای دروس اختیاری	۳۶	۵۷۶	۵۷۶		

جدول دروس عمومی + معارف اسلامی

ردیف	گرایش	نام درس	نظری	تعداد واحد
۱	مبانی نظری اسلام	اندیشه اسلامی ۱ (مبادا و معاد)	۲۲	۲
		اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	۲۲	۲
		انسان در اسلام	۲۲	۲
		حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۲۲	۲
۲	اخلاق اسلامی	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)	۲۲	۲
		اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)	۲۲	۲
		اخلاق خانواره	۲۲	۲
		آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	۲۲	۲
		عرفان عملی اسلامی	۲۲	۲
۳	انقلاب اسلامی	انقلاب اسلامی ایران	۲۲	۲
		آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲۲	۲
		اندیشه سیاسی امام خمینی «ره»	۲۲	۲
۴	تاریخ و تمدن اسلامی	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	۲۲	۲
		تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲۲	۲
		تاریخ امامت	۲۲	۲
۵	آشنایی با منابع اسلامی	تفسیر موضوعی قرآن	۲۲	۲
		تفسیر موضوعی نهج البلاغه	۲۲	۲
۶	-	زبان فارسی	۴۸	۳
۷	-	زبان انگلیسی	۴۸	۲
۸	-	تربیت بدنی ۱	۲۲	۱

۲۲	۱	ورزش ۱	-	۹
۲۲	۲	دانش خانواده و جماعت	-	۱۰

* دو درس به ارزش ۴ واحد از مجموعه دروس مبانی نظری اسلام

* یک درس به ارزش ۲ واحد از مجموعه دروس اخلاق اسلامی

* درس اخلاق خانواده براساس مصوبه جلسه ۲۲۶ مورخ ۹۰/۹/۱ شورای اسلامی شدن دانشگاهها در ردیف عناوین دروس گرایش اخلاق اسلامی قرار گرفته است.

* یک درس به ارزش ۲ واحد از مجموعه دروس انقلاب اسلامی

* یک درس به ارزش ۲ واحد از مجموعه دروس تاریخ تمدن اسلامی

* یک درس به ارزش ۲ واحد از مجموعه دروس آشنایی با منابع اسلامی

* ورزش ۲ و ۳ (اختیاری) هر کدام به ارزش یک واحد

* تربیت بدنی ویژه و ورزش ویژه خاص ناتوانان ذهنی و حرکتی (اجباری) هر کدام به ارزش یک واحد (جایگزین تربیت بدنی ۱ و ورزش ۱)

فصل چهارم

سرفصل درس‌ها

مقدمه

در چارچوب اهداف دوره روانشناسی، تدوین سرفصل دروس این رشته باید مخصوص پرورش تفکر انتقادی و خلاقیت باشد که این امر قابل یادگیری و آموزش نیز هست. استاد، برنامه درسی و دانشجویان منابع موثری برای تفکر انتقادی و خلاق هستند. با توجه به اینکه دانشجویان دریافت کننده صرف مطالب درسی نیستند، بلکه لازمت خود در تولید دانش، کسب مهارت‌ها و تفکر خود دخیل باشند. بنابراین ضرورت دارد که محتوی، مطالب و سوال‌های مطرح شده در هر درس سبب ایجاد انگیزه جستجوگری و اکتشاف در آنها گردد. یکی از توانائی‌هایی که دانشجویان برای حل درست مساله به آن نیاز دارند مهارت‌های فراشناختی است. چنانچه محتوی دروس و روش‌های آموزش بر اساس حل مساله و تفکر انتقادی برنامه‌ریزی شود، در اینصورت مهارت‌های فراشناختی افزایش یافته و فرد در کاربرد آنچه که یادگرفته است در حل مسائل آنی توانمند می‌گردد.

افزون بر ارائه دروس به صورت سخنرانی و برگزاری امتحان‌های میان‌ترم و پایان‌ترم، ضرورت دارد از طریق واگذاری تکالیف و مشارکت‌دادن فعال دانشجویان در مباحث درسی، به ایجاد قابلیت‌ها و توانمندی‌ها در برنامه‌ریزی توجه داشت. به منظور ایجاد بینش، روش‌های آموزش و ارزشیابی باید به جای اکتساب معلومات به محتوی تاکید داشته باشد. همچنین دانشجویان باید بتوانند حاصل تلاش فردی و گروهی خود را در زمینه درسی از طریق نوشتاری و گفتاری با دیگر یادگیرندگان در میان بگذارند. بدین ترتیب همکاری دانشجویان در یادگیری علاوه بر ایجاد توانائی‌های متعدد، موجب ارتقاء تفکر نیز می‌شود. حل مساله گروهی یا کار در گروه‌های کوچک می‌تواند نمونه‌ای از روش‌های مناسب یادگیری باشد.

و بالاخره دانشجویان باید توانایی کاربرد اصول و یافته‌های هر درس را نیز بدست آورند. بنابراین، تکالیفی که به یادگیرندگان به اشکال مختلف عملی و در محیط واقعی داده می‌شود، باید دست کم گرفته شود. وقتی تکالیف به جای امتحان در ارزشیابی مدنظر قرار گیرد زمینه مناسبی برای کاربرد و استفاده عملی از درس فراهم خواهد آورد.

با توجه به اهداف فرق کارکردهایی به شرح زیر برای سرفصل درس‌ها در نظر گرفته شده است:

- اولین ارتباط بین استاد و یادگیرنده را به وجود می‌آورد.
- مسائل مطرح شده در هر درس منع انگیزشی مهمی برای یادگیری و اکتشاف است.
- معلوم می‌کند که استاد درباره اهداف آموزشی چگونه می‌اندیشد.
- یادگیرندگان را با ساختار درس و اهداف آن آشنا می‌کند.
- مسئولیت‌های یادگیرندگان را روشن می‌کند.
- به یادگیرندگان کمک می‌کند تا آمادگی لازم را برای هر جلسه کلاس داشته باشند.
- زمینه مطالعه بیشتر را برای یادگیرندگان فراهم می‌کند.
- چارچوب مفهومی مناسبی برای یادگیری هر درس فراهم می‌آورد.
- منابع قابل دسترس در این زمینه را معرفی می‌کند.

مباحث اساسی در روانشناسی ۱
Fundamental Issues in Psychology ۱

کد درس: ۱۰۱

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۶ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اخباری □ جیرانی □

درس/دروس پیش‌نیاز: ندارد

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

شناخت روانشناسی نوین، گستره روانشناسی علمی (از پایه‌های فیزیولوژیک تا انگیزش و هیجان)

سرفصل مطالب:

- کلیات: تعریف، خاستگاه و تاریخچه شکل گیری روانشناسی علمی، بنیادهای فلسفی در شکل گیری موضوعات روانشناسی
- رویکردهای روانشناسی و جایگاه هر یک در روانشناسی نوین
- روش‌های علمی در روانشناسی
- پایه‌های فیزیولوژیکی رفتار، نقش مغز در رفتار و روانشناسی علمی
- رشد و تحول انسان در ابعاد شناختی، عاطفی، اجتماعی، اخلاقی و بررسی نظریه‌های موجود- نقش وراثت و محیط
- نظریه‌های یادگیری، نظریه‌های نوین در مورد یادگیری و داده‌های عصب شناختی
- حافظه: نظریه‌ها، انواع و ابعاد آن
- هشیاری: مراحل، عوامل و روش‌های تقویت هشیاری رؤیا و خواب، اراده و معنویت
- احساس و ادراک، بنیادهای زیستی و نقش پردازش شناختی در فرایندهای حسی- ادراکی
- تفکر و زبان، تفکر و شناخت: ارتباط زبان و اندیشه و بررسی ابعاد روانی شناختی و اجتماعی زبان و تفکر
- انگیزش و هیجان: انگیزش و نظریه‌های مربوطه، هیجان: نظریه‌ها، انواع، پایه‌های زیستی و عوامل، نقش فرهنگ در شکل گیری و بروز هیجان، نقش فرهنگ در بروز هیجان ، انگیزش و هیجان در منابع اسلامی

متبوع / منابع اصلی:

- اتکینسون، ریچارد، هیلگارد، ارنست (۱۳۹۰). زمینه روانشناسی هیلگارد. ترجمه محمد تقی براهانی و هسکاران. تهران: انتشارات رشد.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- گنجی، حمزه (۱۳۹۱). روانشناسی عمومی. تهران: نشر سارالان.

- سید محمدی، یحیی (۱۳۹۰). روانشناسی عمومی. تهران: نشر ارسباران.

- Dennicoon and John Mitterer. (۲۰۱۰) *Introduction to psychology, Gateways to mind and behavior.*

مباحث اساسی در روانشناسی ۲
Fundamental Issues in Psychology ۲

کد درس: ۱۰۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

درس/دروس پیش‌نیاز: مباحث اساسی در روانشناسی ۱

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

شناخت روانشناسی نوین، گستره روانشناسی علمی (از سنجش استعدادها تا روانشناسی کاربردی)

سرفصل مطالب:

- استعداد های روانشناختی و هوش: دیدگاه های روان منجی و تحولی؛ دیدگاه های نوین در هوش (هوش چندگانه، نظریه هوش موفق و خرد از دیدگاه استریبرگ،...); خلاقیت و حل مسئله
- شخصیت: نظریه ها و روش های ارزیابی
- سلامت روانی، استرس (تید گی)، روش های مقابله و سازگاری
- اختلالات روانی: طبقه بندی های بین المللی بیماری های روانی
- روش های درمان: روی آوردهای سنتی، نوین و درمان های مبتنی بر فرهنگ اسلامی
- روانشناسی اجتماعی: نظریه ها، کاربردها و مطابقت های فرهنگی
- روانشناسی کاربردی / روانشناسی در عمل
- مطابقت های فرهنگی: در موضوع خرد و عقل، روانشناسی اجتماعی و سلامت روان

تاریخ و مکاتب روانشناسی و نقد آن
History and Approaches of Psychology

کد درس: ۱۰۳

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

درس / دروس پیش نیاز: ندارد

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با پیشگامان روانشناسی به عنوان بخشی از فلسفه تا روانشناسی به عنوان یک شاخه از علم

آشنایی با تاریخ و پیشگامان روانشناسی در ایران

آشنایی با مکاتب روانشناسی و نقد مکاتب با توجه به مبانی فرهنگی و بومی

سوفصل مطالب:

- اهمیت آشنایی با تاریخ روانشناسی

- فیلسوفان یونان باستان (از طالیس تا افلاطون و ارسطو)

- فیلسوفان بعد از ارسطو

- دوره های آغازین علم و فلسفه نوین

- تجربی نگری، حسی نگری و ایات گرایی

- خردگرایی

- تحولات اولیه در فیزیولوژی و پیدایش روان آزمایی

- تاثیر داروین و پیدایش روان آزمایی

- مروری بر مکاتب مهم روانشناسی (اراده گرایی، ساخت گرایی، کنش گرایی، رفتاری نگری، نورفتاری نگری، گشتالت،

روان تحلیل گری، شناختی، انسانی نگری، زیست شناختی)

- روانشناسی امروز

منبع / منابع اصلی:

- هرگهان، بی آر. (۱۳۸۹). تاریخ روانشناسی. ترجمه یحیی سیدمحمدی. تهران: نشر ارمیاران.
- شولتز، دوان پی. شولتز، میدنی آلن. (۱۳۸۴) تاریخ نوین روانشناسی. ترجمه علی اکبر سیف. تهران: انتشارات رشد.
- مولر، فران. لوسیون. (۱۳۸۸) تاریخ روانشناسی. ترجمه علی محمد کاردان. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

منابع برای مطالعه بیشتر:

مبانی جامعه شناسی
Introduction of Sociology

کد درس: ۱۰۴

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

درس / دروس پیش نیاز: ندارد

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم نظری، روش شناسی و رویکردهای جامعه شناسی

آشنایی با نهادها و گروههای اجتماعی و دستیابی بستری که کنش اجتماعی در آن رخ می دهد

به منظور تبیین بهتر و مناسب تر پدیده های روانشناسی با توجه به مسائل فرهنگی و بومی

سرفصل مطالب:

- معرفی رشته جامعه شناسی
- رویکردهای اصالت جمعی و اصالت فردی
- جامعه شناسی و ادراک عوام
- مفاهیم جامعه شناسی (کنش و ساختار، فرهنگ و جامعه، نقش و پایگاه، گروه و موسسه)
- فشر بندی، طبقه بندی و تحرک اجتماعی
- نظام، کجروی و کنترل اجتماعی
- جامعه پذیری
- هویت شخصی و اجتماعی
- نهادهای فراملی
- تغییر اجتماعی و جهانی شدن
- رویکردهای جامعه شناسی
- نقد جامعه شناسی غرب با ملاحظات دینی و فرهنگی

- جامعه‌شناسی در ایران

منبع / منابع اصلی:

- کوهن، بروس. (۱۳۸۷). مبانی جامعه‌شناسی. ترجمه علامعباس توسلی و رضا فاضل. تهران: انتشارات سمت.
- بیبی، ارل آر. (۱۳۸۶). درآمدی بر جامعه‌شناسی، علمی - انتقادی. ترجمه محمد حسین پناهی. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.
- گگنر، انتونی. (۱۳۸۹). جامعه‌شناسی. ترجمه حسن چاوشیان. تهران: نشر نی.
- مطهری، مرتضی. (۱). جامعه و تاریخ. قم: انتشارات صدرا.
- جمشیدی‌ها، غلامرضا. (۱۳۸۳). پدایش نظریه جامعه‌شناسی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

منابع برای مطالعه بیشتر:

روانشناسی از دیدگاه اندیشمندان مسلمان
Psychology from the Muslim Scientists' Perspective

کد درس: ۱۰۵

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

درس/دروس پیش‌نیاز:

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

شناخت ابعاد فلسفی نظام روانشناسی و نفس. شناخت علم النفس با روش فلسفی / تسلط بر مفاهیم روانشناسی در علم النفس از دیدگاه اندیشمندان اسلامی.

سرفصل مطالب:

- کلیات:

- اثبات وجود نفس

- ماهیت و ویژگی‌های نفس

- انواع نفس

- تجرد نفس

- ادله تجرد نفس

- پیوند نفس با بدن

- رابطه نفس و بدن

- حدوث و قدم نفس

- قوای نفس

- کمال نفس

- تناسخ (جاودانگی نفس و امکان)

- روانشناسی در منابع اندیشمندان مسلمان:

- پایه‌های زیستی رفتار

- یادگیری

- احساس و ادراک
- رشد و تحول
- شخصیت
- آسیب شناسی روانی
- روانشناسی اجتماعی

منبع/ منابع اصلی:

- نارویی نصرتی، رحیم (زیر چاپ)، علم النفس از دیدگاه اندیشمندان مسلمان، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- مصباح بزدی، محمد تقی (۱۳۸۰) ترجمه و شرح الاسفار الاربعه، جلد ۸، قم: انتشارات مؤسسه امام خمینی (ره).
- ازه‌ای، جواد (۱۳۹۱) روانشناسی از دیدگاه دانشمندان اسلامی، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
- فیاضی، غلامرضا (۱۳۸۹) علم النفس، قم: انتشارات مؤسسه امام خمینی (ره).

منابع برای مطالعه بیشتر:

- حسن زاده آملی، حسن (۱۳۸۰) شرح عيون مسائل النفس.
- حسن زاده آملی، حسن (۱۳۸۷) معرفت نفس، دفتر ۱، ۲ و ۳.

آمار توصیفی

Statistics in Psychology: (Descriptive Statistics)

کد درس: ۱۰۶

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

دروس / دروس پیش نیاز: -

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

هدف از این درس توانمندسازی دانشجویان رشته روانشناسی با مفاهیم توصیف آماری و کاربرد آنان در تجزیه و تحلیل داده‌های تجربی مرتبط با تحقیقات روانشناسی است. همچنین آشنا ساختن دانشجویان با مفاهیم اساسی، روش‌های تجزیه و تحلیل و توصیف آماری و سعکت به درک و فهم کاربرد روش‌ها به شیوه‌ای است که دانشجویان بتوانند اطلاعات لازم را درباره آن دسته از روش‌هایی که بیشترین کاربرد را در روانشناسی دارد، کسب نمایند.

سرفصل مطالب:

- تعریف مفاهیم (ریاضی، آمار، اندازه‌گیری، آزمون، متوجه)
- طبقه‌بندی مسائل آمار توصیفی و استنباطی
- جامعه، نمونه، پارامتر و مشخصه آماری
- مفهوم، سازه، متغیر و انواع آن
- طبقه‌بندی متغیر از لحاظ مقیاس اندازه‌گیری
- انواع نمودارها و کاربرد آن در آمار
- طبقه‌بندی آمار توصیفی (یک متغیری و چند متغیری)
- شاخص‌های مرکزی (میانگین، میانه و نما)
- شاخص‌های پراکندگی (واریانس، انحراف معیار، انحراف چارکی، دامنه تغییرات)

- نقاط درصدی و رتبه درصدی
- منحنی طبیعی و کاربرد آن در آمار
- تعریف های استاندارد و انواع آن
- شاخص های همبستگی و انواع آن پا ناکید بر همبستگی پیرسون و اسپرمن
- رگرسیون و پیش بینی
- آشنایی کلی با نرم افزارهای آماری مانند SPSS

منبع / منابع اصلی:

- هومن، حیدر علی (۱۳۸۶) آمار توصیفی در علوم رفتاری. تهران: نشر پارسا.
- دلاور، علی (۱۳۸۷) احتمالات و آمار کاربردی در روانشناسی و علوم تربیتی. تهران: انتشارات رشد.
- کوهن، لوئیس و هالبدی، میشل (۱۳۸۸) آمار در علوم تربیتی و تربیت پندتی. ترجمه علی دلاور. تهران: انتشارات رشد.
- فرگوسن، جرج ای و یوشیوتاکانه، (۱۳۸۹) تحلیل آماری در روانشناسی و علوم تربیتی. ترجمه علی دلاور و سامک نقشبندي. تهران: انتشارات ارمباران.
- متصور فر، کریم (۱۳۸۸) روش های آماری. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- شیلوون، ریچارد جی (۱۳۷۷) استدلال آماری در علوم رفتاری. ترجمه علیرضا کیامنش. تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی.

منابع برای مطالعه بیشتر:

آمار استنباطی

Statistics in Psychology: (Inferential Statistics)

کد درس: ۱۰۷

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع درس: نظری و عملی

تعداد ساعت: ۶۴ ساعت (۲۲ ساعت نظری و ۴۲ ساعت عملی)

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

درس / دروس پیش نیاز: آمار توصیفی

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

هدف از این درس توانمندسازی دانشجویان رشته روانشناسی با مفاهیم منطق استنباطی و آزمون های استنباط آماری و کاربرد این آزمون ها در پژوهش های روانشناسی

سرفصل مطالب:

- داده های تجربی و انواع آن
- ارتباط ریاضی، احتمالات با آمار
- فواین احتمالاتی و کاربرد آن در متغیر تصادفی گسته و پیوسته
- رویکردهای استنباط آماری (آزمون فرضیه، برآورد فاصله ای)
- طبقه بندی مسائل استنباط آماری
- آزمون استنباطی یک متغیری (توزیع دو جمله ای، توزیع مجدد کا، توزیع کالموگراف اسپیرنف، آزمون T نک متغیری، توزیع Z نک متغیری)
- آزمون های آماری مقایسه دو یا چند میانگین مستقل و همبسته
- آزمون های تعقیبی
- کاربرد SPSS در استنباط آماری

منبع / منابع اصلی:

- هومن، حیدر علی (۱۳۸۳) استنباط آماری در علوم رفتاری. تهران: انتشارات سمت.
- دلاور، علی (۱۳۸۷) احتمالات و آمار کاربردی در روانشناسی و علوم تربیتی. تهران: انتشارات رشد.
- کو亨ن، لوئیس و هالیدی، میشل (۱۳۸۸) آمار در علوم تربیتی و تربیت بدنی. ترجمه علی دلاور. تهران: انتشارات رشد.
- فرگوسن، جرج ای و یوشیوتاکانه (۱۳۸۹) تحلیل آماری در روانشناسی و علوم تربیتی. ترجمه علی دلاور و سیامک نقشبندی. تهران: انتشارات ارسباران.
- منصور فر، کریم (۱۳۸۸) روش‌های آماری. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- شیولسون، ریچارد جی (۱۳۷۷) استدلال آماری در علوم رفتاری. ترجمه علیرضا کیامنش. تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی.
- علی اکبری مهناز؛ شفاقی فرهاد؛ سلامتی؛ عباس (۱۳۸۹) روش‌های استنباط آماری در علوم تربیتی و روانشناسی. تهران: انتشارات پیام نور.

منابع برای مطالعه بیشتر:

روش تحقیق در روانشناسی

Research Method in Psychology

کد درس: ۱۰۸

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع درس: نظری و عملی

تعداد ساعت: ۶۴ ساعت (۲۲ ساعت نظری و ۴۲ ساعت عملی)

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

درس/دروس پیش‌نیاز: آمار استنباطی

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم، اصول و روش‌های تحقیق کمی و کیفی، تهیه پروپوزال (طرح پژوهش‌های تحقیق)

و کاربرد آن در روانشناسی

سرفصل مطالعه:

- ویژگی‌های تحقیقات علمی
- تحقیق کمی، تعریف و انواع آن از لحاظ هدف و ماهیت
- تحقیق کیفی، تعریف، ویژگی‌ها و انواع رویکردها
- مفاهیم اساسی؛ هدف‌ها، سوال‌ها، فرضیه‌ها، متغیرها
- تعاریف نظری و عملیاتی مفاهیم
- طرح تحقیق و انواع آن
- جامعه، نمونه و روش‌های نمونه‌گیری
- روش‌های تحقیق؛ آزمایشی، غیر آزمایشی (علی مقایسه‌ای، همبستگی، پیمایشی)
- تجزیه و تحلیل داده‌ها
- چگونگی تهیه پروپوزال و گزارش تحقیق

منبع / منابع اصلی:

- هرمن، حیدر علی (۱۳۷۱) پایه های پژوهش در علوم رفتاری. تهران: نشر دینا.
- دلاور، علی (۱۳۸۵) مبانی نظری و عملی پژوهشی در علوم انسانی و اجتماعی. تهران: انتشارات رشد.
- سعدی پور، اسماعیل (۱۳۸۴) روش های تحقیق در روان شناسی و علوم تربیتی. تهران: نشر دوران.

منابع برای مطالعه بیشتر:

فیزیولوژی اعصاب و غدد

Endocrine and Nervous System Physiology

کد درس: ۱۰۹

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

دروس / دروس پیش‌نیاز: ندارد

روش ارزشیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان‌ترم ■ پایان‌ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

شناخت ساختار و کنش دستگاه اعصاب و غدد درون ریز، نقش نظام عصبی و غدد درون ریز در پدیدآوری رفتار

سرفصل مطالب:

- تعریف و قلمرو فیزیولوژی اعصاب و غدد درون ریز
- ساخت، انواع و طبقه‌بندی سلول‌های عصبی، ترکیبات شیمیایی سلول، غشاء سلول و ظایف آن
- تغیرات ناشی از تحریک سلول عصبی (پتانسیل آرامش، پتانسیل فعالیت، انتشار پتانسیل فعالیت، انتقال جریان عصبی، سیناپس‌های تحریکی و بازداری)
- ساخت و واکنش دستگاه اعصاب مرکزی (نخاع شوکی، مغز شامل ساقه مغز، مخچه، دستگاه شبکه‌ای، دی انسفال، تل انسفال، دستگاه کاری لیمیک، دستگاه هرمی و خارج هرمی) و تأثیر آنها بر سازمان رفتاری
- ساخت و واکنش دستگاه اعصاب خودمخたج (بخش سمهاتیک و پارا سمهاتیک) و تأثیرات روان شناختی آن بطن‌های مغز و مایع مغزی نخاعی
- تعریف و نحوه اثر هورمون‌های غدد درون ریز و اثرات بدنی - رفتاری آنها:
- غده تیروئید (چگونگی تولید و تنظیم فعالیت، اختلال‌های ناشی از کم کاری و پر کاری غده).
- غده پاراتیروئید (چگونگی تولید و تنظیم فعالیت، اختلال‌های ناشی از کم کاری و پر کاری غده).
- غده فوق کلیه (هورمون‌های بخش مرکزی و فشری و اهمیت آنها، عوارض ناشی از اختلال‌های بخش مرکزی و بخش قشری).
- غدد جنسی (چگونگی تولید و تنظیم فعالیت هورمون‌های جنسی مردسان و زن‌ساز).
- غده هیپوفیز (چگونگی تنظیم و ترشح هورمون‌های بخش جلویی پشتی هیپوفیز).
- غده هیپوتالاموس (نقش انواع هورمون‌های غده هیپوتالاموس در تنظیم فعالیت سایر غدد درون ریز).
- غده لوزالمعده (هورمون‌های لوزالمعده و چگونگی تنظیم قند خون).

منبع / منابع اصلی:

- حابری روحانی، سید علی (۱۳۹۰) فیزیولوژی اعصاب و غدد درون ریز. تهران: انتشارات سمت.
- خدابنده، محمد کریم (۱۳۷۰) فیزیولوژی اعصاب و غدد داخلی. تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- آزم، طالب (۱۳۸۸) فیزیولوژی عمومی. اصفهان: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.
- اراضی حمید، صفری سید صالح و قاسمی کرم متصر (۱۳۹۱) فیزیولوژی انسان. تهران: نشر قطره.
- رحمانی تیا، فرهاد (۱۳۸۸) فیزیولوژی انسان. تهران: انتشارات بامداد.

احساس و ادراک

Sensation and Perception

کد درس: ۱۱۰

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

درس/دروس پیش‌نیاز: فیزیولوژی اعصاب و غدد

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلامی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با ساخت و وظایف دستگاه‌های حسی و حرکتی و نقش آنها در پدیده‌آیی رفتار

سوفصل مطالب:

- تعریف احساس و ادراک، روش‌های اندازه‌گیری آستانه مطلق و اختلال‌های حواس، قوانین پسیکوفیزیک.
- پسیکوفیزیولوژی دستگاه دیداری، ویژگیهای رنگ‌بینی، کالبدشناسی چشم، بردازش اطلاعات در دستگاه دیداری.
- پسیکوفیزیک دستگاه شنیداری، تحلیل اطلاعات در دستگاه شنیداری، آزمایش‌های بالینی کم شناختی، جهت‌یابی و تعیین محل صدای.
- ساخت دستگاه تعادل، اختلال‌های دستگاه دهلیزی.
- حساسی جسمی احتشایی (گیرندگان مکانیکی و ویژگی‌های آن، حسابت وضعی عضلاتی، جنبه‌های اجتماعی تماس).
- حساسی جسمی احتشایی (گیرندگان حرارتی و ویژگی‌های آن، حسابت به آسب و درد، راههای عصبی حس جسمی احتشایی).
- دستگاه چشایی (ساخت و فیزیولوژی دستگاه چشایی)
- دستگاه بولیانی (ساخت و فیزیولوژی دستگاه بولیانی)
- احساس عمومی (احساس تشنجی، احساس گرسنگی و سیری، عوامل مؤثر در تنظیم مصرف غذا).
- دستگاه حسی (طناب‌های عصبی و چگونگی انتقال اطلاعات حس به مغز)
- فیزیولوژی اعصاب و غدد (فیزیولوژی ماهیچه، انقباض عضلاتی، ریخت شناسی گیرنده‌های حرکتی و ماهیچه‌ای، آسب شناسی فیزیولوژیک حرکت، ادراک زمان).
- قوانین گشتالت و کاربرد آن در سازماندهی و تشکیل ادراکی، پدیده‌های ادراکی (ادراک فضای فاصله، عمق، حرکت و زمان).
- عوامل موثر فردی و اجتماعی در ادراک، خطاهای و اختلال‌های ادراکی

منبع / منابع اصلی:

- کالات، جیز (۱۳۹۰) روانشناسی فیزیولوژیک، ترجمه سید محمدی. تهران: انتشارات روان.
- ایروانی محمود، خداینامی محمد کریم (۱۳۹۰) روانشناسی احساس و ادراک. تهران: انتشارات سمت.

- منابع برای مطالعه بیشتر:

- Goldstein E.B. (۲۰۰۹) Sensation and Perception. WWW.Amazon.com
- Jeremy Wolfe, Keith Kluender, Dennis Levis, Linda Bartshuk, Rachel Herz, Robert Klatzy and Susan Lederman (۲۰۱۲) Sensation and Perception. WWW.Sinauer.com

روانشناسی فیزیولوژیک
Physiological Psychology

کد درس: ۱۱۱

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اخباری □ جبرانی □

درس / دروس پیش‌نیاز: احساس و ادراک

روش ارزیابی: ارزیابی مستمر ■ میان ترم ■ پایان ترم ■ نکلین کلامی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با مبانی فیزیولوژیک رفتار و شیوه‌های تحقیق در روانشناسی فیزیولوژیک

سرفصل مطالعه:

- تعریف و فلسفه روانشناسی فیزیولوژیک و جایگاه آن در تبیین رفتار
- روش‌های تحقیق در روانشناسی فیزیولوژیک (روشهای تهاجمی، موج نمای الکتریکی مغز، پتانسیل مغز وابسته به رویداد، روش‌های تصویربرداری مانند پرتونگاری، اندازه گیری گردش خون تواحی مغز، اندازه گیری سوت و ساز قند خون و روش‌های مغناطیسی مانند تصویرسازی تجمع مغناطیسی).
- مکانیزم توجه، دقت و هشیاری (ارتباط توجه و دقت با رفتار، اختلال دقت و توجه مانند نشانگان غفلت، آثار فیزیولوژیک دقت و توجه، چگونگی راه اندازی دقت و توجه).
- چرخه‌های زیستی و مکانیزم خواب (مبانی عصبی چرخه زیستی، مکانیزم هسته‌های فوق کیاسماهی، چرخه روانی فیزیولوژی، اختلالهای چرخه زیستی، مکانیزم خواب، سایکوفیزیولوژی مراحل خواب، مکانیزم عصبی خواب، اختلالهای خواب).
- مبانی فیزیولوژیک انگیزش (مفاهیم اساسی انگیزش، انگیزه اکتسابی و تخدیر طلبی).
- هیجان (پسیکوفیزیولوژیک هیجان، ارتباط بین قشر تازه مخ و هیجان، هراس و ترس، تیبدگی و درماندگی آموخته شده اندوه و افسردگی، رفتار پرخاشگری).
- زبان و گفتار (مناطق اختصاصی زبان در مغز، انواع ناگوئیها، نامتناظری تولید گفتار در نیمسکره‌های مغزی، مطالعات تولید گفتار بر اساس تحریک الکتریکی و تصویرسازی).
- یادگیری و حافظه (انواع حافظه و یادزدودگی، نظریه هب و شبکه عصبی، لب گیجگاهی و حافظه، دی انسفال و ذخیره سازی حافظه، اجسام مخطط و حافظه روندی، قشر تازه مغز و حافظه کاری، مکانیزم‌های مولکولی یادگیری و حافظه، مبانی مولکولی حافظه دراز مدت، داروشناسی عصبی و تعدیل حافظه).

- مبانی فیزیولوژیک بیماریهای روانی مغز (اختلال وحشت زدگی، ترس، وسعت هراسی، وسوس بی اختیاری، درمان اختلالهای ترس، مبانی زیست شناختی اختلالهای عاطفی مانند افسردگی، روان گشختگی و آزاربر).

منبع / منابع اصلی:

- کالات، جمیز (۱۳۹۰) روانشناسی فیزیولوژیک. ترجمه سید محمدی. تهران: انتشارات روان.
- خدابنده محمد کریم (۱۳۹۰) روانشناسی فیزیولوژیک. تهران: انتشارات سمت.

منابع برای مطالعه بیشتر:

Kalat, James (۲۰۱۲) Biological Psychology. WWW.Amazon.com
Neil R. Carlson (۲۰۱۳) Physiology of Behavior. WWW.Amazon.com

انگیزش و هیجان

Motivation and Emotion

کد درس: ۱۱۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختباری □ جبرانی □

درس/دروس پیش‌نیاز: روانشناسی فیزیولوژیک

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم و نظریه‌های مختلف انگیزش و هیجان و شناخت عوامل موثر بر رفتارهای انگیزشی و هیجانی

سرفصل مطالب:

- تعریف و موقعیت انگیزش در روانشناسی
- مبانی فیزیولوژیک انگیزش (نقش دستگاه عصبی خودمنختار، دستگاه اعصاب مرکزی و دستگاه شبکه ای در رفتارهای انگیزشی)
- نظریه‌های مختلف در باره انگیزش (نظریه‌های کاهش کشانده ای فروید و هال، نظریه‌های انتظار ارزش شامل نظریه‌های میدانی لوین، انگیزه پیشرفت، یادگیری اجتماعی، و نظریه‌های شناختی مانند اسنادی و انسان‌گرایی).
- تعریف و نظریه‌های هیجان (نظریه‌هایی که مبانی انگیزشی با فیزیولوژی دارند، نظریه‌های رفتاری و نظریه‌های روان‌تحلیل‌گری و شناختی).
- مکانیزم‌ها و نظریه‌های پیرامونی هیجان، نقش خدد درون ریز، دستگاه عصبی خودمنختار و مناطق قشری، زیر قشری و دستگاه کناری در رفتارهای هیجانی.
- شناخت و هیجان (عوامل دروتنی و پیروتنی هیجان، هیجان و حافظه)
- نظریه‌های تحولی هیجان
- جنبه‌های اجتماعی هیجان (جلوه‌های چهره‌ای و آوازی، مفهوم سازی جلوه ای هیجانی و بازشناسی).
- ناپهنجاری‌های هیجانی (هیجان و شخصیت، اختلال‌های روان‌تنی، اضطراب، افسردگی، جامعه‌ستیزی و هیجان در عقب مانده‌های ذهنی)

منبع / منابع اصلی:

- ریو، جان مارشال (۱۳۹۰) انگلیزش و هیجان. ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: نشر ویرايش.
- خداینادی، محمد کریم (۱۳۹۰) انگلیزش و هیجان. تهران: انتشارات سمت.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- Reeve, J. M. (۲۰۰۸) Motivation and Emotion. Wiley.
- Neill, J. (۲۰۱۰) Motivation and Emotion.
- Weiner, B. (۲۰۱۲) An attributional Theory of Motivation and Emotion. Springer.

روانشناسی تحولی ۱

Developmental Psychology ۱

کد درس: ۱۱۳

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختباری □ جبرانی □

درس / دروس پیش‌نیاز: مباحث اساسی در روانشناسی

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف درس:

شناخت مبنا و تحول رفتار فرد از لحاظ پدیدآمی شکلی و کنشی هدف اصلی این درس است. در این راستا ایجاد شناخت نبی در دانشجویان نسبت به مفاهیم پایه، روش‌شناسی و نظام‌های تحولی بنیادی همچنین دستیابی به یک درک کلی و اجمالی از دوره‌های پیش‌تولدی و کودکی مورد نظر است.

سرفصل مطالب:

- تعاریف مفاهیم اساسی: مفهوم تحول، رشد، تفاوت و تشابه مفاهیم تحول ورشد، تعریف روانشناسی تحولی، روانشناسی زنگنه، تعریف روانشناسی کودک و مقایسه آن با روانشناسی زنگنه یا تحولی
- مفهوم مرحله در روانشناسی و فیزیولوژی
- تاریخچه روانشناسی تحولی
- دیدگاه‌ها و روش‌ها؛ دیدگاه‌های اساسی در روانشناسی علمی و روش‌هایی که با آنها مطابقت دارند (دید طبیعت‌نگری و روش تجربی، دید انسان‌نگری و روش بالینی)، چهارچوب روش‌شناسی بررسی‌های تحولی (در سطح شکل‌گیری طرح بنیادی؛ طرح مبتنی بر همیستگی، طرح تجربی-آزمایشی، طرح مبتنی بر تک بررسی)، در سطح بررسی تغییرات تحولی (بررسی طولی، بررسی مقطعی، بررسی تطبیقی)، در سطح گردآوری داده‌ها (مشاهده طبیعی، مشاهده تعاملی، مشاهده فراتحلیلی)
- نظام‌های تحولی بنیادی: دیدگاه قطری‌نگر، نظام گزل، نظام پیازه، نظریه زیگموند فروید
- بررسی اجمالی دوره‌های تحولی از نظره تا پایان کودکی: دوره پیش‌تولدی، دوره کودکی
- دوره پیش از تولد: در سطح نمو یا تغییرات کالبدشناختی و فیزیولوژیک، مراحل نمو پیش از تولد، نکاتی درباره شرایط زیستی زندگی درون‌رحمی
- دوره کودکی: مفهوم و گستره و سطوح (کودکی اول (نوزادی، شیرخوارگی)، کودکی دوم (کودکی میانه)، کودکی سوم (کودکی پایانی))

- نمو بدنی، تحول شناختی، تحول عاطفی، تحول اجتماعی، تحول اخلاقی
- خودمیانی و اجتماعی شدن

منبع / منابع اصلی:

- منصور، محمود (۱۳۸۷) روان‌شناسی ژنتیک تحول روانی از تولد تا پیری. تهران: انتشارات سمت.
- منصور، محمود. دادستان، پربرخ (۱۳۸۷) روان‌شناسی ژنتیک ۲ از روان‌تحلیل گری تا رفتار‌شناسی. تهران: انتشارات سمت.
- برک، لورا (۱۳۸۳) روان‌شناسی رشد از لقاچ تا کودکی. (جلد اول) ترجمه یحیی میده‌محمدی. تهران: نشر ارساران.
- فتحی آشتیانی، علی (۱۳۹۳) روان‌شناسی کودک. تهران: انتشارات بعثت.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- Thompson, D., Hogan, J.D., Clark, P.M. (۲۰۱۲). Developmental psychology in historical perspective. John Wiley & sons Inc.
- Quinn, P. Slater, A.M. (۲۰۱۲). Developmental psychology: Revisiting the classic studies. SAGE Publications Ltd.
- Kail, R.V. Cavanaugh, J.C. (۲۰۱۲). Human Development: A life- spans view. Cengage Learning press.
- Kerig, P.K., Schulz, M.S. Hauser, S.T. (۲۰۱۲). Adolescence and Beyond: Family Process and Development. Oxford University press.
- Suggate, S. Reesse, E. (۲۰۱۲). Contemporary Debates in childhood education and development. Routledge press.
- Mitchell, P. Ziegler, F. (۲۰۱۱) Fundamentals of developmental psychology. Psychology press.
- Miller, P. (۲۰۱۱). Theories of developmental psychology worth publishers, Incorporated.

روانشناسی تحولی ۲ Developmental Psychology ۲

کد درس: ۱۱۴

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبراتی □

درس/دورس پیش نیاز: روانشناسی تحولی ۱

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف درس:

شناخت تحول رفتار فرد از لحاظ پدیدآیی شکلی و کنشی با تأکید بر تفاوت‌های فردی. درک موضوعات و مسائل و فرایندهای اصلی در زمینه تحول و دیدگاه نظریه‌پردازان مختلف در این زمینه، درک خطوط تحول در نوجوانی، بزرگسالی و پیری.

سرفصل مطالعه:

- موضوع و نظریه‌های روانشناسی تحولی
- موضوع‌های اساسی: سوالات اصلی در زمینه تحول: وراثت یا محیط، گستگی یا پیوستگی تحول، تعامل یا عدم تعامل زمینه‌های مختلف سازمان روانی، نقش کودک در تحول (فعال یا غیرفعال بودن کودک)، مشا تفاوت‌های فردی وابعاد آن، نقش بافت اجتماعی-فرهنگی در میزان و شکل تحول
- نظریه‌ها: نظریه‌های روان-پویشی؛ روان تحلیل گری (نظریت روانشناسان من: نظریه آنا فروید، نظریه هاینس هارتمن و نظریات روابط موضوعی؛ نظریه ملاتی کلاین)، نظریه روانی-اجتماعی، نظریه‌های رفتاری نگر: نظریه‌های یادگیری، نظریه‌های نمو-یافتنگی؛ نشو ونمای عصبی-اندامی، نظریه‌های خبربرداری، نظریه‌های سازشی؛ درونسازی عملیاتی پیازه‌ای، نظریه‌های بافتاری (فرهنگی-اجتماعی)؛ نظریه بافتاری برونهن برزن، نظریه‌های رفتارشناسی طبیعی (بافتاری-بوم‌شناختی)؛ نظریه دلستگی جان بالی و اهمیت بافت مذهبی در تحول
- همنمایی نظریه‌ها و موضوع‌ها و مطابقت فرهنگی آنها
- فرایند اساسی تحول: بازی، تقلید
- بررسی اجمالی دوره‌های تحول از نوجوانی تا مرگ: نوجوانی، بزرگسالی (اوایل بزرگسالی؛ جوانی، اواسط بزرگسالی؛ میانسالی، اوخر بزرگسالی؛ مالخوردگی یا پیری)

منبع / منابع اصلی:

- برک، لورا. (۱۳۸۳). روان‌شناسی رشد از نوجوانی تا پایان زندگی (جلد دوم). ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: نشر ارسپاران.
- منصور، محمود. دادستان، پربرخ. (۱۳۸۷). روان‌شناسی ژنتیک ۲ از روان تحلیل گری تا رفتارشناسی. تهران: انتشارات سمت.
- اکبرزاده، نسرین. (۱۳۷۶). گذر از نوجوانی به بیری (روان‌شناسی رشد و تحول). تهران: انتشارات دانشگاه الزهرا.
- احدی، حسن. بنی جمالی، شکوه السادات (۱۳۸۸) روان‌شناسی رشد. تهران: نشر چیخون.
- ماسن، پاول هنری (۱۳۸۲) رشد و شخصیت کودک. ترجمه مهشید یاسایی. تهران: نشر مرکز دانشگاهی.
- محسن، نیکچهره (۱۳۸۹) نظریه‌ها در روان‌شناسی رشد (شناخت، شناخت اجتماعی، شناخت و عواطف). تهران: انتشارات جاگرومی.
- بیرامی، منصور (۱۳۸۵) جنبه‌های شناختی روان‌شناسی رشد. تبریز: انتشارات آیدین.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- Thampson, D., Hogan, J.D., Clark, P.M. (۲۰۱۱). Developmental psychology in historical perspective. John Wiley & Sons Inc.
- Quinn, P. Slater, A.M. (۲۰۱۱). Developmental psychology: Revisiting the classic studies. SAGE Publications Ltd.
- Kail, R.V. Cavanaugh, J.C. (۲۰۱۲). Human Development: A life-span view. Cengage Learning Press.
- Kerig, P.K., Schulz, M.S. Hauser, S.T. (۲۰۱۲). Adolescence and Beyond: Family Process and Development .Oxford University Press.
- Suggate, S. Reesee, E. (۲۰۱۲). Contemporary debates in childhood education and development. Routledge Press.
- Mitchell, P. Ziegler, F. (۲۰۱۱) Fundamentals of developmental psychology. Psychology Press.
- Miller, P. (۲۰۱۱). Theories of developmental psychology worth publishers, Incorporated.

معرفت شناسی
Epistemology

کد درس: ۱۱۵

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ شخصی □ اختیاری □ جبرانی □

درس / دروس پیش نیاز: ندارد

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با مباحث معرفت شناسی از منظر فلسفه اسلامی، شناخت و نقد موضع گیری های برخی جریان های فلسفی غرب: ایدهآلیسم، پوزیتیزم، پرآگماتیسم، در ک ا نوع معرفت های حقیقی و امکان پذیری آن.

سرفصل مطالب:

- کلیات: تعریف، موضوع، ضرورت، روش شناسی، رابطه معرفت شناسی با سایر علوم
- تاریخچه: نگاهی به تاریخچه معرفت شناسی در یونان باستان، قرون وسطی
- نگاهی به تاریخچه معرفت شناسی در فلسفه جدید (بعد از رنسانس)
- نگاهی به تاریخچه معرفت شناسی در فلسفه اسلامی
- معرفت حقیقی: نظریه مطابقت و سایر نظریه ها
- امکان معرفت حقیقی: انواع شک و بقین و نقد شکاکیت و انکار دستیابی به معرفت حقیقی
- ابزار و منابع معرفت: حس، عقل، تجربه، شهود
- اقسام معرفت: حصولی، حضوری، تصویری و تصدیقی، کلی و جزئی
- اصالت حس یا عقل در تصورات و نقد آن
- اصالت حس یا عقل در تصدیقات و نقد آن
- دیدگاه فلسفه اسلامی در تصورات و تصدیقات
- ارزش شناخت، صدق، معيار صدق از منظر فلسفه اسلامی
- ارزش شناخت، صدق، معيار صدق از منظر متفکران (پوزیتیزم، پرآگماتیسم و...) و نقد آن

منبع / منابع اصلی:

- معلمی، حسن. (۱۳۸۳). معرفت‌شناسی. قم: مرکز جهانی علوم اسلامی.
- مصباح، مجتبی. (۱۳۹۰). معرفت‌شناسی. قم: انتشارات مؤسسه امام خمینی ".
- مصباح، بزدی، محمد تقی. (۱۳۹۱). آموزش فلسفه (جلد ۱). تهران: شرکت چاپ و نشر بین‌الملل.
- علامه طباطبائی، سید محمد حسین. مطهری، مرتضی. (۱۳۶۸). اصول فلسفه و روش رئالیسم. قم: انتشارات صدر.
- حسینزاده، محمد. (۱۳۸۷). درآمدی بر معرفت‌شناسی و مبانی معرفت دینی. قم: انتشارات مؤسسه امام خمینی ".

منابع برای مطالعه بیشتر:

- سلحانی، جعفر. (۱۳۸۳). المدخل الى العلم و الفلسفه والالهيات نظرية المعرفه. انتشارات مؤسسه امام صادق(ع).
- شهید صدر. (۱۳۹۰). فلسفتنا. مرکز الابحاث و الدراسات التخصصیه للشهید الصدر.

آشنایی با فلسفه اسلامی

Introduction to Islamic philosophy

کد درس: ۱۱۶

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختباری □ جبرانی □

درس/دروس پیش‌نیاز: معرفت شناسی

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان‌ترم ■ پایان‌ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم و مبانی فلسفه اسلامی برای فهم عمیق‌تر مباحث روانشناسی و علم النفس

سرفصل مطالب:

- چیستی فلسفه: قلمرو، موضوع، تعریف

- روش تحقیق در فلسفه: گزاره‌های پیشین و پسین، فلسفه دانش عقلی، دانش عقلی و تجربی

- ارتباط علوم و فلسفه با یکدیگر: تأثیر علوم بر فلسفه، تأثیر فلسفه بر علوم

- آیا باید فلسفه آموخت: ضرورت و فواید فلسفه

- مواد ثالث: ضرورت، امکان، امتناع

- اصل علیت: دیدگاه‌ها، مناطق احتجاج به علت

- اقسام علیت: تامه و ناقصه، بسیط و مرکب، طولی و عرضی

- علت فاعلی: وجود بخشی علت، تقسیم موجود به رابط و مستقل

- علت غایی: تحلیل افعال اختباری، کمال و خیر، غایت و علت غایی

- ضرورت علی: ضرورت علی معلولی، سنتیت علت و معلول

- تقسیمات ماهیت: جوهر و عرض، انواع جوهر، انواع عرض

- حرکت: چیستی حرکت، لوازم حرکت، حرکت جوهری

منبع/ منابع اصلی:

- عبودیت، عبدالرسول. (—). درآمدی بر فلسفه اسلامی. قم: انتشارات مؤسسه امام خمینی (ره).
- مصباح یزدی، محمد تقی. (—). موزشن فلسفه، ج ۱ و ۲. تهران: انتشارات سازمان تبلیغات اسلامی.
- شیروانی، علی. (—). کلیات فلسفه. قم: انتشارات دارالثقلین.
- برجکار، رضا. (—). آشنایی با علوم اسلامی، کلام، فلسفه و عرفان. تهران: انتشارات سمت.
- غرویان، محسن. (—). درآمدی بر آموزش فلسفه. تهران: انتشارات شفق.

منابع برای مطالعه بیشتر:

روانشناسی شخصیت
Personality Psychology

کد درس: ۱۱۷

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

درس/ دروس پیش‌نیاز: روانشناسی تحولی ۲

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف درس:

شناخت سیر تحولی روانشناسی شخصیت از آغاز تا کنون، توانایی توضیح و تبیین نظریه‌های عمدۀ شخصیت و استفاده از آن در حوزه‌های اصلی روانشناسی، توانایی توضیح و تبیین نظریه‌های بزرگ شخصیت در زمینه ساخت و پدیدآوری (ماهیت انسان) و استفاده از آن در حوزه‌های اصلی روانشناسی، تبیین رابطه ارزش‌ها و شکل‌گیری شخصیت

سرفصل مطالع:

- مفاهیم کلی: تعریف، قلمرو، بنادهای زیستی، تحولی و فرهنگی شخصیت و معرفی شخصیت به عنوان یک سیستم پیچیده
- نظریه‌های اصلی روانشناسی شخصیت:
- روان تحلیل گری: مفاهیم، اصول و مطابقت‌های فرهنگی: (رفتارگرایی کلامیک، و پاسخگو، نظریه‌های روابط موضوعی، روانشناسی من)
- نظریه‌های رفتاری: مفاهیم، اصول و شاخه‌های اصلی و مطابقت‌های فرهنگی: (رفتارگرایی کلامیک، و پاسخگو، نظریه‌های رفتاری شناختی- اجتماعی؛ بندورا، راتر و مبیل)
- نظریه‌های انسان‌نگری، هستی‌نگری: مفاهیم، اصول و شاخه‌های اصلی و مطابقت‌های فرهنگی: (راجرز، مزلو، پدیدار شناختی)
- نظریه‌های صفات: مفاهیم، اصول و شاخه‌های اصلی و مطابقت‌های فرهنگی: (آیزنک، کتل، آلپورت و پنج عاملی)
- نظریه‌های شناختی: مفاهیم، اصول و شاخه‌های اصلی و مطابقت‌های فرهنگی: (کلی)
- روانشناسی تبروی چهارم-نظریه‌های شرقی: مفاهیم، اصول و شاخه‌های اصلی و مطابقت‌های فرهنگی: (بودیسم، صوفیسم و نظریه‌های اسلامی، ذن و یوگا)
- مقایسه نظریه‌ها از نظر عوامل اساسی شخصیت، ماهیت انسان شناسی و تحول
- شخصیت و زندگی روزمره (سلامت، کار، سبک زندگی، فرهنگ و تریت)

- شکل گیری رگهای اخلاقی (مثل خودمهارگری)

منبع / منابع اصلی:

- شولتز، دوآن. شولتز، سیدنی آلن. (۱۳۹۱). نظریه های شخصیت. ترجمه یحیی مسلم محمدی. نشر ویرايش.
- پروین، لارنس. (۱۳۸۹). روانشناسی شخصیت: نظریه و تحقیق. ترجمه محمد جعفر جوادی. تهران: نشر آیز.
- کریمی، یوسف. (۱۳۹۰). روانشناسی شخصیت. تهران: نشر ویرايش.
- مایلی، روبرتو. (۱۳۸۰). ساخت، پدیدآیی و تحول شخصیت. ترجمه محمود متصرور. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- Cervone, D., Pervin, L. A. (۲۰۰۹). Personality: Theory and Research. New York: John Wiley & Sons.
- Miserandino, M. (۲۰۱۱). Personality Psychology. Boston, MA: Pearson Academic.
- Crowne, D.P. (۲۰۱۰). Personality Theory. New York: Oxford University Press.
- John, O.P., Robins, R.W., Pervin, L. A. (Eds.). (۲۰۰۸). Handbook of Personality: Theory and Research (۴rd ed.). New York: Guilford Publications.
- Corr, J.P., Matthews, G. (۲۰۰۹). The Cambridge Handbook of Personality Psychology. Edited by Philip J. and Gerald.
- Frank Dumont, F. (۲۰۱۰). A History of Personality, Psychology Theory, Science, and Research from Hellenism to the Twenty-first Century.

روانشناسی شناختی Cognitive Psychology

کد درس: ۱۱۸

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختباری □ جبرانی □

درس/دروس پیش‌نیاز: مباحث اساسی در روانشناسی ۲ و احساس و ادراک

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلامی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجو با اصول و مفاهیم اساسی مطرح در رویکرد شناختی و فرایندهای ذهنی

و نقاط اشتراک و افتراق آن با سایر رویکردها

سرفصل مطالب:

- کلیات: تاریخچه روانشناسی شناختی، عوامل موثر در شکل گیری آن، تعریف روانشناسی شناختی از لحاظ موضوع مورد مطالعه، و حوزه‌های آن، مبانی نظری رویکرد شناختی در روان‌شناسی و تفاوت آن با سایر رویکردها
- روانشناسی شناختی بعنوان یکی از رشته‌های علوم شناختی: اهداف خاص و مشترک با سایر رشته‌های علوم شناختی (از جمله علوم اعصاب، هوش مصنوعی، زبان، فلسفه....)
- الگوی پردازش اطلاعات و مدل‌سازی در روان‌شناسی شناختی (با توجه به الگوهای عصب شناسی و هوش مصنوعی)
- مغز و شناخت: ساختار و کارکردهای مغز، روش‌های مطالعه مغز، نواحی متفاوت مغزی و فرایندهای شناختی
- حافظه: مبانی، انواع الگوها و ساختار، مراحل انتقال اطلاعات، فراموشی و دلایل آن، یادزدودگی، روش‌های متفاوت مطالعه حافظه، روش‌های بهسازی حافظه
- بازنمایی اطلاعات: بازنمایی بیرونی و تصویر سازی ذهنی، بازنمایی تصویر و گزاره، نقشه‌های شناختی
- ادراک: تعریف، رویکردهای نظری ادراک، فرایندهای نزولی و صعودی در ادراک، ادراک عمق، رنگ، اشیاء و اشکال، ثبات ادراکی، ادراک پریشی یا آگنوریا

- توجه: نظریه‌های توجه، ماهیت توجه، فرایند‌های کنترل شده و خودکار، انواع توجه و ویژگی‌های آنان، نوروساپیکولوزی توجه
- زبان و تفکر: تعریف و ضرورت زبان، ویژگی‌ها و سطوح متفاوت زبان، درک و تولید زبان، اساس فرایند‌های خواندن، متفاوت در زبان‌ها، دوزبانگی و گویش‌ها، زبان پریشی‌ها،
- استدلال، تصمیم‌گیری: نظریه‌های تصمیم‌گیری و عوامل موثر در آن، منابع عینی و ذهنی، انواع استدلال
- حل مسئله و خلاقیت: مراحل حل مسئله، انواع مسائل، موانع و فرصت‌های حل مسئله، راهبردهای حل مسئله، خلاقیت و انواع آن، فرایند خلاقی، خلاقیت و خیرگی، خلاقیت در انسان و میسته‌های خیره
- هوش طبیعی و هوش مصنوعی: تعریف، انواع نظریه‌های هوش و منجش آن، شبیه‌سازی هوش در میستم مصنوعی و متفاوت آن با هوش انسانی

منبع / منابع اصلی:

- استرنبرگ، آر. (۱۳۸۹). روانشناسی شناختی. ترجمه کمال خرازی و الهه حجازی. تهران: انتشارات سمت.
- آیزنک، مایکل؛ کین، مارک. (۱۳۸۹). روانشناسی شناختی. ترجمه اکبر رهنمایی و محمد رضا فردی. تهران: نشر آیز.
- گرمی نوری، رضنا. (۱۳۸۳). روانشناسی حافظه و یادگیری با رویکرد شناختی. تهران: انتشارات سمت.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- Logan, G. D. (۲۰۱۲). Cognitive psychology. Elsevier.
- Graham D. (۲۰۱۱). Cognitive psychology. wiley.
- Quinlan P. Dyson B. (۲۰۰۸). Cognitive Psychology. Pearson.
- Goldstein E. B. (۲۰۰۸). Cognitive Psychology, Thomson Wadsworth.
- Baddeley A., Eysenck M.W., Anderson M.C. (۲۰۰۹). Memory, Psychology Press.

روانشناسی دین
Religion Psychology

کد درس: ۱۱۹

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

درس/ دروس پیش‌نیاز: مباحث اساسی در روانشناسی ۲

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلامی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

شنایخت مناسبات‌ها و روابط دین و روانشناسی و تحلیل روانشناسی پدیدارهای دینی

سوفصل مطالب:

- کلیات: تعریف، ضرورت و اهمیت، تاریخچه روانشناسی دین، مناسبات‌های دین و روانشناسی
- ابعاد زیستی و تجربی روانشناسی دین: رویکرد آزمایشگاهی، رویکرد تحلیل عاملی، دین و مغز، یافته‌های جدید در ابعاد زیستی، دینداری و پرستش
- نظریه‌های روانشناسان درباره دین: ولیام جیمز، فروید، یونگ و آپورت همراه با نقد
- دین و رشد روانشناسی: مراحل رشد مذهبی- معنوی، نظریه دلبستگی
- سنجش دینداری: ابعاد و مؤلفه‌های دینداری، روش‌های اندازه‌گیری دینداری
- دین و اختلالات روانشناسی: مقابله‌های مذهبی، راهبردهای مذهبی در درمان اختلالات
- تجربه دینی، عرفان
- آثار دینداری: آرایش روانی، رضایت از زندگی، سلامت جسمی، نوع دوستی، کاهش جرم و بزهکاری و ...

منبع / منابع اصلی:

- آذری‌جاجاتی، مسعود، موسوی، سید مهدی (زیر چاپ)، درستامه روانشناسی دین، تهران: انتشارات سمت و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- نارویی نصرتی، رحیم (زیر چاپ). روانشناسی دین. قم: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ".
- ولف، دیوید (۱۳۸۶) روانشناسی دین. ترجمه محمد دهقانی. تهران: انتشارات رشد.
- اسپلکا، برنارد (۱۳۹۰) روانشناسی دین براساس رویکرد تجربی. ترجمه محمد دهقانی. تهران: انتشارات رشد.
- آذربایجانی، مسعود. (۱۳۸۶) روانشناسی دین از دیدگاه ویلیام جیمز. قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- یونگ، گوستاو (۱۳۷۰) روانشناسی و دین. ترجمه فؤاد روحانی. تهران: انتشارات شرکت سهامی کتاب‌های جیسن.
- جیمز، ویلیام. (۱۳۹۱) نوع تجربه‌های دینی. ترجمه حسین کیانی. تهران: نشر حکمت.
- Hood ,R. & etal (۲۰۰۹) The psychology of religion an empirical approach, Guilford ,London.
- Paloutzian, R. (۱۹۹۶) Invitation to the psychology of religion. Boston, Allyn & Bacon.

کاربرد کامپیوتر در روانشناسی
Computer in Psychology

کد درس: ۱۲۰

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری و عملی

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت (۱۶ ساعت نظری، ۳۲ ساعت عملی)

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختباری □ جبرانی □

درس/دوروس پیش‌نیاز: روش تحقیق

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان‌ترم □ پایان‌ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی ■

هدف کلی درس:

شناسخت و مهارت دانشجویان برای کاربرد نرم افزارها و برنامه‌هایی که برای پژوهش، جمع آوری اطلاعات،
تحلیل اطلاعات و ارائه اطلاعات نیاز دارند.

سرفصل مطالب:

- آشنایی با اصول، تعریف متغیرها و ورود داده‌ها در نرم افزار SPSS
- تحلیل‌های آماری با SPSS در حد آمار توصیفی، ضرایب همبستگی و آزمون‌های T
- آشنایی با انکه‌های اطلاعاتی و نحوه استفاده از آنها با ذکر مثال
- آشنایی با نرم افزارهای روانشناختی و ذکر مثال
- آشنایی با رویکردهای توین رایانه در روانشناسی (شبکه‌های عصبی مصنوعی و ...)

منبع/ منابع اصلی:

- با تشخیص استاد درس از منابع موجود استفاده شود.

منابع برای مطالعه بیشتر:

فلسفه علم روانشناسی
Philosophy of Science in Psychology

کد درس: ۱۲۱

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۶ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

درس / دروس پیش نیاز: مباحث اساسی در روانشناسی ۲

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

شناخت مبانی فلسفه علم روانشناسی معاصر و نقد آنها

سرفصل مطالب:

- کلیات: تعریف، اهمیت، اهداف و مقاصید مرتبه (فلسفه ذهن و علم النفس)
- تاریخچه: زمینه های فلسفی روانشناسی در مکاتب فلسفی غرب (خردگرایی و تجربه گرایی)
- موضوع روانشناسی: تاهیگرایی در موضوع، همگرایی در عملکرد
- فلسفه روش شناسی در روانشناسی: مشاهده، اندازه گیری، آزمایش، تبیین در سطوح مختلف
- فلسفه رفتار گرایی: محیط گرایی و عملیات گرایی
- فلسفه ذهن گرایی: گشالت، پردازش اطلاعات
- فلسفه زیست روانشناسی (روانشناسی فیزیولوژیک: مغز و قشر خاکستری، هورمون ها، تکامل)
- فلسفه رویکردهای اجتماعی: فرهنگ، طبقات اجتماعی، جامعه بذری
- هشیاری و تجربه ادراکی: وجود تمایز در مسئله هشیاری، توجه، درون یینی، عواطف، رؤیا
- نظرکردن و زبان: با نگاهی فلسفی
- فناوری روانشناسی: روانشناسی بالینی، روانشناسی تربیتی، روانشناسی صنعتی - سازمانی

منبع / منابع اصلی:

- ماریو بوئزه و آردیلا. (۱۳۹۰). فلسفه روانشناسی و نقد آن. ترجمه محمد جواد زارعان و ابوالحسن حقانی. قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- مولر، فرنان لو سیون (۱۳۶۷). تاریخ روانشناسی. جلد ۱ و ۲، ترجمه علی محمد کاردان. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- Jose Luis Bermudes. (۲۰۰۵). *Philosophy of psychology, a contemporary introduction*. Routledge, Newyork.
- Robinson, D. N. (۱۹۸۵). *Philosophy of psychology*, New York: Columbia.
- Symon, J. Calvo, P. (۲۰۱۲). *The Routledge Companion to philosophy of psychology*, London: Roatledge.

روانشناسی اجتماعی
Social Psychology

کد درس: ۱۲۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

دروس / دروس پیش‌نیاز: مباحث اساسی در روانشناسی ۲ و تاریخ و مکاتب روانشناسی

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان‌ترم ■ پایان‌ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با رویکردهای روانشناسی و دیدگاه‌های مبتنی بر منابع اسلامی درباره تحلیل رفتار، افکار، عواطف و هیجاناتی که تحت تأثیر عوامل جمعی و اجتماعی قرار می‌گیرند، درباره تعبیر و تحلیل رفتار، افکار و عواطف و هیجانات فرد که تحت تأثیر عوامل جمعی و اجتماعی قرار می‌گیرند.

سرفصل مطالعه:

- کلیات: تعریف، تاریخچه، روش‌های تحقیق
- ادراک اجتماعی: ارتباط غیرکلامی، استاد، برداشت، نقش ایمان در استاد
- شناخت اجتماعی: طرح‌های ذهنی، منابع خطأ در شناخت اجتماعی، خودشناسی
- نگرش: توصیف و اهمیت، عوامل مؤثر بر تکرین نگرش، نگرش و رفتار، تغییر نگرش، متوجه نگرش
- پیشداوری: مفهوم پیشداوری، خاستگاه، راه‌های مقابله با پیشداوری، راه‌های مقابله با پیشداوری در تعالیم اسلام
- جاذبه میان فردی: عوامل و زمینه‌های جاذبه میان فردی
- پرخاشگری: تعریف، انواع، برانگیزانده‌ها، شبهه‌های پیشگیری و مهار، دیدگاه اسلام در حوزه پرخاشگری
- رفتار حمایتی: مراحل بروز رفتار حمایتی، رفتارهای حمایتی در منابع اسلامی، تبیین نظری
- نفوذ اجتماعی: همنوایی، متابعت، اطاعت از مراجع قدرت

منبع / منابع اصلی:

- بارون، رایرت. بیرون، دان. برسکامب، نایل. (۱۳۸۸). روانشناسی اجتماعی. ترجمه یوسف کربیمی. تهران: نشر روان.
- آذربایجانی مسعود. و هنکاران. (۱۳۸۴). روانشناسی اجتماعی با نگرش به منابع اسلامی. تهران: انتشارات سمت و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- کربیمی، یوسف. (۱۳۸۵). روانشناسی اجتماعی. تهران: نشر ارسباران.

متنون روانشناسی به انگلیسی ۱

Psychology Texts in English^۱

کد درس: ۱۲۳

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۲۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختباری □ جبرانی □

درس / دروس پیش‌نیاز: مباحث اساسی در روانشناسی *

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان نرم ■ پایان نرم ■ تکلیف کلامی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با اصطلاحات و واژگان روانشناسی و توانایی فهم مطالب در متنون انگلیسی

- Definition of Psychology including branches of Psychology (both traditional- , e.g. clinical, educational and new directions- e.g. health psychology and neuropsychology)
- Short history of psychology, including structuralism, behaviorism, social cognitive theory, psychoanalysis, and humanistic.
- Developmental Psychology
- Methods of psychology: experimental and survey methods.
- Thinking: types of thinking, theories of thinking
- Reading and psychology.

References:

- Hashemian K. (۱۴۱۷). Readings in Psychology. Tehran: SAMT.
- Nolen-Hoeksema, S. Fredrickson, B.L. Loftus, G.R. Wagenaar, W.A.(۲۰۰۹) Atkinson & Hilgard's Introduction to Psychology. www.amazon.co.uk

متن روانشناسی به انگلیسی ۲
Psychology Texts in English ۲

کد درس: ۱۴۴

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختباری □ جبرانی □

درس / دروس پیش‌نیاز: متن روانشناسی به انگلیسی ۱

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنايی با اصطلاحات، واژگان روانشناسی و توانايي لازم مطالب در متن روانشناسی

- Intelligence (IQ assessment and definition)
- Personality (theories and assessment)
- Mental disorders (description of neuroses and psychoses)
- Treatment of mental disorders (behavior, gestalt, cognitive, psychodynamic and humanistic therapies)
- The role of stress in Mental Health

References:

- Hashemian K. (۱۹۹۲). Readings in Psychology. Tehran: SAMT.
- Nolen-Hoeksema, S. Fredrickson, B.L. Loftus, G.R. Wagenaar, W.A. (۲۰۰۹) Atkinson & Hilgard's Introduction to Psychology. www.amazon.co.uk
- Sarason, I.G. Sarason, B.R. (۲۰۰۴). Abnormal Psychology: The Problem of maladaptive behavior. www.mxcc.commnet.edu

روانشناسی تجربی
Experimental Psychology

کد درس: ۱۲۵

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع درس: نظری و عملی

تعداد ساعت: ۸۰ ساعت (۱۶ ساعت نظری و ۶۴ ساعت عملی)

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

درس / دروس پیش‌نیاز: روانشناسی فیزیولوژیک

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی ■

هدف کلی درس:

آشنایی با اصول و کاربرد روش تجربی در حوزه‌های مختلف روانشناسی و انجام تئوره‌های آزمایشی در مورد موضوعات و کسب مهارت‌های لازم عملی هریک از حوزه‌ها و گزارش نتایج آن.

سرفصل مطالب:

- تاریخچه روانشناسی تجربی
- روش تجربی در روانشناسی و انواع روش‌های تجربی
- طرح‌های آزمایشی درون گروهی و میان گروهی
- طرح‌های تک آزمودنی
- اخلاق در پژوهش تجربی
- چگونگی نوشتمن گزارش تجربی
- اندازه گیری احساسات: آستانه مطلق و آستانه اختلافی
- خطاهای ادراکی و عوامل موثر بر آن
- دقت و عوامل موثر بر آن: اندازه گیری دقت، رابطه سرعت و دقت، اثر استرال
- یادگیری و انواع آن، اثر آگاهی از نتایج، اثر تکرار و تمرین
- حافظه و انواع آن، آزمون‌های ضمی و صریح حافظه
- تفاوت‌های فردی و نقش آن در رفتار، اندازه گیری نگرش‌های کلیشه‌ای و پیش‌داوری‌ها
- روانشناسی اجتماعی، اندازه گیری نگرش‌های کلیشه‌ای و پیش‌داوری‌ها
- روانشناسی محیطی، اثر ازدحام بر عملکرد، اثر سرو صدا بر عملکرد
- عوامل انسانی، اثر مقدار کار ذهنی بر عملکرد، عوامل موثر بر درک علامت و نشانه‌ها

منبع / منابع اصلی:

- کاتتوویتر، بری. آچ، رو دیگرسوم، هنری. ال، المنس، دیوید. جی. (۱۳۹۱). روانشناسی تجربی: اصول و کاربرد. ترجمه محمود حیدری، زیلا کیایی، محمد کریم خدابنده‌ی. تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی و سمت.
- فرس، پل. (۱۳۸۴). روانشناسی تجربی. ترجمه حمزه گنجی. تهران: انتشارات آستان قدس.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- ایروانی، محمود. (۱۳۸۰). روانشناسی آزمایشی. تهران: نشر آرین و پژوه.

روان‌سنجی

Psychometric

کد درس: ۱۲۶

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

دروس/دروس پیش‌نیاز: آمار استنباطی

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ مبان نرم □ پایان نرم ■ تکلیف کلامی ■ و ساخت و اجرای یک پرسشنامه محقق ساخته ■

هدف کلی درس:

در کم مفاهیم و و اصول روان‌سنجی، توانایی تفکر انتقادی در باره مباحث اندازه‌گیری در پژوهش و کاربرد، تهیه سوال‌ها و مقیاس‌های معتر و روا، انجام تحلیل‌های اساسی سوال‌ها و مقیاس‌ها، بکارگیری دانش روان‌سنجی در تهیه و گرینش ابزارهای روان‌ساختی

سرفصل مطالب:

- تعریف، تاریخچه و اهمیت اندازه‌گیری و آزمون‌های روان‌ساختی
- مقدمات نظریه‌های اندازه‌گیری (نظریه کلاسیک و سوال پاسخ)
- مراحل اندازه‌گیری و ساخت ابزارها و تست‌های روان‌ساختی
- تهیه سوال‌های چندگزینه‌ای
- اعتبار (reliability) و خطای اندازه‌گیری روشن‌های برآورد آنها
- مفهوم و انواع روایی (Validity) روایی محتوا، صوری، روایی ملاک (همزمان و پیش‌بین، روایی سازه، همگرای، واگرای، نفیکی/افتراقی، عاملی)
- روشن‌های تحلیل سوال‌ها
- انواع ابزار اندازه‌گیری (پرسشنامه، نگرش منج، مقیاس، ابزارهای فراینکن، ابزارهای عملی)
- مقیاس‌های اندازه‌گیری (دوازشی، لیکرت، ترستون، درجه بندی، تفکیک انواع مقیاس‌ها بر حسب محتوی: هوش، شخصیت، ارزش‌ها، جهت‌گیری دینی و معنایی)
- تعبیر و تفسیر نمره‌های تست (نرم و هنجار)

روانشناسی یادگیری

Learning Psychology

کد درس: ۱۲۷

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

درس/دوروس پیش‌نیاز: مباحث اساسی در روانشناسی ۲

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان نرم □ پایان نرم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی ■

هدف کلی درس:

شناخت نظریه های یادگیری و توانایی تحلیل، تبیین و کاربرت مقاهم یادگیری

سرفصل مطالعه:

- تعریف روانشناسی یادگیری و قلمرو آن
- تاریخچه طالعات یادگیری
- رویکردهای مختلف در یادگیری با توجه به فلسفه، روش تحقیق و موضوع مطالعه: مقایسه نظریه های یادگیری در این ابعاد
- رفتار گرایی: پیش‌فرضها، پیوند گرایی، شرطی سازی کلامیک، شرطی سازی کشگر، تغییر رفتار، کاربردها و نقدهایی بر رفتار گرایی.
- نظریه شناختی - اجتماعی: پیش‌فرضها، موجیت دوچانه، اکساب و عملکرد، فرایند سرمتشی گیری، خودنتظیمی، خودکارآمدی.
- گشالت: بیان گذاران مکتب، کهله و مفهوم یینش، اصول سازمان ادراکی، لوبن و نظریه میدانی، کاربردهای نظریه میدانی.
- ساخت گرایی: پیش‌فرضها، دیدگاه‌های ساخت گرایی، نظریه پیازه در ساخت گرایی، نظریه فرهنگی - اجتماعی و بیگوتسکی.
- الگوی پردازش اطلاعات در یادگیری: پیش‌فرضها، الگوی حافظه دوگانه، نظریه‌های توجه، الگوی سطوح پردازش، کاربردها.
- انگیزش و یادگیری: نظریه‌های انگیزش، انگیزش و نیازها، نظریه پیشرفت، نظریه استاد، راهبردهایی برای بهبود استاد یادگیرنده‌گان، نظریه شناختی اجتماعی در انگیزش، اهداف و انتظارات، نظریه هدف، کاربرد نظریه هدف در یادگیری.
- تحلیل و تبیین یادگیری در فلسفه اسلامی

منبع / منابع اصلی:

- السون، ام. اچ و هر گنهان، بی. آر. (۱۳۷۴). مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری. ترجمه علی اکبر سیف. تهران: نشر دوران.
- کدیبور، پروین. (۱۳۸۹). روانشناسی یادگیری. تهران: انتشارات سمت.
- بیرامی، منصور. (۱۳۸۸). روانشناسی یادگیری با رویکرد رفتاری. تبریز: نشر آیدین.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- Schunk, D. H. (۲۰۱۲). Learning Theories. Merrill, Prentice Hall.

روانشناسی تربیتی

Educational Psychology

کد درس: ۱۲۸

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

درس/دوروس پیش‌نیاز: روانشناسی یادگیری

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی ■

هدف کلی درس:

شناخت و توانایی تحلیل روانشناسی مسائل آموزشی، یادگیری و تربیتی

سرفصل مطالب:

- تعریف: قلمرو و اهداف
- یادگیرندگان: در ابعاد شناختی، اجتماعی، عاطفی و اخلاقی
- آشایی با نظریه های آموزشی
- تفاوت های فردی (هوش، فکر، خلاقیت، سبک های فکر، سبک های یادگیری، نیازهای ویژه فردی).
- نظریه های جدید در تبیین هوش: استنبرگ و هوش چند مؤلفه ای، نظریه گاردنر در هوش.
- نظریه های رفتار گرایی در فرایند یاد: فرضیه های اساسی این دیدگاه، کاربردهای این نظریه ها در فرایند یادگیری - یاددهی، انتقادهای وارد بر کاربرد این نظریه ها در آموزش
- نظریه شناختی - اجتماعی (فرضیه های اساسی نظریه بندورک تشریح فرایند خود کار آمدی و خود تنظیمی؛ راهبردی متناسب برای ارتقای خود کار آمدی و خود تنظیمی).
- الگوی پردازش اطلاعات (معرفی الگوی حافظه دوگانه و عمق پردازش
- تبیین نقش انگیزش در یادگیری (مقایسه انگیزش بیرونی و درونی؛ مقایسه دیدگاه های شناختی و رفتاری، نقش باورها و اهداف در انگیزش، نظریه انتظار- ارزش در انگیزش، راهبردهای مناسب برای برانگیختن یادگیرندگان از دیدگاه های مختلف).

- راهبردها و شیوه‌های آموزشی (نقد و بررسی شیوه‌های سنتی آموزش، معرفی روش اکنشافی و حوزه‌هایی که می‌توان از این روش استفاده کرد، مقایسه روش‌های گروهی با سایر روش‌ها)، آشنایی با دیدگاه کرشن اشنايدر مدیریت کلاس و محیط یادگیری (تنوع شیوه‌های اداره کلاس و مدرسه، جو مطلوب در مدرسه و کلاس، انتظار معلم و...).
- مقایسه انواع روش‌های ارزیابی معمول در موقعیت‌های آموزشی (تبیین شیوه‌های مختلف ارزیابی رسمی و غیر رسمی، ارزیابی ملکی، ویژگی‌های ارزیابی مناسب، ارزیابی کیفی).
- چشم اندازهای نوین تربیتی (این قسمت به عهده خود دانشجو بوده و در ارزیابی کلاسی در نظر گرفته می‌شود).
- اصول تربیت و تحلیل روانشناختی آن از دیدگاه اسلام

منبع / منابع اصلی:

- کدبور، پروین. (۱۳۸۱). روانشاسی تربیتی. تهران: انتشارات سمت.
- سیف، علی اکبر. (۱۳۸۶). روانشاسی پرورشی نوین. تهران: نشر آگاه.
- بیلر، رابرت. (۱۳۹۱). کاربرد روانشاسی در آموزش. ترجمه پروین کدبور. جلد ۱ و ۲، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- شکوهی، غلامحسین (۱۳۹۰). مبانی و اصول آموزش و پرورش. شرکت به نشر Woolfolk, A. E. (Last edition). Educational Psychology. Boston: Allyn and Bacon.

آموزه‌های روانشناسی در قرآن و حدیث ۱

Psychological Issues in Quran and Hadith ۱

کد درس: ۱۲۹

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

درس/ دروس پیش‌نیاز: مباحث اساسی در روانشناسی ۲

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلامی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با گستره مفاهیم و آموزه‌های اساسی روانشناسی در قرآن کریم

سرفصل مطالعه:

- کلیات: آشنایی با قرآن، روش‌شناسی فهم قرآن
- آشنایی با روش‌ها و مکانیق تفسیری و تفسیر موضوعی در قرآن
- رشد و تحول: رشد جسمانی، رشد اخلاقی، رشد معنوی
- انگیزش و هیجان: نیازهای جسمی، نیازهای متعالی، عواطف و هیجان‌ها
- نگرش اجتماعی: شناخت اجتماعی، نگرش، پیشداوری، جاذبه میان فردی، رفتار حمایتی
- بهداشت روانی: عوامل بهداشت روانی، موانع بهداشت روان، خانواده و محیط کار
- هوش و عقل: هوش، هوش هیجانی، عقل و خردمندی
- یادگیری و تغییر رفتار: روش‌های تغییر رفتار، انواع یادگیری در قرآن
- روانشناسی شخصیت: تعریف شاکله و شخصیت، تفاوت‌های فردی، عوامل مؤثر در شکل گیری شخصیت، ریخت‌شناسی شخصیت
- آسیب‌شناسی روانی: معیار بهنجار و ناینجار، انواع آسیب‌های روانی در قرآن، روش‌های درمانگری
- روانشناسی حیوانی: شعور در سایر موجودات، احساسات و عواطف در حیوانات

منبع/ منابع اصلی:

- کاویانی، محمد. (زیر چاپ) مفاهیم روانشناسی در قرآن. قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- نجاتی، عثمان. (۱۳۶۹) قرآن و روان‌شناسی. ترجمه عباس حرب، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.
- بستانی، محمود. (۱۳۷۲) اسلام و روان‌شناسی. مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.

آموزه‌های روانشناختی در قرآن و حدیث ۲

Psychological Issues in Quran and Hadith ۲

کد درس: ۱۳۰

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختباری □ جبرانی □

درس/دروس پیش‌نیاز: آموزه‌های روانشناختی در قرآن و حدیث ۱

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلامی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم و آموزه‌های روانشناختی در نهج البلاغه و احادیث پیامبر اکرم (س) و معصومان (ع)

سرفصل مطالب:

- کلیات: شناخت حدیث و مت پیامبر اکرم و معصومان(ع)، روش‌شناسی استفاده از احادیث
- آشنایی با انواع حدیث روایه‌الحدیث
- رشد در گستره زندگی: مراحل زندگی، مراحل رشد، موقف انسان در دنیا و آخرت
- معنای زندگی: هدف و چرایی زندگی، ارزش‌ها و کارکرد زندگی، نقد دیدگاه‌های معاصر در معنای زندگی
- خانواده: تفاوت‌های زن و مرد، ساختار خانواده، اختلال‌های خانواده، انتخاب همسر، خانواده کارآمد
- بهداشت روانی: استرس و روش‌های مقابله، حمایت از گروه‌های آسپ پذیر، تأثیر عوامل مادی و معنوی در سلامت
- روانشناسی اجتماعی: فرهنگ اجتماعی، پرخاشگری، گروه‌ها و رهبری، تبلیغات و جنگ روانی
- روانشناسی مثبت: ارزش‌های اخلاقی، رضایت از زندگی، امید، شادی، خوش‌بینی، توبه، عفو و گذشت و شادکامی
- روانشناسی کمال: انسان سالم، انسان کامل (عوامل سعادت و کمال)

منبع/ منابع اصلی:

- آذری‌آجانی، مسعود. شجاعی، صادق (زیر چاپ) روانشناسی در نهج البلاغه. قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- نجاتی، عثمان (۱۳۸۷) حدیث و روانشناسی. ترجمه محمد رضا شیخی، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.
- پستدیده، عباس (زیر چاپ) شادگامی در اسلام. قم: انتشارات دارالحدیث.
- پستدیده، عباس (۱۳۸۴) رضایت از زندگی. قم: انتشارات دارالحدیث.
- بستانی، محمود (۱۳۷۲) اسلام و روانشناسی. ترجمه محمود هویشم. مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.

آسیب‌شناسی روانی ۱

Psychopathology ۱

کد درس: ۱۳۱

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

درس / دروس پیش‌نیاز: روانشناسی تحولی ۲ و روانشناسی شخصیت

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان‌ترم ■ پایان‌ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

شناخت دانشجویان نسبت به تعریف، طبقه‌بندی و علل اختلالات روانی و همچنین بررسی علامت‌شناسی و آشنازی با رویکردهای

جدید در تبیین و پدیدآوری اختلالات .

سرفصل مطالعه:

- تعریف آسیب روانی، ملاک‌های بهنجاری و نابهنجاری از دیدگاه اسلام
- تاریخچه و طبقه‌بندی اختلالات روانی
- سبب‌شناسی اختلالات روانی از دیدگاه‌های زیست‌شناسی، روان‌تحلیل‌گری، رفتار‌نگری و شناختی
- علامت‌شناسی: آشتفتگی‌های مربوط به عاطقه، ادراف، انکار، جهت‌یابی، گفتار و رفتار، حافظه، و ...
- اختلالات اضطرابی: اختلال اضطراب تعمیم یافته، اختلال هراس، اختلال وسواس - بی‌اختیاری، اختلال وحشت زدگی، اختلال تیبدگی پس از مانعه
- اختلالات شخصیت: اختلال شخصیت اسکیزوپریود، اسکیزوتاپیک، پارالوئید، خرد اجتماعی، خودشیوه، مرزی، تمایشی، جنایی، واپسی، وسواسی

منبع / منابع اصلی:

- دادستان پریرخ. (۱۳۸۷). روانشناسی مرضی تحولی، جلد ۱ و ۲، تهران: انتشارات سمت.

- هالجین، ریچارد، ویبورن، سوزان کراس. (۱۳۸۳). آسیب شناسی روانی، جلد ۱ و ۲. ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: نشر روان.
- سلیگمن، مارتین، روزنهان، دیوید. (۱۳۸۰). آسیب شناسی روانی، جلد ۱ و ۲. ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: انتشارات ساوالان.
- ابوترابی، محمد. (۱۳۸۶). بهنگاری و نایهنهنگاری از دیدگاه اسلام. قم: انتشارات مؤسسه امام خمینی (ره).

منابع برای مطالعه بیشتر:

- راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی (DSM-IV-TR). (۱۳۸۱)، ترجمه نیکخواه و همکاران. تهران: انتشارات سخن.
- دیوبیسون، جرالد، نیل، جان، کرنیک، آن. (۱۳۹۱). آسیب شناسی روانی، ترجمه حمیدرضا حسین شاهی بروانی، مهدی دهستانی. تهران: نشر ویرایش.
- کاپلان، هارولد، سادوک، بنیامین. (۱۳۸۷). خلاصه روایپژوهشکی. ترجمه فرزین رضاعی و همکاران. تهران: انتشارات ارجمند.
- پاچر و همکاران. (۱۳۸۸). آسیب شناسی روانی. ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: انتشارات ارسپاران.

آسیب شناسی روانی ۲

Psychopathology ۲

کد درس: ۱۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

دروس/دروس پیش‌نیاز: آسیب شناسی روانی ۱

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان‌ترم ■ پایان‌ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی و شناخت دانشجویان از انواع اختلالات روانی از جمله اختلالات چسمانی شکل، اختلالات تجزیه‌ای، اختلالات خلقی،
اختلالات اسکیزوفرنی، اختلالات جنسی، اختلالات وابسته به مواد

سرفصل مطالعه:

- اختلالات شبه جسمی (ماهیت، ویژگی‌ها، سبب شناسی، نظریه‌ها، انواع: اختلال چسمانی کردن، اختلال تبدیلی، اختلال خود بیمار پنداری، اختلال درد شبه جسمی، اختلال بدشکلی هراسی)
- اختلالات تجزیه‌ای (ماهیت، ویژگی‌ها، سبب شناسی، نظریه‌ها، انواع: فراموشی، فرار روانزاد، دو یا چند شخصیتی، شخصیت زدایی و ...)
- اختلالات خلقی (ماهیت، ویژگی‌ها، سبب شناسی، نظریه‌ها، انواع: اختلال افسردگی اساسی، اختلال افسردگی خوبی، اختلال دوقطبی، اختلال ادواری خوبی و ...)
- اختلال اسکیزوفرنی (ماهیت، ویژگی‌ها، سبب شناسی، نظریه‌ها، انواع: آشفته، کاتاتونیک، پاراتونیک، نامتعایز، باقیمانده، اسکیزوافکتیو و ...)
- اختلالات جنسی (ماهیت، ویژگی‌ها، سبب شناسی، نظریه‌ها، انواع)
- اختلالات وابسته به مواد (ماهیت، ویژگی‌ها، سبب شناسی، نظریه‌ها، انواع)
- بیماریهای اخلاقی و شبه اخلاقی و جایگاه آنها در آسیب شناسی روانی: حسد، تکبر، حرص، دنیا پرستی، کینه توزی، بخل

منبع / منابع اصلی:

- دادستان پربرخ. (۱۳۸۷). روانشناسی مرضی تحولی، جلد ۱ و ۲، تهران: انتشارات سمت.
- هالجین، ریچارد، ویبورن، سوزان کراس. (۱۳۸۳). آسیب شناسی روانی، جلد ۱ و ۲. ترجمه یحیی سید محمدی، تهران: نشر روان.
- سلیگمن، مارتین، روزنهان، دیوید. (۱۳۸۰). آسیب شناسی روانی، جلد ۱ و ۲. ترجمه یحیی سید محمدی، تهران: انتشارات ساوالان.
- ابوترابی، علی. (۱۳۸۶). نقد ملاک‌های بنهنجاری در روانشناسی با نگرش به منابع اسلامی. قم: انتشارات مؤسسه امام خمینی (ره).
- کرینگ، دیویسن، نیل، جانسون. (۱۳۹۱). آسیب شناسی روانی (روانشناسی نابنهنجاری)، جلد ۱ و ۲. ترجمه حمید شمسی بور، تهران: انتشارات ارجمند.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی (DSM-IV-TR). (۱۳۸۱)، ترجمه محمد رضا نیکخوا و همکاران. تهران: انتشارات سخن.
- کاپلان. سادوگ. (۱۳۸۷). خلاصه روانپردازی، ترجمه رضاعی و همکاران. تهران: انتشارات ارجمند.
- پاچر و همکاران. (۱۳۸۸). آسیب شناسی روانی. ترجمه یحیی سید محمدی، تهران: انتشارات ارساران.
- Robert T. A. (۲۰۰۶). Comprehensive handbook of personality and psychopathology (۳rd vol): Child psychopathology. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.
- Davies D., Bhugra D. (۲۰۰۴). Models of psychopathology. England: Open University Press.
- Pennington, B. F. (۲۰۰۲). The development of psychopathology: nature and nurture. New York: The Guilford Press.

مبانی راهنمایی و مشاوره
Introduction Guidance and Counseling

کد درس: ۱۳۳

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ جبرانی □

درس / دروس پیش‌نیاز: ندارد

روش ارزشیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با مبانی راهنمایی و مشاوره در ایران و جهان و تطابق آن با فرهنگ اسلامی و بومی برای کسب آمادگی

ارایه خدمات راهنمایی و مشاوره در مدرسه

سرفصل مطالعه:

- تعاریف راهنمایی و مشاوره و مقاهم وابسته
- تاریخچه راهنمایی و مشاوره در ایران و جهان
- تحلیل و بررسی روند راهنمایی و مشاوره در آینده
- ضرورت راهنمایی و مشاوره در مدرسه
- اهداف کلی راهنمایی و مشاوره
- مشاوره در سازمان‌های مختلف ایران
- راهنمایی و مشاوره تطبیقی در ایران و سایر کشورهای مهم دنیا
- آموزش و تربیت مشاوران و صلاحیت‌های حرفه‌ای و اخلاقی آنان
- آشنایی با رویکردهای راهنمایی و مشاوره
- مشاوره در مقاطع مختلف تحصیلی
- مهارت‌های مشاوره و راهنمایی فردی

- مهارت های راهنمایی و مشاوره گروهی
- برنامه های راهنمایی و مشاوره
- فنون ارزیابی در راهنمایی و مشاوره

منبع / منابع اصلی:

- شفیع آبادی، عبدالله (۱۳۸۹). مبانی راهنمایی و مشاوره، مقاومت و کاربردها. انتشارات رشد.
- ثایینی ذاکر، باقر. (۱۳۸۵). مبانی مشاوره. تهران: انتشارات بعثت.
- صافی، احمد. (۱۳۸۱). راهنمایی و مشاوره در دوره های تحصیلی. تهران: انتشارات رشد.
- توایی نژاد، شکوه. (۱۳۷۹). راهنمایی و مشاوره. تهران: انتشارات آشیانی.
- گوری، جلال. (۱۳۸۵). مبانی مشاوره. ترجمه عبدالله احمدی قلعه و همکاران. تهران: نشر فالوس خیال.
- گلادینگ، (۱۳۸۴). اصول و مبانی مشاوره. ترجمه مهدی گنجی. تهران: نشر ساوالان.

منابع برای مطالعه بیشتر:

آزمون‌های روانشناختی ۱

Psychological Tests ۱

کد درس: ۱۳۴

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری و عملی

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت (۱۶ ساعت نظری، ۳۲ ساعت عملی)

نوع واحد: اصلی □ تخصصی ■ اختباری □ جبرانی □

دورس / دروس پیش‌نیاز: آسپ شناسی روانی ۲

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان‌ترم □ پایان‌ترم ■ نکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی ■

هدف کلی درس:

آشنایی با مبانی نظری و کاربرد آزمون‌های شناختی - ادراکی در روانشناسی، کسب مهارت در اجرا، نمره گذاری و تفسیر نمرات آزمون‌ها و نحوه گزارش روانشناختی

سرفصل مطالعه:

- مبانی نظری و عملی آزمون‌های روانشناختی (ساختار آزمون‌ها، تحلیل مواد، نمره گذاری ازمن‌ها و مشکلات در نمره گذاری، اعتبار، روانی، نرم)
- کاربرد آزمون‌های روانشناختی در آموزش و پرورش، مشاوره و راهنمایی، موقعیت‌های بالینی، محیط‌های صنعتی- سازمانی)
- موضع‌های اخلاقی در آزمون‌های روانشناختی (راز داری و حفظ حریم خصوصی، محافظت از داده‌ها و....)
- انواع آزمون‌ها و تفاوت بین آنها
- پسخوراند و گزارش دهنی
- هوش و نظریه‌های هوش
- آشنایی، اجرا، نمره گذاری و تفسیر نمرات آزمون‌ها: آزمون هوش ریون، آزمون هوش کتل، آزمون هوش بندر- گشتالت، آزمون هوش آدمک گودیتاف، آزمون هوش و کسلر کودکان، آزمون حافظه و کسلر، آزمون حافظه دیداری آندره ری، حافظه ۱۵ کلمه ای

- اصول و مبانی گزارش نویسی

منبع / متابع اصلی:

- مارنات، گری گرات. (۱۳۹۱). راهنمای سنجش روانی، ترجمه حسن پاشا شریفی، محمد رضا نیکخو. تهران: انتشارات سخن.

منابع برای مطالعه پیشتو:

- ازخوش، منوچهر. (۱۳۸۸). کاربرد آزمون های روانی و تشخیص بالیشی. تهران: نشر روان.

- بهرامی، هادی. (۱۳۹۰). آزمون های روانی. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.

- گنجی، حمزه. (۱۳۹۱). آزمون های روانی. تهران: نشر مساواهان.

آزمون های روانشناسی ۲

Psychological Tests ۲

کد درس: ۱۳۵

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری و عملی

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت (۱۶ ساعت نظری، ۳۲ ساعت عملی)

نوع واحد: اصلی □ تخصصی ■ اختیاری □ جبرانی □

درس / دروس پیش‌نیاز: آزمون های روانشناسی ۱

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان‌ترم □ پایان‌ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی ■

هدف کلی درس:

آشنایی با مبانی نظری و کاربرد آزمون های شخصیت، سلامت روانی و جهت گیری مذهبی کسب مهارت در اجرا، نمره گذاری و تفسیر نمرات آزمون ها

سرفصل مطالب:

- مبانی نظری و عملی آزمون های عینی و فرافکن
- تاریخچه سنجش شخصیت
- فرایند سنجش شخصیت
- مبانی روانسنجی سنجش
- ملاحظات اخلاقی در سنجش شخصیت
- پرسشنامه های خود گزارشی (ماهیت، ویژگی ها، اجرا و نمره گذاری، استانداردسازی)
- اجرا، نمره گذاری و تفسیر نمرات پرسشنامه های سلامت عمومی (GHO)، حالت-رگه اضطراب اسپلیت‌گر (STAI)، افسردگی بک (BDI)، اضطراب بک (BAI)، نشانه های اختلالات روانی (SCL-90-R)
- آشنایی اجمالی با آزمون های فرافکن: رورشاخ، TAT، CAT، جملات ناتسام، ترسیم خانواده
- آشنایی با مقیاس های بین‌المللی

منبع/منابع اصلی:

- فتحی آشتیانی، علی. (۱۳۹۱). آزمون های روانشناسی (ویژگی های شخصیتی و سلامت روانی). تهران: انتشارات بخت.
- مارنات، گرگی گرات. (۱۳۹۱). راهنمای سنجش روانی. ترجمه حسن پاشا شریفی، محمد رضا نیکخوا. تهران: انتشارات سخن.
- بهرامی، هادی. (۱۳۹۰). آزمون های روانی. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- ازخوش، منوچهر. (۱۳۸۸). کاربرد آزمون های روانی و تشخیص بالینی. تهران: نشر روان.
- آذربایجانی، مسعود. (۱۳۸۴). مقیاس سنجش دینداری. قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- خدایاری فرد، محمد و همکاران. (۱۳۸۴). مبانی نظری مقیاس های دینی. تهران: نشر آوای نور.
- سالاری فر، محمدرضا. آذربایجانی، مسعود. رحیمی نژاد، عباس. (۱۳۸۴). مبانی نظری مقیاس های دینی. قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- Weiner, I.B. Green, R.L. (Last edition). Handbook of Personality Assessment. Published by John Wiley & Sons, Inc.

اصول روانشناسی بالینی

Principles of Clinical Psychology

کد درس: ۱۳۶

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی ■ اختباری □ جبرانی □

درس / دروس پیش‌نیاز: آسیب شناسی روانی ۴

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با تعریف، تاریخچه، روش‌های مطالعه، مصاحبه، روش‌های ارزیابی و تفسیر بالینی و شیوه‌های رواندرمانی

سرفصل مطالب:

- تعریف، تاریخچه، جایگاه و مؤلفه‌های روانشناسی بالینی
- روش‌های آموزش در روانشناسی بالینی
- روش‌های مطالعه و تحقیق در روانشناسی بالینی
- مصاحبه بالینی
- سنجش رفتاری در روانشناسی بالینی
- روش‌های تفسیر و قضاوت بالینی
- اصول ارزشی و دینی در فعالیت‌های بالینی
- اصول تعامل روانشناس با مراجع
- مداخلات روانشناختی: روان پویشی، رفتاری-شناختی، انسان‌گرایی، گروه درمانی، خانواده درمانی، زوج درمانی، درمانگری مذهبی
- تخصص‌های روانشناسی بالینی: روانشناسی سلامت، طب رفتاری، روانشناسی عصب نگر، روانشناسی بالینی کودک و نوجوان

منبع / منابع اصلی:

- فیرس، ای. جری، ترا. تیموئی، جی. (۱۳۸۳). روانشناسی بالینی. ترجمه مهرداد فیروزیخت. تهران: انتشارات رشد.
- جفری بی کرامر، داگلاس ای. برستاین، ویکی پرز. (۱۳۹۰). مقدمه ای بر روانشناسی بالینی. تهران: انتشارات ارساران.
- ناد، جودیت. بوهارت، آرتور. (۱۳۸۷). اصول روانشناسی بالینی. ترجمه مهرداد فیروزیخت. تهران: موسسه خدمات فرهنگی رسما.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- Stricker, G., Widiger, T. A. (۲۰۰۳). Handbook of psychology (۸th vol): Clinical Psychology. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.
- Thomas, J. C., Hersen, M. (۲۰۱۰). Handbook of clinical psychology competencies. USA: Springer Science & Business Media, LLC.
- Fleming, I., & Steen, L. (۲۰۰۵). Supervision and clinical psychology: Theory, practice and perspectives. New York : Taylor & Francis e-Library.

بهداشت روانی

Mental Health

کد درس: ۱۳۷

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی ■ اختصاری □ جبرانی □

درس/دورس پیش فاز: آسیب شناسی روانی ۲

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با ملاک های رفتار مطلوب و شخصیت سالم

آشنایی با الگوها و کارکردهای آرمانی در انسان

سرفصل مطالعه:

- تعریف و ماهیت بهداشت روانی

- اهداف بهداشت روانی

- رفتارهای مطلوب و ملاک بهنجاری و نابهنجاری

- پیشگیری اولیه، ثانویه و ثالثیه

- بهزیستی روانشناسی

- استرس و بهداشت روانی

- دین و بهداشت روانی

- اخلاق و بهداشت روانی

منبع/ منابع اصلی:

- اسپنر، راتوس، (۱۳۸۸). بهداشت روانی. ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: انتشارات ارسباران.

- ساینگتون، آندراد، (۱۳۸۸). بهداشت روانی. ترجمه حمید رضا حبین شاهی. تهران: انتشارات روان.
- سالاری فر، محمد رضا. (۱۳۸۹). بهداشت روانی یا نگرش به منابع اسلامی. تهران: انتشارات سمت.
- صانعی، سیدمهدي. (۱۳۸۲). بهداشت روانی در اسلام. قم: انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- قاسمی، سلیمان. (۱۳۸۸). بهداشت و سلامت روان. قم: انتشارات موسسه امام خمینی ^{ره}.

روانشناسی سلامت
Health Psychology

کد درس: ۱۳۸

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی ■ اختیاری □ جبرانی □

درس/دروس پیش‌نیاز: آسیب‌شناسی روانی ۲

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان‌ترم ■ پایان‌ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با شاخه جدید روانشناسی سلامت از طریق کاربرد روانشناسی در بیماری‌های جسمی، آشنایی با سبک زندگی و کیفیت زندگی و روش‌های پیشگیری از ابتلاء به بیماری‌های جسمی بر اساس آموزه‌های دینی، روانشناسی و پزشکی

سرفصل مطالب:

- تعریف سلامتی، بیماری و روانشناسی سلامت
- نگاهی تاریخی به سلامت و بیماری
- روش‌های مطالعه در روانشناسی سلامت
- عوامل مؤثر بر سلامتی (عوامل زیستکی، عوامل محیطی، عوامل روان‌شناسی، عوامل فرهنگی و معنوی-مندhibi)
- الگوها و نظریه‌های رفتار سلامتی (الگوی زیستی-پزشکی، الگوی زیستی، روانی، اجتماعی، معنوی، الگوی تغییر رفتار)
- همه‌گیری شناسی اجتماعی و سیاست سلامت (مرگ و میر و ابتلاء به بیماری، کیفیت زندگی، سیاست سلامت)
- مروری بر ساختار و کارکردهای دستگاه‌های بدن (دستگاه عصبی، قلبی-عروقی، گوارش، تنفس و ....)
- شخصیت و سلامت
- مذهب و سلامت
- حمایت اجتماعی و سلامت
- سازگاری با بیماری‌های جسمی
- نشانه‌های بیماری و درد (تعریف، تاریخچه، ویژگی‌ها، نظریه‌ها، ارزیابی، کنترل و درمان: درمان‌های پزشکی و روانشناسی، رویکردهای چند وجهی به درد)

- روابط بیمار و کادر درمانی (نظر بیماران نسبت به پزشکان، نظر پزشکان نسبت به بیماران، پذیرش توصیه‌های پزشکی، جنبه‌های روانشناختی بستری شدن، آمادگی برای جراحی)
- عوامل روانشناختی در بیماری (ارتباط جسم و ذهن در سلامت، نقش عوامل روانشناختی در مشکلات مزمن: ایدز، سرطان، بیماری‌های قلبی و ...، بیماری‌های علاج ناپذیر، سازگاری با بیماری)
- سبک زندگی و سلامت (جنبه‌های سبک زندگی، ورزش و تغذیه، چاقی و اختلالات غذا خوردن)
- استرس و سلامتی (ماهیت استرس، فیزیولوژی استرس، روش‌های مقابله با استرس، اداره استرس، استرس و بیماری)
- مدیریت روانشناختی بیماری‌های طبی و بیماری‌های مزمن
- رویکردهای درمانگری شناختی-رفتاری در تغییر رفتارهای سلامتی

منبع / منابع اصلی:

- کرتیس، آتنونی جی. (۲۰۰۰). روانشناسی سلامت. ترجمه علی فتحی آشتیانی. تهران: انتشارات بعثت.
- دیماتتو، راین ام. (۱۳۸۹). روانشناسی سلامت. ترجمه محمد کاویانی و همکاران. تهران: انتشارات سمت.
- سارافیتو، ادوارد ب. (۱۳۹۱). روانشناسی سلامت. ترجمه الهه میرزا لی و همکاران. تهران: انتشارات رشد.
- علی پور، احمد. (۱۳۹۱). مقدمات روانشناسی سلامت. تهران: انتشارات دانشگاه پام نور.
- جان بزرگی، مسعود. آگاه هریس، مژگان. گلچین، م. (۱۳۹۲). درمانگری شناختی-رفتاری ناتوانی‌ها و بیماری‌های مزمن. تهران: انتشارات ارجمند.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- David M .etal. (۲۰۱۱). Health Psychology, Theory, Research and Practice. Third Edition. Sage Publication.
- Taylore, S.E. (۲۰۱۱). Health Psychology. Eleventh edition. Taylor& Francis.
- Ogden, J. (۲۰۱۲). Health Psychology: A text book. Open University Press.

آسیب شناسی روانی کودک و نوجوان

Child and Adolescence Psychopathology

سکد درس: ۱۳۹

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی ■ اختباری □ جبرانی □

درس / دروس پیش نیاز: روانشناسی تحولی ۲

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان نرم ■ پایان نرم ■ تکلیف کلامی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با توصیف و تبیین نشانه های نابهنجاری ها و اختلالات روانی شایع در دوره کودکی و نوجوانی

سرفصل مطالب:

- معیارهای بهنجاری و ناهنجاری در دوره کودکی

- تعریف، ماهیت و طبقه بنده اختلالات روانی

- اختلالات خلقی، افسردگی و خودکشی در کودکان و نوجوانان

- روان گیختگی کودکی

- اختلالات اضطرابی با تأکید بر اختلال اضطراب جدایی

- اختلالات دفعی

- اختلالات رفتار تخریبی

- اختلالات یعنی قدری همراه با نقص توجه ADHD

- اختلالات فراگیر رشد

- اختلالات تیک

- اختلالات خواب در کودکان و نوجوانان

- مشکلات رفتاری (تعذیبه، خواب و لجبازی)

منبع / منابع اصلی:

- مشن، اریک جی؛ وولف، دیوید ای. (۱۳۸۹). روانشناسی مرضی کودک. ترجمه محمد مظفری و اصغر قروع الدین عدل. تهران: انتشارات رشد.
- دادستان، پیریخ. (۱۳۹۱). روانشناسی مرضی تحولی. جلد ۱، تهران: انتشارات سمت.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- سادوک، ج. س. و سادوک، و. آ. (۱۳۸۷). خلاصه روپرژسکی. (جلد سوم)، ترجمه حسن رفیعی. تهران: انتشارات ارجمند.

روانشناسی و مشاوره خانواده

Family Psychology and Counseling

کد درس: ۱۴۰

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی ■ اختیاری □ جبرانی □

درس / دروس پیش‌نیاز: روانشناسی شخصیت

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان‌ترم ■ پایان‌ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با تعریف و ماهیت خانواده، آشنایی با تحول خانواده در ایران و جهان و آینده خانواده در ایران، آشنایی با نظریه‌های خانواده، آشنایی با الگوهای ارتباطی و شیوه‌های فرزندپروری، آشنایی با مباحث آسیب‌شناختی در خانواده از جمله تعارضات خانواده، ازدواج مجدد، خشونت، طلاق، ازدواج مجدد، ازدواج موقت، زوج‌های بدون فرزند و ... با توجه به رویکرد فرهنگی و بومی، خانواده در قرآن و حدیث، آشنایی با نقش خانواده در رشد شخصیت و سلامت روان

سرفصل مطالعه:

- تعریف، ماهیت، تاریخچه و کارکردهای خانواده
- فرهنگ ازدواج و خانواده در ایران (فرابند ازدواج، چند همسری، ازدواج موقت)
- تحولات خانواده در ایران و غرب از آغاز تا سنت و مدرنیته و پست مدرن
- تحلیل ساختار خانواده
- مراحل تحول خانواده
- خانواده و الگوهای ارتباطی
- عوامل رشد دهنده سلامت روانی در خانواده
- خانواده و تعامل با نسل‌های بالاتر
- آشنایی با نظریه‌های خانواده
- شیوه‌های فرزند پروری: روش‌ها و آسیب‌ها
- ساختارهای معیوب و آسیب‌زا خانواده

- تعارضات خانوادگی (تعارضات زن و شوهر، تعارضات والدین با فرزندان، تعارض نقش، تعارض سیستمی، تعارض بین نسلی و ...)
- ازدواج مجدد و چند همسری: تعریف، نوع، ویژگی‌ها، علل، ازدواج مجدد در بافت تاریخی و ...
- ازدواج موقت: اثرات روانی- اجتماعی، مسائل حقوقی، پیامدها، مشکلات، فرزندان، طلاق: تعریف، شیوه، علل، پیامدها (فردی- اجتماعی)، نظام‌های حقوقی، تاثیر بر کودکان، تحولات اجتماعی- اقتصادی و ...
- خشونت در خانواده: تعریف، انواع، چهارخه خشونت، ارزیابی زنان آسیب دیده و ...
- خانواده‌های نک و الدی: تعریف، ویژگی‌ها، پیامدها، انواع (زن سرپرست، مرد سرپرست، محصول طلاق، زایمان بدون ازدواج، والد فرزند خوانده‌ها، والدشدن از طریق لفاح مصنوعی، بیوه‌هایی که قصد ازدواج مجدد ندارند و ...)
- زوج‌های بدون فرزند (تایاروری، پیامدهای روانی- اجتماعی، روش‌های مقابله و ...)
- خانواده و آسیب‌های اجتماعی (وابستگی به مواد، اعتیاد، فرار، آسیب‌های توییدی، چت و ...)
- خانواده‌های محروم از پدر (معنا، نقش، انواع، آثار محرومیت، واکنش‌ها و ...)
- خانواده با عضو بیمار و معتمد

منبع / منابع اصلی:

- شکوهی یکتا، محسن. (۱۳۹۱). روانشناسی خانواده. تهران: انتشارات تیمورزاده
- دلاس، رودی. (۱۳۹۰). مقایسه نظریه‌های خانواده‌درماتی، ترجمه مقصومه اسماعیلی، تهران: انتشارات رسالت
- سالاری فر، محمدرضا. (۱۳۹۱). خانواده در نگرش اسلام و روانشناسی. تهران: انتشارات سمت
- بستان، حسین. (۱۳۹۰). خانواده در اسلام. قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
- دلاس، رودی. (۱۳۹۰). مقایسه نظریه‌های خانواده‌درماتی. ترجمه مقصومه اسماعیلی، تهران: انتشارات رسالت

منابع برای مطالعه بیشتر:

- کلی، رابرت بورلند. (۱۳۸۵). سلامت خانواده، احساسات و رفتار، ترجمه فروغ فروغی تهران: پیشگامان توسعه
- میرزا جانی، صدرا. (۱۳۸۸). آسیب‌شناسی رفتاری در خانواده، تهران: سرافراز

نظریه‌های مشاوره و رواندرمانی

Theories of Counseling and Psychotherapy

کد درس: ۱۴۱

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی ■ اختیاری □ جبرانی

درس / دروس پیش‌نیاز: روانشناسی شخصیت

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان‌ترم ■ پایان‌ترم ■ نکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی

هدف کلی درس:

آشنایی با مفهوم نظریه و کاربرد نظریه در مشاوره و رواندرمانی، آشنایی با ماهیت سلامت روانی و مشکلات روانشناسی در نظریه‌های مشاوره و رواندرمانی، کسب مهارت و کاربرد نظریه‌ها در مشاوره و روان‌درمانی

سرفصل مطالب:

- تعریف و ماهیت نظریه‌ها، فرایند شکل‌گیری و اصول کاربرت نظریه‌ها در مشاوره و رواندرمانی
- ماهیت انسان سالم، تبیین آسیب‌های روانشناسی، اهداف درمان، فرایند و نقد نظریه در نظریه‌های زیر:
  - روان تحلیل گری: فروید، بونگ
  - روان‌شناسی فردی آدلر
  - شناختی-رفتاری: الیس، بک
  - وجودگرایی: مراجع محوری، فرانکل
  - گشتالت درمانی پرز
  - تحلیل رفتار متقابل
  - نظریه انتخاب گلاسر
- نظریه‌های پست‌مدرن: روایت درمانی، راه حل محور، درمان‌های استعاری
- رویکردهای مثبت اندیشی: درمان مبتنی بر امید، مثبت درمانی
- آموزه‌های اسلامی در مشاوره و روان‌درمانی، شاخص‌ها و ویژگی‌های مشاوره مذهبی

- بررسی زمینه‌های تعلیقی فرهنگی و منهوم یابی بومی نظریه‌ها

منبع / منابع اصلی:

- شفیع آبادی، عبدالله، ناصری، غلامرضا (۱۳۹۱). نظریه‌های مشاوره و رواندرمانی. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- جان بزرگی، مسعود، نوری، ناهید. (۱۳۹۲). نظریه‌های رواندرمانگری و مشاوره. قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و سمت.
- پروچاسکا، جیمز او. نورکراس، جان. سی. (۱۳۹۰). نظریه‌های روان درمانی. ترجمه یحیی سیدمحمدی. تهران: انتشارات رشد.
- کری، جرالد. (۱۳۹۰). نظریه و کارست مشاوره و رواندرمانی. ترجمه یحیی سیدمحمدی. تهران: نشر ارساران.
- شارف، ر. (۱۳۸۱). نظریه‌های روان درمانی و مشاوره. ترجمه مهرداد فیروزیخت. تهران: خدمات فرهنگی رسانه.
- شاورآستاد، کارول. (۱۳۹۰). نظریه‌های مشاوره و روان درمانی (نظریه، عمل و تحقیق). ترجمه مهرداد فیروزیخت. تهران: نشر ویرایش.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- Ivey, A. E., D' Andrea, M., Ivey, M. B. and Morgan, L. S. (۲۰۱۲). *Theories of counseling and psychotherapy: A multicultural perspective*, ۵th ed. Boston, MA: Allyn & Bacon.
- James, R. K. & Gilliland, B. E. (۲۰۱۰). *Theories and strategies in counseling and psychotherapy*, ۵th ed. Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Kottler, J. A. (۲۰۱۱). *Theories in counseling and therapy: An experiential approach*. Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Sommers- Flanagan, J., Sommers-Flanagan, R. (۲۰۰۴). *Counseling and psychotherapy theories in context and practice: Skills, strategies, and techniques*. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.
- Norcross, J.C., Goldfried, M.R. (۲۰۰۵). *Handbook of psychotherapy integration*, ۲nd ed. Oxford, New York: Oxford University Press, Inc.
- Dreier, O. (۲۰۰۸). *Psychotherapy in everyday Life*. UK: Cambridge University Press.
- Eells, T.D. (۲۰۰۷). *Handbook of psychotherapy case formulation* (۲nd Ed.). United States of America: The Guilford Press.

فنون مشاوره و روان درمانی

Techniques of Counseling and Psychotherapy

کد درس: ۱۴۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری و عملی

تعداد ساعت: ۵۱ ساعت (۱۶ نظری، ۳۲ ساعت عملی)

نوع واحد: اصلی □ تخصصی ■ اختیاری □ جبرانی □

دورس / دروس پیش نیاز: نظریه های مشاوره و روان درمانی

روش ارزیابی: ارزیابی مستمر □ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □ آزمون عملی ■

هدف کلی درس:

در بخش نظری: یادگیری فنون مشاوره و روان درمانی، آشنایی با اهداف مشاوره و روان درمانی، آشنایی با مراحل، انواع و فنون مصاحبه، آشنایی با مراحل و فرایند مشاوره و روان درمانی و توانایی تعابیر فنون مشاوره و روان درمانی با مبانی دینی و فرهنگ بومی

در بخش عملی: یادگیری عملی انجام مصاحبه، اجرای فنون مشاوره و روان درمانی

سرفصل مطالب:

- اصول کلی مشاوره و روان درمانی
- هدف های مشاوره و روان درمانی
- انواع مصاحبه در مشاوره و روان درمانی
- فنون مشاوره و روان درمانی (مهارت برقراری ارتباط، ایجاد رابطه حسته، سازماندهی جلسه، شروع مصاحبه، سکوت، پرسشگری، گوش دادن، همدمی)
- فنون ساختار جلسه (هدایت جلسه، انعکاس احساس، انعکاس محتوى، تشويق، مواجه سازی، تعبير و تفسير، جهت دهنی، سازمان دهنی)
- فنون اختتام (خلاصه کردن، تکلیف، پیگیری)
- موائع برقراری ارتباط درست با مراجع و مقابله با آن (انتقال و انتقال مقابل، مقاومت)
- مصاحبه تشخیصی و فرایند تشخیص مشکل
- فرمول بندی مشکل
- طرح ریزی برای حل مشکل (تدوین هدف ها، راهبردها برای رسیدن به هدف با کمک نظریه های روان درمانی و مشاوره)

- اصول مربوط به مشاور و درمانگر (ویژگی‌های فردی و حرفاء)
- اصول اخلاقی و حرفاء
- تفاوت مداخله اخلاقی و روانشناختی
- اصول و فنون مداخله مذهبی در مشاوره و رواندرمانگری
- تمرین‌های متناظر فرهنگی و مذهبی
- شاخص‌ها و ویژگی‌های مشاوره مذهبی

در بخش عملی

در ساعت عملی از همان ابتدای شروع نیمسال تحصیلی دو ساعت برای قسمت عملی در نظر گرفته می‌شود و استاد درس در هر جلسه طی یک ساعت با یکی از دانشجویان مشاوره انجام می‌دهد و در ساعت دوم یکی از دانشجویان داوطلبانه رفاقت آموخته شده استاد را خصم مصاحبه و مشاوره در مورد دانشجوی دیگر اجرا می‌کند و سپس یادگیری او توسط مایر دانشجویان با کمک استاد تحلیل می‌شود. از اواسط ترم دانشجویان دو به دو کارهای مشاوره عملی استاد را با هم دیگر تمرین می‌کنند.

منبع / منابع اصلی:

- نظری، علی محمد، سلیمانیان، علی اکبر (۱۳۸۹)، فنون و فرایندهای مشاوره، تهران: انتشارات علم.
- عطاری، یوسفعلی (۱۳۹۱) اصول و فنون اساسی مصاحبه‌ی مشاوره‌ای، انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی.
- دیویس، کنت. راهنمای مفاهیم و فنون برای متخصص یاوری: یکصد فن مشاوره ازدواج و خانواده درمانی. ترجمه و ویرایش فرشاد بهاری (۱۳۸۸) با همکاری نامدار شاهمرادی و نظام هاشمی.
- سلیمی، سید حسین. (۱۳۸۰). اصول رواندرمانگری، تهران: موسسه انتشاراتی گلستان.
- نظری، علی محمد، سلیمانیان، علی اکبر، (۱۳۸۹)، فنون و فرایندهای مشاوره، تهران: انتشارات علم.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- Cormier, Sherry & Harold Hackney. (۲۰۱۰) Counseling Strategies and Interventions, ۷th Edition. Allyn & Bacon,
- Hackney, Harold L. & L. Sherlyn Cormier (۲۰۱۲) The Professional Counselor: A Process Guide to Helping, ۵th Edition. Allyn & Bacon,
- Sperry, Len, John Carlson, & Diane Kjos (۲۰۱۱) Becoming an Effective Therapist. ۷th Edition Allyn & Bacon.

- Sommers- Flanagan, J., Sommers-Flanagan, R. (۱۹۹۴). Counseling and psychotherapy theories in context and practice: Skills, strategies, and techniques. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.
- Norcross, J.C., Goldfried, M.R. (۱۹۹۰). Handbook of psychotherapy integration, ۱nd ed. Oxford, New York: Oxford University Press, Inc.
- Dreier, O. (۱۹۸۷). Psychotherapy in everyday Life. UK: Cambridge University Press.
- Eells, T.D. (۱۹۹۶). Handbook of psychotherapy case formulation (۱nd Ed.). United States of America: The Guilford Press.

- تجزیه و تحلیل روانشناختی مشاغل
- آموزش و تربیت مشاوران تحصیلی و شغلی و صلاحیت های حرفه ای و اخلاقی آنان
- طرح ریزی شغلی و حرفه ای (سازش، انگیزش، موفقیت، رضابت شغلی)
- تغییرات شغلی در دنیای جدید (جهانی شدن و اشتغال)

منبع / منابع اصلی:

- شفیع آبادی، عبدالله (۱۳۷۸). راهنمایی و مشاوره تحصیلی و شغلی (مفاهیم و کاربردها). تهران: انتشارات سمت.
- اردبیلی، یوسف. (۱۳۸۷). راهنمایی و مشاوره حرفه ای و روش های کسب و کاربرد اطلاعات شغلی. تهران: نشر ویرايش.
- شفیع آبادی، عبدالله. (۱۳۸۹). راهنمایی و مشاوره شغلی و حرفه ای و نظریه های انتخاب شغل. تهران: انتشارات رشد.
- زونکر، ورنون جی. (۱۳۸۸). رویکردهای مشاوره شغلی، ترجمه علی محمد نظری و همکاران. تهران: انتشارات سمت.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- ثایین ذاکر، باقر (۱۳۸۰). تجارت با ساختار در مشاوره گروهی و تعلم روابط انسانی. تهران: انتشارات بخت.
- نوابی نژاد، شکوه (۱۳۷۹). راهنمایی و مشاوره گروهی. تهران: انتشارات سمت.
- شفیع آبادی، عبدالله (۱۳۸۹). راهنمایی و مشاوره شغلی و حرفه ای و نظریه های انتخاب شغل. تهران: انتشارات رشد.
- لیستک، جان (۱۳۹۰). طرح‌ریزی درمان در مشاوره حرفه ای. ترجمه مهدی زارع و عبدالله شفیع آبادی. تهران: انتشارات سمت.
- زونکر، ورنون (۱۳۸۸). مشاوره شغلی: رویکرد کل نگر. ترجمه علی محمد نظری. تهران: انتشارات سمت.

روانشناسی اجتماعی کاربردی

Applied Social Psychology

کد درس: ۱۴۴

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی ■ اختیاری □ جبرانی □

درس/ دروس پیش‌نیاز: روانشناسی اجتماعی

روش ارزیابی: ارزیابی مستمر □ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی ■

هدف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم روانشناسی اجتماعی و کاربرست آنها در زندگی با توجه به مسائل فرهنگی و بومی و مداخله جهت تغیرات لازم در برخی گروه‌ها، سازمان‌ها و در کل اقدامات عملی به منظور انجام مشاوره‌های سازمانی، اجتماعی و گروهی در راستای تقویت و ایجاد رفتارهای کارآمد و تغییر و یا حذف عملکردهای ناقص و یا ناکارآمد از اهداف عمدۀ این درس است.

سرفصل مطالب:

- تعریف روانشناسی اجتماعی کاربردی و تعیین حوزه‌های مداخله
- تبیین و آشناسازی با شیوه‌های تحقیق در حوزه روانشناسی اجتماعی
- مداخله و ارزیابی (ایجاد و نمونه‌های مداخله)
- اثر گذاری بر میاست گذاری‌های اجتماعی
- کاربرد روانشناسی اجتماعی در زندگی (روابط بین فردی، شیوه‌های نفوذ و اثر گذاری؛ چرخه و هتر انتخاب، ادارک خویشتن)
- روانشناسی اجتماعی و هنگاری سازی اجتماعی در بستر فرهنگ دینی (این بند حذف شود)
- روانشناسی اجتماعی و رسانه: رسانه دین، نقش رسانه در بهداشت روانی، نقش رسانه در ایجاد رفتار مناسب با فرهنگ دینی، نقش رسانه در شکل گیری تصور از خود و خود پنداره کودکان و نوجوانان، نقش رسانه در شکل گیری باورها و نگرش‌های ملی و دینی، نقش رسانه در شکل گیری هویت ملی و دینی، رسانه و خشونت، تبلیغات و اثرات شناختی و رفتاری آن، تبلیغات و کودکان، تبلیغات و خجال پردازی، رسانه و اجتماعی شدن
- شناسایی، تعریف، توصیف و تبیین مشکلات اجتماعی

- روش‌های روانشناسی اجتماعی در حل مشکلات اجتماعی
- کاناتهای ارتباطی برای حل مشکلات اجتماعی
- شایعه و کنترل آن: اشکال، شیوع، تحوه انتشار، فضای روانی انتشار شایعه، عوامل روانی شیوع شایعه، ساز و کارهای قبول و پذیرش شایعه، مدیریت شایعه، نقش دین و مدیریت شایعه
- نگرش و تغییر نگرش در بستر فرهنگی: تبیین نحوه شکل گیری نگرش، تبیین نظریه‌ها، بررسی ابعاد و مختصات نگرش، ساختار نگرش، آشنایی با اثرات نگرش بر رفتار، نقش نگرش در رفتارهای فردی- اجتماعی، آشنایی با شیوه‌های منجش نگرش، روش‌های نگرش منجی، بررسی شیوه‌های تغییر نگرش، شیوه‌های مقاومت سازی نوین، نقش دین در ایجاد و تغییر نگرش.

منبع / منابع اصلی:

- استوارت از کمپ. (۱۳۸۵). روانشناسی اجتماعی کاربردی . ترجمه فرهاد ماهر. انتشارات به نشر.
- آبراهام پی، بونک. مارک ون و گت. (۱۳۸۹). روانشناسی اجتماعی کاربردی. ترجمه مجید صفاری نبا و پرستو حسن‌زاده. تهران: انتشارات ویرایش.
- بیرامی، متصور. هاشمی نصرت آباد، نورج، علیلو مجيد. (۱۳۷۷). روانشناسی اجتماعی کاربردی. تبریز: نشر هادی.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- بارون، واپرت. بیرون، دان. برتسکامب، نایلا. (۱۳۸۸). روانشناسی اجتماعی. ترجمه یوسف کریمی. تهران: نشر روان.
- خوروش، مهدی. (۱۳۸۵). روانشناسی تبلیغات. اصفهان.
- کاویانی، محمد. (۱۳۸۹). روانشناسی و تبلیغات، با تأکید بر تبلیغات دین. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

آسیب‌شناسی اجتماعی

Social Pathology

کد درس: ۱۴۵

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی ■ اختباری □ جبرانی □

درس / دروس پیش‌نیاز: روانشناسی اجتماعی کاربردی

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان‌ترم ■ پایان‌ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی ■

هدف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم و نظریه‌های آسیب‌شناسی اجتماعی و عوامل مؤثر در گسترش یا ایجاد آسیب‌های اجتماعی، ماهیت آسیب‌های اجتماعی و نیز ارتباط این عوامل و تاثیر آن‌ها بر کاهش یا افزایش آسیب‌ها بر گروه‌های مختلف جامعه.

سرفصل مطالب:

- آشنایی کلی با آسیب‌شناسی اجتماعی، روش‌های تحقیق در این شاخه علمی بین رشته‌ای
- تعاریف و مفاهیم آسیب‌شناسی اجتماعی از دیدگاه علوم مختلف اجتماعی
- انواع آسیب‌های اجتماعی، عوامل مؤثر در ایجاد آسیب‌های اجتماعی
- نظریه‌های آسیب‌شناسی اجتماعی یا انحرافات آسیب‌های اجتماعی
- انواع انحرافات و کجروی‌ها، انحرافات از دیدگاه روانشناسی و جامعه‌شناسی
- مقایسه آسیب‌های اجتماعی رایج در جوامع مختلف
- آسیب‌های اجتماعی و ارتباط آن‌ها با سن، جنس، تحصیلات، مذهب، موقعیت اقتصادی-اجتماعی
- رویکردها و شیوه‌های کاهش آسیب‌های اجتماعی
- تاثیر نهادهای مختلف اجتماعی در کاهش یا افزایش آسیب‌های اجتماعی
- بحرانهای اجتماعی و تاثیر آن‌ها در آسیب‌های اجتماعی
- رفتارهای پر خطر (جنسي، خشونت و ...)

- آسیب شناسی اجتماعی از منظر دین: رفتار شناسی کجروان از دیدگاه قرآن، کجروی و نسبی بودن یا مطلق بودن اخلاق در تاہنجاریهای اجتماعی، قرآن و سازوکارهای دفاعی و کجروان، همنوایی و کجروی از دید پیامبر اسلام (ص)، آسیب‌ها، کجروبها و همنوایی از دیدگاه حضرت علی (ع)، آسیب شناسی اجتماعی از دیدگاه دانشمندان اسلامی، اسلام و از هم گیختگی خانواده

منبع / منابع اصلی:

- ازه‌ای، جواد. (۱۳۹۲). آسیب شناسی اجتماعی با نگاهی به آسیب شناسی با نگاهی به ادیان. تهران: انتشارات سمت.
- صدیق سروستانی، رحمت‌الله. (۱۳۸۶). آسیب شناسی اجتماعی. تهران: انتشارات آن.
- متوده، هدایت‌الله. (۱۳۸۹). آسیب شناسی اجتماعی. تهران: آواز نو.
- سلیمانی، علی. داوری، محمد. (۱۳۸۳). جامعه شناسی کجروی. تهران: انتشارات سمت و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- فرجاد، محمد‌حسین. (۱۳۷۱). آسیب شناسی اجتماعی و جامعه شناسی انحرافات. تهران: انتشارات بذر.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- چلی، مسعود. (۱۳۹۹). جامعه شناسی نظم. تهران: نشر نی.
- Beirne, P. Messerschmidt, J. (۲۰۱۰). Criminology (۵th ed.). Forworth: Harcourt Brace.
- Downes, D. Rock, P. (۲۰۰۷). Understanding deviance. Oxford: Oxford University Press.
- Goode, E. (۲۰۱۱). Drugs in American society. New York: McGraw-Hill.
- Matza, D. (۲۰۱۰). Becoming deviant. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Mooney, L.A., Knox, D., Schacht, C. (۲۰۱۲) Understanding social problems. New York: West Publishing co.
- Thio. A. (۲۰۱۰). Deviant behavior (۱.th ed.). Boston: Allyn & Bacon.
- White, R., Haims, F. (۲۰۱۲). Crime and criminology An introduction. (۵th ed.): Melborne: Oxford University Press.

روانشناسی صنعتی و سازمانی

Industrial and Organizational Psychology

کد درس: ۱۴۶

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی ■ اختیاری □ جبرانی □

درس / دروس پیش‌نیاز: مباحث اساسی در روانشناسی ۲

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان‌ترم ■ پایان‌ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

دانش افزایی در زمینه کاربرد نتایج حاصل از تحقیقات روانشناسی در محیط سازمان‌ها و صنایع و ارتقاء آگاهی دانشجویان برای بهبود عملکرد در محیط کار، در چارچوب فرهنگ بومی و دینی.

سرفصل مطالب:

- تعریف روانشناسی صنعتی و سازمانی
- فعالیت‌های و موقعیت‌های شغلی روانشناسان صنعتی و سازمانی
- تاریخچه روانشناسی صنعتی و سازمانی در دنیا و ایران
- روش‌های تحقیق در روانشناسی صنعتی و سازمانی
- طراحی و تحلیل مشاغل (تعاریف، روش‌های ابزارها، ابزارها،
- عملکرد شغلی (تعاریف، روش‌های منجش، ملاک‌ها)
- روش‌های جبران خدمت عملکرد کارکنان
- گزینش کارکنان (برنامه ریزی سازمان برای تأمین نیروی انسانی مورد نیاز، روش‌های جذب نیروی انسانی مورد نیاز، ابزارها و ابزارها)
- آموزش کارکنان (تعاریف مختلف از نیازهای آموزشی، روش‌های منجش نیازهای آموزشی، طراحی برنامه‌های برنامه‌های آموزشی و اجرای آنها)
- انگیزش شغلی (تعریف، روش‌های منجش)

- نظریه های انگیزش شغلی از جمله نظریه های تشویق، نظریه انتظار، نظریه خود-کارآمدی، نظریه های عدالت سازمانی، نظریه های تعیین هدف، نظریه کنترل، نظریه اقدام
- کاربرد نظریه های انگیزش در انواع سازمان ها
- نگرش ها و عواطف شغلی (خشوندی شغلی، دلستگی شغلی، تعهد سازمانی، عواطف مثبت و منفی، تحمل عواطف در محل کار)
- رفتارهای مولد و مخرب
- عملکرد وظیفه ای
- رفتار مدنی سازمانی
- خلاقیت سازمانی
- رفتارهای انطباقی
- ترک شغل، غیبت، تاخیر
- کجرویی های سازمانی شامل خشم، بد رفتاری، خرابکاری، سرقت
- الگوها و نظریه های تبیین کننده علل رفتارهای مازنده و مخرب کارکنان در موقعیت های سازمانی
- روانشناسی بهداشت حرفه ای
- تعریف روانشناسی بهداشت حرفه ای
- علل و عوامل تأثیر گذار بر بهداشت حرفه ای
- استرس های شغلی شامل تعاریف، نظریه ها و الگوی مختلف
- عوامل سازمانی ایجاد کننده استرس های شغلی از قبیل مشکلات نقش، رویه ها و خط مشی های سازمانی، محیط فیزیکی، کار راهه شغلی، تعارض کار- خاتواده و برعکس، روابط بین فردی نامطلوب
- نقش استرس های شغلی در بهداشت حرفه ای کارکنان از جمله سلامت روحی و روانی، سلامت جسمانی و سلامت رفتاری کارکنان
- برنامه کاری مختلف مانند نوشت کاری ها، ساعت های کاری متغیر، شب کاری.
- تیم ها و گروه ها در سازمان ها، ویژگی های مهم گروه ها، ویژگی های مهم گروه ها، مراحل رشد گروه ها
- تیم ها و نقش آنها در افزایش عملکرد سازمان ها (انواع تیم، تیم سازی، روش های افزایش کارآیی تیم ها)
- نظریه های سازمانی و توسعه
- معرفی انواع ساختارهای سازمانی
- مراحل رشد سازمان ها
- روش های مختلف توسعه سازمانی از جمله تحقیق در عمل، ایجاد تغییر در تیمهای بازخورد، تحقیق در عمل و .....
- رهبری و پیروان (نظریه های رهبری، نظریه های پیروان، رهبری از دیدگاه اسلام)

منابع / منابع اصلی:

- ریجر، رونالد. (۱۳۸۳). زمینه روانشناسی صنعتی و سازمانی. ترجمه داود حسین زاده، زهرا بادی و پرویز صالحی. جلد ۱. تهران: نشر مازیار.
- کورمن، آبراهام. ک. (۱۳۸۴). روانشناسی صنعتی و سازمانی. ترجمه حسین شکر گن. تهران: انتشارات روشن.
- تیفین، ڈوزف. مک کورمیک. (۱۳۸۹). روانشناسی صنعتی. ترجمه محمد حسین سروری. تهران: انتشارات بعثت.
- ساعنجی، محمود. (۱۳۸۶). روانشناسی بهره‌وری (ابعاد کاربردی روانشناسی کار و روانشناسی صنعتی - سازمانی). تهران: نشر ویرایش.
- ساعنجی، محمود. (۱۳۸۲). روانشناسی کار. تهران: نشر ویرایش.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- Aamodt, M. G. (last edition). Industrial / Organizational Psychology. Wadsworth Publishing.
- Landy, F. G., Conte, J. M. (last edition) Work in the ۲۱st Century: An Introduction to Industrial and Organizational Psychology. Wiley-Blackwell.

روانشناسی کودکان با نیازهای ویژه ۱

Child Psychology with Exceptional Needs ۱

کد درس: ۱۴۷

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی ■ اختیاری □ جبرانی □

درس/ دروس پیش‌نیاز: روانشناسی تحولی ۲

دوسناد: ارزشیابی مسنتر □ میان‌ترم □ پایان‌ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی ■

هدف کلی درس:

توانسته‌سازی دانشجویان در ارزشیابی، تشخیص و حل‌بندی و سبب شناسی افرادی از قبیل دچار نقص بینایی، نقص شنوایی، ناسازگار، فلاح مغزی و افراد مبتلا به انواع معلولیت‌ها و اختلالات یادگیری، رفتاری و گفتاری، آشنازی با ویژگی‌های شخصیتی، هیجانی و عاطفی این افراد.

سرفصل مطالعه:

- تعریف و تاریخچه آموزش و پرورش افراد با نیازهای ویژه
- اهمیت و ضرورت مطالعه و شناخت ویژگی‌های افراد با نیازهای ویژه
- ساختار و مکانیزم اندام‌های حسی، عصبی و حرکتی
- تعریف انواع اختلالات و نقصان‌های حسی، حرکتی، شناختی، رفتاری و ارتباطی
- اصول و ویژگی‌های محیط‌های آموزش افراد با نیازهای ویژه در مقاطع مختلف تحصیلی از قبل از دبستان تا مقاطع عالی و دانشگاهی
- اصول و نحوه تطبیق برنامه‌های آموزشی افراد با نیازهای ویژه متناسب با شرایط سنی آنها مانند شناخت انواع بازیهای و ورزش‌های گروهی و انفرادی نایابیان دوره پیش‌دبستانی
- نظام‌ها و سازمان‌های آموزشی و حمایتی و حقوقی مرتبط با افراد با نیازهای ویژه
- جامعه و نگرش افراد تسبت به افراد با نیازهای ویژه و نحوه برخورد دیگران با این افراد

- ویژگی‌ها و نکات قابل توجه در خانواده افراد با نیازهای ویژه
- دیدگاه اسلام در رابطه با افراد با نیازهای ویژه و حقوق آنها
- طبقه‌بندی گروه‌های افراد با نیازهای ویژه شامل افراد دچار نقص بینایی، نقص شنوایی، عقب ماندگان ذهنی، افراد ناسازگار، تیزهوشان، مبتلایان به فلچ مغزی و افراد مبتلا به انواع اختلالات پادگیری، رفتاری و گفتاری
- دیدگاه‌های نظری در خصوص توانمندی‌های ویژگی‌های شناختی، ارتباطی و هیجانی و عاطفی افراد با نیازهای ویژه
- ویژگی‌های شخصیتی؛ وسائل شناختی، هیجانی و عاطفی افراد با نیازهای ویژه
- انواع، اصول و روش‌های ارتباط با افراد با نیازهای ویژه نظری زبان اشاره و خط بریل
- استعدادها، توانمندی‌ها و مهارت‌های افراد با نیازهای ویژه
- انواع معلولیت‌ها، طبقه‌بندی آنها، آسیب شناسی و سبب شناسی آنها
- ارزیابی روانشناسی و آسیب شناسی خانواده افراد با نیازهای ویژه
- فرآیندها و مراحل رشد و تحول جسمانی و حرکتی، روانی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی
- روش‌های ارزیابی و اندازه‌گیری انواع تفاوت و اختلالات حسی، حرکتی، شناختی، رفتاری و ارتباطی
- طبقه‌بندی انواع چند معلولیتی‌ها و روش‌های تشخیصی آنها

منبع / منابع اصلی:

- افروز، غلامعلی. (۱۳۸۸). روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- سیف نراقی، مریم. نادری، عزت‌الله. (۱۳۸۷). روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی. تهران: انتشارات ارسباران.
- شریفی درآمدی، پروریز. و همکاران (۹۹۹). روانشناسی کودکان استثنایی. تهران: انتشارات آواز نور.
- احمدی، حسن. جمالی، شکوه السادات. (۱۳۶۹). بهداشت روانی و عقب ماندگی ذهنی. تهران: نشر نی.
- هاردنام و همکاران (۱۳۸۰). روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی. ترجمه علیزاده، و همکاران. تهران: نشر دائزه.

منابع برای مطالعه بیشتر:

روانشناسی کودکان با نیازهای ویژه ۲

Child Psychology with Exceptional Needs ۲

کد درس: ۱۴۸

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی ■ اختباری □ جبرانی □

درس/ دروس پیش‌نیاز: روانشناسی کودکان با نیازهای ویژه ۱

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان‌ترم □ پایان‌ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی ■

هدف کلی درس:

توانمندسازی دانشجویان در ارزیابی، تشخیص و طبقه‌بندی و سبب شناسی افرادی از قبیل چار نقص یینایی، نقص شناوری، ناسازگار، فلاح مغزی و افراد مبتلا به انواع معلولیت‌ها و اختلالات بادگیری، رفتاری و گفتاری، آشنازی با ویژگی‌های شخصیتی، هیجانی و عاطفی این افراد

سرفصل مطالب:

- سبب شناسی انواع اختلالات ساختاری و عملکردی دستگاه عصبی مرکزی ظاهر انواع عقب ماندگی‌های ذهنی، زوال عقل، صرع، آذراپر و ...
- سبب شناسی انواع اختلالات رشدی فراگیر، بیش فعالی همراه با نقص توجه، ویژگی‌های شخصیتی، مسائل شناختی، هیجانی و عاطفی افراد با نیازهای ویژه
- سبب شناسی انواع معلولیت‌ها و نقصان حسی و حرکتی مانند انواع نقصان و نابهنجاری‌های یینایی و شناوری
- سبب شناسی انواع اختلالات گفتاری، اختلالات بادگیری و اختلالات رفتاری
- استعدادهای، توانمندی‌ها و مهارت‌های گروه‌های مختلف افراد با نیازهای ویژه
- روشهای و اصول برقراری ارتباط با افراد با نیازهای ویژه
- نکات قابل توجه در ارزیابی روانشنختی و آسب شناختی خانواده افراد با نیازهای ویژه
- ویژگی‌های محیط‌های آموزش افراد با نیازهای ویژه در مقاطع مختلف تحصیلی از قبل از دبستان تا مقاطع عالی و دانشگاهی

- نظامها و سازمان‌های آموزشی و حمایتی و حقوقی مرتبط با افراد بانیازهای ویژه
- جامعه و نگرش افراد نسبت به افراد بانیازهای ویژه و نحوه برخورد دیگران با این افراد
- ویژگی‌های شخصیتی، عاطفی و شناختی افراد تیزهوش

منبع / منابع اصلی:

- افروز، غلامعلی. (۱۳۸۸). روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- شریفی درآمدی، پرویز. و همکاران (۹۹۹). روانشناسی کودکان استثنایی. تهران: انتشارات آوای نور.
- هاردنام و همکاران (۱۳۸۰). روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی. ترجمه علیزاده، و همکاران. تهران: نشر دانزه.
- سیف فراقی، مریم. نادریان، (۱۳۸۵). روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی. تهران: انتشارات ویرایش و ارسیاران.

منابع برای مطالعه بیشتر:

توابخشی کودکان با نیازهای ویژه

Rehabilitation of Children with Exceptional Needs

کد درس: ۱۴۹

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی ■ اختباری □ جبرانی □

دروس / دروس پیش‌نیاز: روانشناسی کودکان با نیازهای ویژه ۲

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم □ پایان ترم ■ نکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی ■

هدف کلی درس:

توانمندسازی دانشجویان در توابخشی، بازپروری و درمان افراد با نیازهای ویژه از طریق آشنایی با استعدادها، توانمندی‌ها و مهارت‌های افراد با نیازهای ویژه، آشنایی با روش‌های پژوهش استعدادها و توانمندی‌های افراد با نیازهای ویژه، آشنایی با روش‌های کنترل معلولیت‌ها و انواع روش‌های پیشگیری آنها، شناسایی و تقویت توانمندی‌های این افراد به منظور شکوفایی توانمندی‌های آنها در سطح بهینه برای ارتقاء میزان سازگاری آنها، تغییر نگرش‌های ناکارآمد نسبت به این افراد و ایجاد نگرش مثبت در سطح مختلف

جامعه

سرفصل مطالب:

- مراحل و نحوه اجرای انواع برنامه‌های درمانی، اصلاحی و توابخشی افراد با نیازهای ویژه
- آسیب‌شناسی و نشانه‌شناسی و روش‌های تشخیص انواع اختلالات و نفاذی حسی، حرکتی، شناختی، رفتاری و ارتباطی
- سبب‌شناسی انواع اختلالات، معلولیت‌ها و نفاذی حسی، حرکتی، شناختی، رفتاری و ارتباطی
- تقویت حواس و باقیمانده توانمندی‌های افراد با نیازهای ویژه مانند اصول جهت‌یابی بر اساس صدا برای نایتاپان و اصول لب-خوانی برای افراد دچار نقص شنوایی
- انواع وسایل و تجهیزات کمکی و جبرانی تغییر سمعک، عصا، عینک، ولچر و ... و نحوه استفاده از آنها برای افراد با نیازهای ویژه
- فعالیت‌ها و برنامه‌های روزانه افراد با نیازهای ویژه و قواعد و اصول زندگی آنها در مرآگز آموزشی، درمانی و شبانه روزی

- اصول برنامه ریزی برای آموزش، ازدواج، اشتغال و ... برای افراد با نیازهای ویژه
- اصول بازپروری حسی، حرکتی، کلامی، شغلی و حرفه ای
- روش های پرورش استعدادها و توانمندی های افراد با نیازهای ویژه
- روش های تحدید معلویت ها و انواع روش های پیشگیری از آنها
- شناسایی و تقویت توانمندی های این افراد به منظور شکوفایی آنها در سطح بهینه برای ارتقاء میزان سازگاری آنها
- بهداشت روانی و مسائل و مداخلات مرتبط با خانوارده افراد با نیازهای ویژه
- مبانی نظری و راهکارهای تغییر نگرش های ناکارآمد نسبت به این افراد و ایجاد نگرش مثبت در مطروح مختلف جامعه

منبع / منابع اصلی:

- افروز، غلامعلی. (۱۳۸۹). روانشناسی و توانبخشی کودکان آهسته گام. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- افروز، غلامعلی. (۱۳۸۸). مقدمه ای بر روانشناسی و توانبخشی کودکان مبتلا به سندرم داون. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- آکرزو، آدرین. (۱۳۸۱). ارزیابی، برنامه ریزی آموزشی و بازپروری کودکان از تولد تا ۵ سالگی. ترجمه فربده، ترابی میلانی. تهران: انتشارات سمت.

منابع برای مطالعه بیشتر:

شیوه های اصلاح و تغییر رفتار

Behavior Modification Procedures

کد درس: ۱۵۰

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری و عملی

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت (۱۶ ساعت نظری و ۳۲ ساعت عملی)

نوع واحد: اصلی □ تخصصی ■ اختصاری □ جبرانی □

دروس/دروس پیش‌نیاز: آبی شناسی روانی ۲

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی ■

هدف کلی درس:

آشنایی با شیوه های ایجاد، اصلاح و تغییر رفتار و افزایش رفتارهای مطلوب و کاهش رفتارهای نامطلوب از منظر روانشناسی و دینی
رفتار

سرفصل مطالب:

- مقدمه‌ای بر شیوه های اصلاح و تغییر رفتار (ویشه های تاریخی تغییر رفتار، تعریف رفتار، تعریف تغییر رفتار، ویژگی های تغییر رفتار).
- شیوه های ایجاد رفتار جدید (شکل دهن، زنجیره سازی، شیوه های آموزش مهارت های رفتاری)
- شیوه های افزایش رفتارهای مطلوب و کاهش رفتار نامطلوب (به کار بردن روش خاموشی، تقویت افرادی، استفاده از تبیه محروم کردن و جربه کردن، شیوه های تبیه مثبت و اصول اخلاقی تبیه)
- سایر شیوه های تغییر رفتار (شیوه های معکوس کردن عادت، اقتصاد زیستی، قراردادهای رفتاری، شیوه های کاهش ترس و اضطراب، تغییر رفتار شناختی، شیوه های اداره خود)
- روش های تغییر رفتار بر اساس آموزه های دینی

منبع / منابع اصلی:

- میلان برگر، ریموند. (۱۳۹۱). شیوه های تغییر رفتار. ترجمه علی فتحی آشتیانی. تهران: انتشارات سمعت.
- سیف، علی اکبر. (۱۳۹۱). روش های اصلاح و تغییر رفتار. تهران: نشر دوران.

منابع برای مطالعه بیشتر:

Miltenberger R.G. (۲۰۱۱) Behavior Modification: Principles and Procedures. Fourth Edition.
Published by Thomson Wadsworth

پژوهش (عملی- انفرادی) در روانشناسی

Research in Psychology

کد درس: ۱۵۱

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع درس: عملی

تعداد ساعت: ۹۶ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی ■ اختیاری □ حیرانی □

درس / دروس پیش نیاز: -

دش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم □ پایان ترم □ تکلیف کلامی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با شیوه پژوهش در یک حیطه مشخص در زمینه مسائل روانشناسی

سرفصل مطالب:

- اجرای یک پژوهش در یک زمینه مشخص در حوزه مسائل روانشناسی با بهره‌گیری از مباحث مطرح شده در درس روش تحقیق.

منبع / منابع اصلی:

- استفاده از مقاله‌های چاپ شده در مجلات محترم فارسی و انگلیسی
- استفاده از پژوهش‌های انجام شده در داخل و خارج از کشور

منابع برای مطالعه پیشتر:

روانشناسی جنسیت
Gender Psychology

کد درس: ۱۵۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی □ اختیاری ■ جبرانی □

درس/ دروس پیش‌نیاز: روانشناسی تحولی ۲

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان‌ترم ■ پایان‌ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با تفاوت‌های روانشناختی زن و مرد، تبیین کاربرد تفاوت زن و مرد در زندگی (شغلی، خانوادگی)،

تشخیص جایگاه تفاوت زن و مرد در فرهنگ بومی و مذهب

سرفصل مطالب:

- تعریف، اهداف و مفاهیم کلی روانشناسی زن و مرد
- تایخچه تفاوت‌های جنسیتی یا سیر تحول مطالعات زنان در روانشناسی
- تفاوت زن و مرد در نظریه‌های روانشناختی
- اساس زیست‌شناختی و نوروساکولوژیک تفاوت زن و مرد (تفاوت‌های فیزیولوژیک، تفاوت در سیستم عصبی، تفاوت در ساختار مغز و نیم‌کره‌ها و...)
- اساس روانشناختی تفاوت‌های زن و مرد (تفاوت زن و مرد از نظر شخصیتی، توانایی‌های ذهنی و یادگیری، هیجان‌ها، اخلاق و...)
- اساس دینی تفاوت زن و مرد
- تحول نقش جنسیتی Sex Role development و مداخله‌های مربوط به خاترداده
- تفاوت جنسیتی و قانون (حقوق)
- پژوهش‌ها و یافته‌های جدید روانشناختی در حوزه روانشناسی تفاوت زن و مرد
- شاخص‌های عینی تفاوت زن و مرد
- کاربردهای شناخت تفاوت زن و مرد در زندگی روزمره و تعامل زن و مرد
- تفاوت روانشناختی زن و مرد در شکل‌گیری نقش‌ها در زندگی

- تبیین تفاوت‌ها بر اساس سرثشت (طیعت) و تربیت و فرهنگ
- زمینه‌های فرهنگی بومی تفاوت زن و مرد
- تفاوت زن و مرد در فرهنگ اسلامی
- هماهنگی و ناهمانگی یافته‌های علمی و فرهنگ بومی- مذهبی
- هماهنگی و ناهمانگی نظریه‌های روانشناسی با فرهنگ بومی- مذهبی

منبع/ منابع اصلی:

- گجی، حمزه. (۱۳۸۹). روانشناصی تفاوت‌های فردی. تهران: انتشارات بعثت.
- بستان، حسین. (۱۳۹۱). اسلام و تفاوت‌های جنسیتی در نهادهای اجتماعی. قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- مجید، تیموری، میرمحمدولی. (۱۳۸۱). روان‌شناسی زن و مرد. تهران: موسسه فرهنگی انتشاراتی مکیال.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- Brannon, L. (۲۰۰۶). Gender: Psychological Perspectives. Allyn and Bacon.
- Bussey, K., Bandura, A. (۱۹۹۹). Social cognitive theory of gender development and differentiation. Psychological Review. ۱۰۶, ۶۷۶-۷۱۲.

روانشناسی سالمندی Psychology of Aging

کد درس: ۱۵۳

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۶ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی □ اختیاری ■ جبرانی □

درس / دروس پیش‌نیاز: روانشناسی تحولی ۲

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان‌ترم ■ پایان‌ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با مفهوم و ویژگی‌های سالمندی، تغییرات در دوره سالمندی و نظریه‌های سالمندی

سرفصل مطالب:

- تعریف سالمندی
- ویژگی‌های سالمندی (جسمی، جنسی، شناختی، عاطفی، اجتماعی)
- دیدگاه اسلام در مورد سالمندی
- تغییرات فیزیولوژیک در دوره سالمندی
- تغییرات شناختی، خبرگی یا اختلالات حافظه در دوره سالمندی
- سلامت روانی و عوامل مرتبط با آن در دوره سالمندی
- نقش اعتقادات مذهبی در دوره سالمندی
- سالمندی موفق، ویژگی‌ها و عوامل مرتبط با آن
- نظریه‌های سالمندی (نظریه‌های زیست‌شناختی، رفتاری-اجتماعی، بحیطی-اجتماعی، تحریکی، نظریه‌های مرحله‌ای معاصر مانند هاویگهورست، راجر گولد، دانیل لوینسون، مک آدمز، ویت بورن)

منبع / منابع اصلی:

- معتمدی، عبدالله. (۱۳۸۶). سالمندی موفق. شهر کرد: انتشارات دانشگاه شهر کرد.
- لازاروس، ریچارد اس. لازاروس، برنايس ان. (۱۳۸۷). کنار آمدن با سالمندی. ترجمه جعفر نجفی زند. تهران: نشر داتره.

منابع برای مطالعه بیشتر:

مدیریت استرس (تبدیل)
Stress Management

کد درس: ۱۵۴

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی □ اختیاری ■ جبرانی □

دروس / دروس پیش‌نیاز: آسیب شناسی روانی ۲

روش ارزیابی: ارزشبایی مستمر □ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلامی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با مفهوم تبدیل، شیوه‌ها و فنون غلبه بر آن، به کارگیری فنون مدیریت تبدیل برای خود،

توانایی آموزش مدیریت تبدیل به دیگران، آشنایی با زمینه‌ها، شیوه‌ها و فنون مدیریت تبدیل در فرهنگ بومی و دینی

سرفصل مطالعه:

- تعریف، مفاهیم و کلیات مربوط به تبدیل
- مایکرونوراپیونیزیولوژی استرس
- شیوه‌های ارزیابی تبدیل
- تبدیل و اختلالات روانی
- تبدیل و سلامت جسمانی
- تبدیل و سلامت روانی
- تبدیل و سبک زندگی
- تبدیل و مذهب
- الگوهای مدیریت تبدیل (تش‌زادایی، ذهن‌آگاهی، یوفیدبک و....)
- به کارگیری شیوه‌های ارزیابی تبدیل برای خود و دیگری
- آموزش به کارگیری تعریف‌های عملی به شکل فردی و گروهی
- زمینه‌های ایجاد تبدیل یا تبیین مذهبی
- زمینه‌های بومی ایجاد و مفهوم مازی تبدیل

- مقابله های مذهبی با تبیهگی
- تظیم رفخار در منابع دینی

منبع/ منابع اصلی:

- دادستان، پریرخ. (۱۳۸۷). استرس یا تبیهگی بیماری جدید. تهران: انتشارات رشد.
- شکوهی یکتا، محسن، پرنام، آکرم. (۱۳۹۱). راهبردهای مدیریت استرس. تهران: موسسه فرهنگی تربیت نوین.
- جانبازرگی، مسعود، راجزی اصفهانی، سپیده و نوری، ناهید. (۱۳۸۹). راهنمای عملی گروه درمانی مدیریت استرس، انتشارات ارجمند.
- آنتونی، مایکل، ایر ونسون، گیل، اشتایدرمن، نیل. (۱۳۸۸). مدیریت استرس به شیوه شناختی- رفخاری. ترجمه سیدجواد آلمحمد، سولماز جوکار و حمید طاهر نشاطدوست. اصفهان: انتشارات جهاد دانشگاهی.
- آگاه هریس، مژگان؛ موسوی، الهام. جانبازرگی، مسعود. (۱۳۹۲). کلیات و برنامه درمانگری چندوجهی استرس: راهنمای متخصصان سلامت. تهران: انتشارات ارجمند.
- آگاه هریس، مژگان. موسوی، الهام. نظری مهروراتی، زهرا. (۱۳۹۲). کتاب کار درمانگری چندوجهی استرس: راهنمای مراجعان پر استرس. تهران: انتشارات ارجمند.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- Lehrer, P. M., Woolfolk, R.L., Sime, W.E. (۲۰۰۷). Principles and practice of stress management. The United States of America: The Guilford Press.
- Lazarus, R. S., Folkman, S. (۱۹۸۷). Stress, appraisal, and coping. New York: Springer Publishing Company.

منبع / منابع اصلی:

- آقابخشی، حبیب (۱۳۷۸). اعتیاد و آسیب‌شناسی خانواده. تهران: نشر سازمان بهزیستی کشور.
- احمدوند، محمدعلی (۱۳۷۸). اعتیاد، سبب شناسی و درمان آن در رشته روانشناسی. تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.
- فدایی، فربد؛ سجادیه، مید. محمد علی (۱۳۵۶). شناخت، پیشگیری و درمان اعتیاد. تهران: نشر خایماز.
- فرجاد، محمد حسین (۱۳۷۴). اعتیاد: راهنمای کاملی برای چگونگی برخورد خانواده و جامعه با اعتیاد به مواد مخدر، علل، عوارض و درمان اعتیاد. تهران: نشر بذر.
- کولمن، ورنون (۱۳۸۰). اعتیاد چیست و محتاد کیست؟ ترجمه محمدرضا میرفخرابی. تهران: نشر واحدی.
- جمعی از مولفان. (۱۳۹۰). پیشگیری اولیه از اعتیاد (مطح مقدماتی). تهران: انتشارات اداره کل پیشگیری و فرهنگی ستاد مبارزه با مواد مخدر ریاست جمهوری.
- سادوکی، ج. س. سادوک، و. آ. (۱۳۸۹). خلاصه روایزشکی. ترجمه حسن رفیعی و فرزین رضاعی. تهران: انتشارات ارجمند.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- رفیعی، حسن. سجادی، حمیرا. تارنجیها، هومن. (۱۳۸۷). روش‌های تحقیق بین رشته‌ای در اعتیاد و سایر مشکلات و انحرافات (آسیهای) اجتماعی. تهران: نشر دائزه.

روانشناسی رفتار مصرف کننده

Consumer Behavior Psychology

کد درس: ۱۵۶

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی □ اختباری ■ جبرانی □

دروس/دوروس پیش نیاز: روانشناسی اجتماعی

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی ■

هدف کلی درس:

شناخت رفتارهای مربوط به مصرف کننده (دستیابی، استفاده و خدمات اقتصادی) و فرآیندهای تصمیم‌گیری پیش از آن و تعیین کننده آن و تاثیرپذیری تبلیغات و آگهی‌ها و متغیرهای روانشناختی مرتبط با آن

سوفصل مطالب:

- نوع رفتارهای مصرف کننده
- بخش‌بندی بازار
- نیازها، انگیزش‌ها و رفتار مصرف کننده
- ادراک مصرف کننده
- شخصیت مصرف کننده
- یادگیری و درگیری در رفتار مصرف
- ماهیت نگرش‌ها و رفتار مصرف کنندگان
- شکل‌گیری نگرش و رفتار مصرف کنندگان
- ارتباطات و متقاعدسازی
- پریانی گروهی و گروه‌های مرجع مصرف
- الگوهای مصرف

- تبیین تصمیم‌گیری مصرف کننده
- پردازش اطلاعات و تصمیم‌گیری
- خشنودی مصرف کننده و کیفیت
- پاسخ بازار
- پاسخ به آگهی
- پژوهش در رفتار مصرف کننده
- خانواده و رفتار مصرف کننده
- طبقه اجتماعی و رفتار مصرف کننده
- نفوذ فرهنگ و خرد فرهنگ‌ها در رفتار مصرف کننده
- رفتار مصرف کننده بین فرهنگی
- نفوذ فردی و فرآیندهای رهبری در رفتارهای مصرف کننده
- انتشار نوآوری
- رفتار مصرف کننده و کاربرد آن در سودآوری بازار
- حمایت از مصرف کننده و خط مشی
- نگرش دینی به مصرف و مصرف کننده (اسراف و تبذیر، حرص و آز، فناعت، مصرف گرانی، مصرف زدگی، چشم و همچشمی و....)
- نظریه‌های روانشناصی در رفتار مصرف

منبع / منابع اصلی:

- آتشپور، حمید. جتیان، سمیرا. (۱۳۸۲). روانشناصی رفتار مصرف کننده. تهران: نشر روزآمد.
- موون، جان، مینور، مایکل. (۱۳۸۸). رفتار مصرف کننده: عوامل درونی و بیرونی، ترجمه عباس صالح‌اردستانی. تهران: انتشارات جهان‌نو.
- هاوکیتز، دل؛ بست، راجر، کنث، کانی. (۱۳۸۵). رفتار مصرف کننده. ترجمه احمد رومتا و عطیه بطحایی. تهران: انتشارات سوگل.
- صمدی، منصور. (۱۳۸۶). رفتار مصرف کننده. تهران: نشر آیین.
- موون، جان، مینور، میشل اس. (—). رفتار مصرف کننده. ترجمه کامبیز حیدرزاده. قزوین: انتشارات علمی دانشگاه آزاد قزوین.

- صالح اردستانی، عباس. معدی، محمد رضا. (۱۳۸۱). رفتار مصرف کنندۀ عوامل درونی و بیرونی. تهران: انتشارات اتحاد.
- صفاری نیا، مجید. (۱۳۸۷). تغییر نگرش و رفتار مصرف کنندگان انرژی. تهران: انتشارات مابا.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- Schiffman, L.G., Kanuk, L. L. (Last edition). Consumer Behavior, ^{8th} edition, Prentice Hall International, Inc.
- East, R., Wright, M., Vanhuele M. (Last edition). Consumer Behavior Applications in Marketing, Sage.
- Graves P. (Last edition). Consumer Psychology: The market research Myth, the Truth about consumers, and the psychology of shopping, Nicholas Brealey Publishing.
- Haugvedt, H. K. (Last edition). Handbook of Consumer Psychology, Psychology Press.
- Boyd C. J. (Last edition). Consumer Psychology, Open University Press.
- Wanke M. (Last edition). Social Psychology of Consumer Behavior. Psychology Press.

علوم اعصاب شناختی

Cognitive Neuroscience

کد درس: ۱۵۷

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی □ اختیاری ■ جبرانی □

درس/دروس پیش‌نیاز: روانشناسی فیزیولوژیک

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ عیان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با کارکرد مغز، چگونگی عملکرد آن در فرایندهای ذهنی و روش‌های متفاوت مطالعه مغز

سرفصل مطالب:

- تاریخچه علوم اعصاب شناختی

- مروری بر ساختار و کارکرد سیستم عصبی (نورومن، ساختار، کارکرد و ....)

- روش‌ها و تکنیک‌های متفاوت مطالعه مغز (روش ثبت تکانه‌های مغزی (EEG)، روش‌های متفاوت تصویربرداری جدید (.... TMS، fMRI، PET

- مغز و فرایندهای متفاوت شناختی: ادراک (مبانی نظری ادراک، نوروساپیکولوژی ادراک و بازشناسی اشیاء و چهره، ادراک پریشی)، حافظه (مبانی نظری حافظه، نوروساپیکولوژی حافظه، یادزدودگی)، بازشناسی اشیاء و چهره؛ زبان (مبانی نظری زبان، نواحی مغزی درک و تولید زبانی، زبان پریشی‌ها)، توجه (نظریه‌های توجه، فرایندهای تزویلی و صعودی در جهت‌دهی توجه، توجه انتخابی و تقسیم شده، الگوهای نوروساپیکولوژی توجه، غفلت یا NEGLECT)، قطعه پیشانی و کارکردهای اجرایی (کنترل شناختی، بازداری، طراحی و رفتار اجتماعی)، جانبی شدن نیمکره‌های مغزی (کارکرد تخصصی هر یک از نیمکره‌های مغزی، ارتباط میان نیمکره‌ها، ویژگی‌های افراد دو پاره مغز)، کنترل حرکت (نواحی مغزی مرتبط، اختلالات

حرکتی، رشد و تحول کارکردهای متأخری (مبانی نظری رشد متأخری و هیجانی، رشد فشری، دوباره سازماندهی فشری مغز)، اساس تئورونی تصویرسازی ذهنی، زوال عقل و انواع آن، بیماری ام اس (شیوع، علل، نشانه‌های مرضی و درمان)

منبع / منابع اصلی:

- معظمی، داود. (۱۳۹۰). مقدمات نوروسايكولوژي. تهران: انتشارات سمت.
- حمید، نجمه. (۱۳۸۸). نوروسايكولوژي بالینی. اهواز: انتشارات دانشگاه شهید چمران.
- خدابنایی، محمد کریم. (۱۳۹۰). نوروسايكولوژی و سایکوفیزیولوژی. تهران: انتشارات سمت.
- دوآگ، ریجاردن، کلارک، تام. کلارک، کارل. (۱۳۹۰). مغز انسان و اختلال‌های آن. ترجمه محمد خدابنایی، پریسا سادات سیدموسوی، مریم ضیائی و سعید قبیری. تهران: انتشارات سمت.
- گربو، زان. (۱۳۷۷). عصب-روان‌شناسی برای کار در مانگران. ترجمه عباس مددی و فهیمه فتحعلی لواستانی. تهران: انتشارات چامه.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- Gazzaniga, M.S. Ivry, R.B. Mangun, G.R. (Last edition) Cognitive neuroscience (the Biology of the Mind), 7th edition. W. W. Norton and Co.
- Rugg M.D., Yonelinas A.P. (Last edition) Human recognition memory: a cognitive neuroscience perspective. Trends Cogn Sci 7:313-319.

روانشناسی ورزش

Sport Psychology

کد درس: ۱۵۸

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی □ اختیاری ■ جبرانی □

درس/دروس پیش‌نیاز: روانشناسی تحولی ۲

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با تعاریف و مفاهیم روانشناسی ورزش و جنبه‌های روانشناسی عملکرد ورزشکاران و چگونگی ایجاد آمادگی روانشناسی و افزایش انگیزه و عملکرد و کاهش اضطراب در ورزشکاران و تیم‌های ورزشی.

سرفصل مطالب:

- تعاریف و مفاهیم روانشناسی ورزش
- تاریخچه و سیر تکاملی روانشناسی ورزش
- تاثیر ورزش در سلامت روانی
- نقش ویژگی‌های شخصیتی در عملکرد ورزشکاران
- نقش هیجان‌ها (استرس، اضطراب و ...) در عملکرد ورزشکاران
- انگیزه، روحیه و انسجام و نقش آن در عملکرد ورزشکاران
- پرخاشگری در رقابت‌های ورزشی
- آموزش مهارت‌های روانشناسی تجسم و تصویربرداری ذهنی در عملکرد ورزشکاران
- آموزش مهارت‌های روانشناسی توجه، تمرکز و اعتماد به نفس در عملکرد ورزشکاران
- نقش تماشاگران در عملکرد ورزشکاران
- روانشناسی مربیگری ورزشی
- روانشناسی داوران ورزشی

منبع / منابع اصلی:

- ویتر، گراهام، مارتین، کنی. (۱۳۷۴) راهنمای عملی روانشناسی ورزش. ترجمه واعظ موسوی. تهران: انتشارات کمیته ملی الیک.
- کاکس، ریچارد اچ. (۱۳۹۲) روانشناسی ورزش: مقاهم و کاربردها. ترجمه شهلا پاکدامن و نگین ناصری تفخی. تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی.
- واعظ موسوی، محمد کاظم. (۱۳۹۰) روانشناسی ورزش. تهران: انتشارات سمت.
- توماس، ریموند. (۱۳۷۰) روانشناسی ورزشی. ترجمه محمد حسین سروری. تهران: انتشارات یگانه.
- گلین، رابرتس، کوئن، اپنک. سیتال، پمبرتن. (۱۳۸۳) روانشناسی ورزشی. ترجمه محمد کاظم واعظ موسوی و معصومه شجاعی. تهران: انتشارات رشد.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- رویرت، سبرگ. ریچاردسون، گی. (۱۳۸۱). روانشناسی داوری. ترجمه سیروس چوبیه. تهران: انتشارات پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی.

پویایی گروه

Group Dynamics

کد درس: ۱۵۹

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی □ اختباری ■ جزئی □

درس/دروس پیش‌نیاز: روانشناسی اجتماعی

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی ■

هدف کلی درس:

شناخت نقش گروه در ارتباط با رفتارهای فردی و اجتماعی.

سرفصل مطالب:

- نعاریف و مقاهم

- تبیین گروه، پویایی در گروه‌ها، تسایز آن با سایر پدیده‌های جمعی و گروهی

- فرآیند شکل گیری گروه‌ها

- آسیب شناسی هر یک از عناصر و مؤلفه‌های چرخه شکل گیری گروه‌ها

- کارکرد گروه

- عناصر گروه

- ویژگی‌های گروه‌های کارآمد و ناکارآمد

- تیم و گروه

- نقش‌ها در گروه

- عوامل موافقیت گروه‌ها

- انواع گروه

- فرد در گروه

- انسجام گروهی و عوامل انسجام گروهی

- متیز میان گروهی

- نظریه‌های پویایی گروه

- همیت اجتماعی

- بادل اجتماعی
- رویکردهای رفتاری
- رویکردهای انگیزشی
- رویکردهای سیمی
- رهبری در گروه
- تصمیم گیری در گروه
- حل مسئله و مدیریت تعارض در گروه
- بررسی شخصیت‌های دشوار در گروه
- فرد گزاری و جمع گزاری
- احترام و رعایت سلسله مراتب در گروه
- جمع بندی ترم و نتیجه گیری

منبع / منابع اصلی:

- شفیع آبادی، عبدالله. (۱۳۹۰). پویایی گروه و مشاوره گروهی. تهران: انتشارات رشد.
- فورسایت، دالنسون. (۱۳۸۰). پویایی گروه (شناخت و منجش آن). ترجمه جعفر تجفی زاده و حسن پاشا شریفی. تهران: نشر دوران.
- احدی، حسن، صالحی، مهدیه، بنی جمالی، شکوه السادات. (۱۳۷۳). مفاهیم بنیادی در پویایی گروه. تهران: نشر قومس.
- فورسایت، دالنسون آر. (۱۳۸۱). پویایی گروه. ترجمه مهرداد فیروزیخت و منصور قنادان، تهران: موسسه خدمات فرهنگی رسانا.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- گلشن فومنی، محمد رسول. (۱۳۷۶). روانشناسی پویایی گروه. تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.
- گلشن فومنی، محمد رسول. (درآمدی بر دیدگاه روانی - اجتماعی: پویایی گروه و منجش آن. تهران: نشر شیفت).

روانشناسی کار و مدیریت

Psychology of Work and Management

کد درس: ۱۶۰

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی □ اختیاری ■ جبرانی □

درس / دروس پیش فیاض: روانشناسی صنعتی - سازمانی

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

ارتقای سطح آگاهی و بیش دانشجویان در زمینه مسائل مرتبط با محیط کار از دیدگاه روانشناسی و دین و بررسی راهبردها روانشناسی و دینی در مدیریت محیط های کار صنعتی و سازمانی.

سرفصل مطالب:

- تعریف روانشناسی مدیریت
- معرفی اجمالی سازمان: تعریف، انواع، فرآیندها، ساختار، نظریه ها، لزوم توجه به محیط های داخلی و خارجی سازمان
- مدیریت سازمان: انتظارها، واقعیت ها و دشواری ها؛ نقش مدیریت در سازمان؛ وظیفه های مدیریت؛ نظریه های مدیریت از دیدگاه دانش روابط انسانی
- نقش روانشناسی مدیریت در افزایش عملکرد شغلی کارکنان
- نقش روانشناسی مدیریت در افزایش سلامت و بهزیستی کارکنان
- کاربرد اصول و یافته های روانشناسی در مدیریت: شناخت رفتار و ویژگی های منابع انسانی سازمان و انگیزه های آنان؛ نقش بازخورد در مدیریت منابع انسانی
- کاربرد اصول و یافته های روانشناسی اجتماعی در مدیریت: روابط متقابل و ارتباط موثر در سازمان، تفود اجتماعی و نقش آن در مدیریت رفتار انسانی سازمان و مراجعت. لزوم شناخت فرهنگ جامعه در اداره سازمان
- مدیریت و رهبری سازمان: تعریف و موارد اشتراک و تمایز

- مدیریت سازمان‌های واقعی و مجازی با توجه به نیازهای روانی-اجتماعی کارکنان و مراجعان

منبع / منابع اصلی درس:

- ساعتجی، محمود. (۱۳۹۱). روانشناسی در کار، سازمان و مدیریت. تهران: نشر مرکز مدیریت آموزش دولتی.
- ابرازی، مهدی. سرایداریان، حمید. (۱۳۷۶). سازمان، مدیریت و فشارهای روانی (نگرش کاربردی)، اصفهان: شرکت فرآیند تحقیق.
- سیلار، لوتارد. (۱۳۷۱). راهبری مدیریت موثر در سازمان‌ها. ترجمه محمدعلی نائلی. تهران: نشر موسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- وتن، دیوید. ای؛ کمرون، کیم. اس. (۱۳۸۲). خودشناسی مدیران. ترجمه محمدعلی بابائی زکلیلی. تهران: موسسه تحقیقات و آموزش مدیریت، وابسته به وزارت نیرو.
- وتن، دیوید. ای؛ کمرون، کیم. اس. (۱۳۷۶). راه‌گشایی خلاق در مدیریت: توسعه مهارت‌های مدیریتی. ترجمه نسرین جزئی. تهران: نشر نی.

- Moller, L. (Last edition). The Psychology of Management: The Function of The Mind in Determining, Teaching and Installing Methods, of Least Waste, Nabu Press.
- Cascio, W. F., Aquinis H. (Last edition). Applied Psychology in Human Resource Management. Prentice Hall.
- Shefrin H. (Last edition). Beyond Greed and Fear: Understanding Behavioral Finance and the Psychology of Investing. Oxford University Press.
- Lewis, S. (Last edition). Positive psychology at Work. Wiley-Blackwell.
- Simon, H. A. (Last edition). Administrative Behavior. Free Press.

کلیات روانپردازی

General Psychiatry

کد درس: ۱۶۱

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی □ اختباری ■ جبرانی □

درس/دروس پیش‌نیاز: آسیب‌شناسی روانی ۲

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان‌ترم ■ پایان‌ترم ■ نکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با طبقه‌بندی، تشخیص، درمان‌های جسمی، فوریت‌های روانپردازی و مسائل اخلاقی در روانپردازی

سرفصل مطالعه:

- آشنایی با روانپردازی (تعريف، همه گیری شناسی اختلالات روانی، پیشگیری، خدمات روانپردازی)
- تاریخچه روانپردازی (تاریخچه روانپردازی ایران؛ تاریخچه روانپردازی در جهان)
- معنویت و روانپردازی
- طبقه‌بندی و تشخیص اختلالات روانی
- سبب شناسی اختلالات روانی
- رویکردهای روش شناختی
- ارزیابی روانپردازی تحولی (کودک، نوجوان، بالمند)
- مروری بر اختلالات روانی
- درمان‌های روانپردازی
- اصول کلی درمان‌های زیستی و روان‌شناختی
- سایکو‌سوماتیک و مشاوره روانپردازی
- فوریت‌های روانپردازی

- جنبه های اخلاقی و قانونی

منبع / منابع اصلی:

- سادوک، ج.س. و سادوک، و.آ. (۱۳۸۵). خلاصه روانپزشکی. ترجمه حسن رفیعی و فرزین رضاعی. تهران: انتشارات ارجمند.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- Sadock, B.J. Sadock, V.A. Ruiz, P. (۲۰۰۴). Comprehensive textbook of psychiatry (Ninth Edition).
- Sadock, B.J. Sadock, V.A. Ruiz, P. (۲۰۱۲). Synopsis of psychiatry. Lippincott, Williams & Wilkins.
- Gelder, M. Mayou, R. Geddes J. (۲۰۰۲). Psychiatry. Oxford core Texts. Oxford: New York, Tokyo, Oxford University.

روانشناسی تبلیغات و رسانه

Propaganda and Media Psychology

کد درس: ۱۶۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی □ اختیاری ■ جبرانی □

درس/دروس پیش‌نیاز: روانشناسی اجتماعی

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

روانشناسی رسانه با استفاده از مفاهیم، نظریه‌ها و روش‌های روانشناسی به مطالعه چگونگی تعامل انسان با رسانه

و اثر پذیری افراد، گروه‌ها و فرهنگ از آن (و بر آن) می‌پردازد.

سرفصل مطالب:

- مروری بر نظریه‌های ارتباط جمعی (رابطه انسان و رسانه) و دلالت‌های روانشناسی آن.
- درهم آمیزی نظریه‌های روانشناسی و ارتباطی در حوزه روانشناسی رسانه.
- مروری بر روش‌ها و رویکردهای پژوهشی در روانشناسی رسانه.
- رسانه و یادگیری رفتارهای جامعه‌پسند و ضداجتماعی؛ همدلی کودک و تجربه درام.
- کسب هویت و اجتماعی شدن از خلال رسانه.
- رسانه و تبلیغ؛ ارتباطات متقاعد‌گرانه- راههای رنفوذ و تأثیر؛ مروری بر نظریه‌ها و مدل‌های تبلیغ با نظر به مباحث یادگیری و پردازش اطلاعات.
- روانشناسی مخاطب؛ تعامل اجتماعی- گونه با شخصیت‌های رسانه‌ای؛ تقلید، همانندسازی، و فرهنگ هواداری
- شخصیت، فرهنگ و ارتباطات؛ مباحثی پیرامون هویت، ارزش و معنا؛ آنچه رسانه‌ها ترویج می‌کنند- فرهنگ‌سازی از راه رسانه- نقش شبکه‌های اجتماعی.
- مجمع مباحث پیرامون رسانه و سلامت؛ اعتیاد به اینترنت، پالایش روانی، مشاوره از طریق رسانه، و ...

- ورزش در رسانه و مباحث ایجاد شده

- برنامه های خبری و پردازش اخبار سیاسی و اجتماعی.

- ارزش های اخلاقی و دینی در رسانه.

منبع / منابع اصلی:

- حکیم آرا، محمدعلی. (۱۳۹۰). روانشناسی رسانه. تهران: انتشارات دانشکده صدا و سیما.

- کاویانی، محمد. (۱۳۹۱). روانشناسی و تبلیغات. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- Giles, D. (Last edition). Media Psychology. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Fischoff, S. (2005). Media Psychology: A personal essay in definition and purview. Online Publication Data: Feb 8, 2005. Journal of Media Psychology. 5, V 10. No. 1Winter.

رفتار سازمانی

Organizational Behavior

کد درس: ۱۶۳

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی □ اختیاری ■ جبرانی □

درس / دروس پیش‌نیاز: روانشناسی صنعتی - سازمانی

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلامی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با سازمان‌ها و رفتار درونی آنها بر مبنای دانش و یافته‌های علوم رفتاری، حل مسائل صنعتی-سازمانی در راستای بهبودبخشی و اثربخشی آنها، آشنایی با اهمیت و نقش حیاتی و استراتژیک منابع انسانی در سازمان‌ها، آشنایی با رویکردها، فرایندها و کارکردهای مدیریت منابع انسانی

سرفصل مطالب:

- کلیات، موضوع و تعریف رفتار سازمانی، عوامل شکل دهنده رفتار در سازمان‌ها، ویژگی‌های رفتار سازمانی
- فرایندهای فردی در سازمان‌ها (ادراک، نگرش، ارزش، انگیزش، یادگیری، شخصیت)
- فرایندهای گروهی در سازمان‌ها (مبانی رفتار گروهی در سازمان‌ها (کارگر، کارمند، رئیس)، ارتباطات گروهی، پریاپی‌های گروهی، رهبری در محیط آموزشی، تضاد میان گروهی)
- فرایندهای سازمانی در محیط آموزشی (مبانی ساختاری، هدف‌ها و خط مشی‌ها)
- فرهنگ و جو سازمانی
- تغییر و بهسازی در سازمان‌ها (استراتژی‌ها، عوامل موثر در تغییر و مقاومت در برابر تغییر)
- سازمان، محیط و تکنولوژی (تأثیر عوامل محیطی در رفتار سازمانی، تکنولوژی سازمانی و اثرات آن بر رفتار سازمانی)
- مفاهیم و نقش مدیریت منابع انسانی
- پارادایم‌ها و رویکردهای توین در مدیریت منابع انسانی

- فرایند جذب و به کارگماری منابع انسانی (شیوه های برنامه ریزی منابع انسانی، تحلیل شغل، کارمندیابی، انتخاب کارمند)
- فرایند آموزش و پرورش منابع انسانی (اهمیت، آشناسازی و اجتماعی کردن، آموزش و پرورش، مدیریت مسیر پیشرفت شغلی)
- فرایند انگیزش منابع انسانی (تعاریف و دیدگاه ها، طراحی و تحلیل شغل، ارزیابی و مدیریت عملکرد، نظام پاداش و جبران خدمات، مزایای کارمندان)
- فرایند نگهداری منابع انسانی (ایمنی و سلامت کارکنان، ارتباطات، روابط کارکنان)
- چشم انداز آینده رفتار سازمانی

منبع / منابع اصلی:

- هرمن، بلاچارد، (۱۳۸۱). مدیریت رفتار سازمانی. ترجمه علی علاقه بند. تهران: انتشارات امیر کبیر.
- سرمد، غلامعلی. (۱۳۷۸). روابط انسانی در سازمان های آموزشی. تهران: انتشارات سمت.
- میرکمالی، سیدمحمد. (۱۳۸۱). روابط انسانی در آموزشگاه. تهران: نشر یسطرون.
- میرکمالی، سیدمحمد. (۱۳۷۹). رفتار و روابط در مدیریت. تهران: نشر یسطرون.
- سعادت، اسفندیار. (۱۳۸۱). مدیریت منابع انسانی. تهران: انتشارات سمت.
- عباس پور، عباس. (۱۳۸۸). مدیریت منابع انسانی پیشرفته: رویکردها و کارکردها. تهران: انتشارات سمت.

منابع برای مطالعه بیشتر:

روانشناسی اخلاق
Moral Psychology

کد درس: ۱۶۴

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی □ اختباری ■ جبرانی □

درس / دروس پیش‌نیاز: مباحث اساسی در روانشناسی ۲

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با مبانی روانشناختی اخلاق و تأثیر روانشناسی بر مبانی، مفاهیم و تربیت اخلاقی

سرفصل مطالعه:

- کلیات: تعریف، اهمیت، روش‌شناسی، پیشنهاد و جایگاه
- مبانی روانشناختی اخلاقی: انگیزش اخلاقی (خودگرایی و دیگر گرایی روانشناختی)، وجود اخلاقی، احساسات اخلاقی، اراده اخلاقی، اختیار و آزادی
- ناکامی‌های اخلاقی: خودفریبی، ضعف اراده، رابطه معرفت و عمل اخلاقی
- تحول اخلاقی: بررسی و نقد نظریه پیازه، کلبرگ و سایر روانشناسان
- جنبت و اخلاق: بررسی و نقد نظریه گلیکان، دیدگاه فمینیست‌ها و سایر دیدگاه‌ها
- تحلیل روانشناختی مفاهیم اخلاقی: تعریف عملیاتی، جدول شانگان، سنجش و مقیاس‌سازی
- شخصیت اخلاقی: رابطه شخصیت و اخلاق، بررسی نظریه‌های شخصیت در خصوص اخلاق
- استحکام اخلاقی: عوامل تحول روانی، تفاوت‌های فردی، نظریه‌های روانشناسی کمال
- تربیت اخلاقی: شیوه‌های تغییر نگرش، روش‌های تغییر رفتار، اصول و روش‌های تربیت اخلاقی از دیدگاه اسلام و سایر مکاتب

منبع / منابع اصلی:

- کلیدور، پروین. (۱۳۷۸). روانشناسی اخلاقی. تهران: نشر آگاه.
- موسوی اصل، مید، مهدی و همکاران. (زیر چاپ). روانشناسی اخلاقی. قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- تصیری، منصور. (۱۳۸۴). جستارهایی در روانشناسی اخلاقی. تهران: نشر معارف.
- هدبلد، جیمز آرتور. (۱۳۷۴). روانشناسی و اخلاق. ترجمه علی پریور. تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- باقری، خسرو. (۱۳۷۷). مبانی شیوه‌های تربیت اخلاقی. تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، مرکز چاپ و نشر.
  - دبلمی، احمد و آذری‌جانی، مسعود. (۱۳۷۹). اخلاق اسلامی. تهران: نشر معارف.
  - ملایی کلاین و استانا. (۱۳۸۹). رشد اخلاقی. جلد ۱ و ۲، ترجمه محمد رضا جهانگیرزاده و همکاران. انتشارات پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی.
  - شولتس، دوان (۱۳۶۲). روانشناسی کمال. ترجمه گیتی خوشدل. تهران: نشر نو.
-
- Weithenhan, P. J. (۱۹۹۹). Moral Psychology and Community.
  - Lapley, D. K. (۱۹۹۶) .Moral Psychology.
  - Dent, N. (۱۹۸۶). The Moral Psychology of the Virtues.
  - Valter, S. A.(۲۰۰۸). Moral Psychology.

اخلاق حرفه‌ای

Professional Ethics

کد درس: ۱۶۵

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی □ اختیاری ■ چهارانی □

دروس/ذرورس پیش‌نیاز: فنون مشاوره و روان درمانی

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان‌ترم ■ پایان‌ترم □ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با اصول عمومی اخلاق حرفه‌ای در مشاوره و روان درمانی

آشنایی با استانداردها و ضوابط اخلاق حرفه‌ای

آشنایی با اصول اخلاقی حرفه‌ای در استفاده از آزمون‌ها و پژوهش‌های روانشناسی

سرفصل مطالب:

- تعریف اخلاقی و اخلاقی حرفه‌ای
- اهمیت و ضرورت اخلاقی حرفه‌ای
- مسائل اخلاقی و قانونی
- مبانی استدلال و تصمیم‌گیری اخلاقی
- حقوق مراجuhan
- مباحث اخلاقی در مشاوره و روان‌درمانی گروهی
- نظارت حرفه‌ای
- آشنایی با کدهای اخلاقی
- دو راهی‌های اخلاقی
- گواهینامه و جواز کار حرفه‌ای
- مقایسه نظام نامه‌های اخلاق حرفه‌ای

الف- اصول عمومی اخلاق حرفه‌ای:

- اصل احترام به حقوق، شان و آزادی انسان و تکریم شخصیت مراجuhan
- اصل وظیفه شناسی و مسئولیت پذیری

- اصل ارایه خدمات موثر و اجتناب از آسیب رسانی اجتماعی
  - اصل عدم تعیین
  - اصل توجه به وفاه دیگران
  - اصل توجه به نظام ارزش‌های جامعه
- ب- استانداردها و ضوابط اخلاق حرفه‌ای**
- اصل صلاحیت حرفه‌ای
  - اصل مسئولیت پذیری
  - اصل روابط حرفه‌ای
  - اصل راز داری و حفظ حریم خصوصی
  - سنجش، ارزیابی و تفسیر آزمون‌های روانشناسی
  - مداخله‌های روانشناسی
  - آموزش، کارورزی و ناظرت
  - پژوهش و انتشار
  - تبلیغات و خدمات عمومی
  - حل و فصل مسائل و تعارض‌های اخلاقی

منبع / منابع اصلی:

- حسینیان، سیمین. (۱۳۸۵). اخلاق در مشاوره و روانشناسی. تهران: انتشارات کمال تربیت.
- فرهادی، یدالله. (۱۳۸۶). اخلاق حرفه‌ای در بهداشت روان. تهران: انتشارات اطلاعات.
- احمدی، خدابخش. (۱۳۸۷). مباحث اخلاقی در مشاوره و روان درمانی. تهران: انتشارات دانش.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- کیانی، اردشیر. (۱۳۹۱). اخلاقی حرفه‌ای مشاوران. تهران: انتشارات ورای دانش.

ناتوانی‌های یادگیری

Learning Disabilities

کد درس: ۱۶۶

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی □ اختیاری ■ جبرانی □

درس / دروس پیش‌نیاز: روانشناسی تربیتی

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم، طبقه‌بندی‌ها و رویکردهای اساسی در ناتوانی‌های یادگیری

سرفصل مطالب:

- مفهوم، تعریف و شیوه ناتوانی‌های یادگیری
- سبب شناسی (عصب شناختی، پزشکی و ...)
- ویژگی‌های بالینی ناتوانی‌های یادگیری
- انواع ناتوانی‌های یادگیری (نارسانخوانی، نادرست نویسی، نارسانایی در حساب کردن، نارسانایی در زبان دریافتی و بیانی، ناتوانی‌های یادگیری غیرکلامی و ...)
- مشکلات رفتاری، اجتماعی و هیجانی
- نظریه‌ها در ناتوانی‌های یادگیری
- فرایند شناسایی، تشخیص و ارزیابی
- روش‌های ارایه خدمات آموزشی
- مداخلات درمانی در ناتوانی‌های یادگیری

منبع / منابع اصلی:

- هالاهان، د. لوید، ج. کافمن، ج. (۱۳۹۰). اختلال‌های یادگیری. ترجمه حمید علیزاده، قربان‌هستی، صدیقه رضایی و ستاره شجاعی. تهران: انتشارات ارمباران.
- لرنر، ڈاٹ. (۱۳۸۴). ناتوانی‌های یادگیری. ترجمه عصمت دانش. تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی.
- امیدوار، احمد. (۱۳۸۴). نارسایی‌های ویژه در یادگیری. مشهد: نشر سخن گستر.
- داکرال، ج. مکشین، ج. (۱۳۷۶). رویکرد شناختی به مشکلات یادگیری کودکان. ترجمه عبدالجواد احمدی و محمود رضا اسدی. تهران: انتشارات رشد.
- سیف نراقی، مریم. نادری، عزت‌الله. (۱۳۸۱). نارسایی‌های ویژه در یادگیری: چگونگی تشخیص و روش‌های بازپروری. تهران: انتشارات مکیال.
- فربار، اکبر. رخشان، فربدون. (۱۳۷۱). ناتوانی‌های یادگیری. تبریز: انتشارات نیما.
- کریمی، یوسف. (۱۳۸۰). اختلالات یادگیری. تهران: نشر مساواهان.
- مکافلین، والاس. (۱۳۷۰). ناتوانی‌های یادگیری. ترجمه تقی منشی طوسی. مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.

منابع برای مطالعه بیشتر:

نگرش و تغییر آن

Attitude and Attitude Change

کد درس: ۱۶۷

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی □ اخباری ■ جبرانی □

درس/دروس پیش‌نیاز: روانشناسی اجتماعی

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با چگونگی شکل‌گیری نگرش‌ها، رابطه آن با رفتار، چگونگی اندازه‌گیری و تغییر آن

سرفصل مطالب:

- تعریف نگرش
- اجزاء نگرش
- چگونگی تکوین نگرش (الگو و سرمشق گیری، تجربه مستقیم، شرطی شدن کلاسیک، شرطی شدن کنشگر و ...)
- نگرش‌ها و رفتار (رابطه بین نگرش و رفتار، چگونگی تاثیر نگرش‌ها بر رفتار)
- منجش نگرش‌ها (نحوه طراحی پرسشنامه، عبارات نگرش، تکنیک‌های فراگفتن در مطالعه نگرش‌ها)
- تغییر نگرش‌ها (الگوهای یادگیری تغییر نگرش، نظریه مشوق‌ها و تعارض‌ها، نظریه همسازی شناختی، نظریه قضاوت اجتماعی)

منبع/منابع اصلی:

-

- بهتر، سرد، وانک، میکائیل. (۱۳۸۴). نگرش‌ها و تغیر آنها. ترجمه علی مهداد. تهران: انتشارات جنگل.
- جمعی از مولفان. (۱۳۸۲). روانشناسی اجتماعی با نگرش به منابع اسلامی. تهران: انتشارات سمت.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- اوپنهایم، ا. ان. (۱۳۶۹). طرح پرسشنامه و سنجش نگرش‌ها. ترجمه مرضیه کریم‌نیا. تهران: انتشارات آستان قدس.
- ایزن، ایساک. (۱۳۷۴). نگرش‌ها، شخصیت و رفتار. ترجمه دکتر جعفر تجفی زند. تهران: نشر دانا.

روانشناسی نظامی

Military Psychology

کد درس: ۱۶۸

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی □ اختباری ■ جبرانی □

درس/دروس پیش‌نیاز: مباحث اساسی در روانشناسی ۲

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با مبانی، اهداف و ابعاد روانشناسی نظامی در سطوح نظری و کاربردی در عرصه رزم و سازمان‌های نظامی با تاکید بر کاربردهای بالینی و روانشناسی عملیاتی (Operational Psychology)

سرفصل مطالب:

- تعریف، مفاهیم و تاریخچه روانشناسی نظامی
- فرماندهی، ویژگی‌ها و نظریه‌های روانشناسی فرماندهی
- نفوذ اجتماعی
- ویژگی‌های روانشناسی دفاع مقدس
- عوامل تاثیرگذار در نیروی نظامی شامل روحیه و انسجام، شایعه، وحشت و ترس، تبلیغات و جنگ روانی، استرس در نیروهای نظامی
- روحیه و انسجام (تعریف، عناصر، عوامل موثر، شاخص‌ها و آثار)
- عملیات روانی (مفهوم، انواع، شیوه‌ها، ابزارها، اهداف)
- شایعه (تعریف، انواع، علل، کاربرد، شیوه‌های کنترل)
- قدرت نرم (تعریف، ماهیت، مولفه‌ها)
- جنگ نرم (تعریف، شاخص‌ها، روش‌ها و ابزارها، الگوها و روش‌های مقابله)
- روانشناسی جنگ تحملی و دفاع مقدس (شجاعت، ایثار، احساس مستولیت، ابراز وجود، پیوندگویی، عزت نفس، خودباوری، مقاومت، نفوذ اجتماعی و ...)

- مشکلات بالینی در نیروهای نظامی و پیشگیری از آنها (دردهای مزمن، بیخوابی، چاقی، اعتیاد به سیگار و مواد مخدر، الکل، خودزنی و خودکشی)
- روان درمانگری در محیط های نظامی
- ویژگی های اخلاقی و قانونی روان درمانگری در نیروهای نظامی

منبع / منابع اصلی:

- گال، دیون، منگاز دورف، ذبیح. (۱۳۸۲). روانشناسی نظامی. ترجمه ناصر گودرزی. تهران: انتشارات آن.
- سلیمی، سید حسین. (۱۳۶۸). روانشناسی نظامی. تهران: نشر بشری.
- سلیمی، سید حسین. (۱۳۸۶). روانشناسی فرماندهی. تهران: انتشارات معاونت آموزش سپاه.
- حاتمی، حمیدرضا. (۱۳۸۵). روانشناسی نظامی. تهران: انتشارات معاونت آموزش سپاه.
- حاتمی، حمیدرضا. (۱۳۸۵). جنگ روانی. تهران: انتشارات معاونت آموزش سپاه.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- Kennedy C. H., Eric A. Zillmer, E. A. (۲۰۰۷). Military psychology, clinical and operational applications. The Guilford Press, New York.
- Martinussen M. Hunter D. R. (۲۰۱۰). Aviation psychology and human factors. CRC Press, New York.
- Kennedy C. H. Moore J. L. (۲۰۱۰). Military Neuropsychology. Springer Publishing Company. LLC. New York.

روانشناسی سیاسی

Political Psychology

کد درس: ۱۶۹

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: اصلی □ تخصصی □ اختیاری ■ جبرانی □

درس / دروس پیش‌نیاز: مباحث اساسی در روانشناسی ۲

روش ارزیابی: ارزشیابی مستمر □ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با روانشناسی سیاسی به عنوان یک حوزه جدید و میان رشته‌ای به منظور درک عمیق‌تر رفتارهای سیاسی و با هدف تحلیل رفتارهای سیاسی رهبران، شخصیت‌های سیاسی، گروه‌ها و افراد براساس نظریه‌ها و مفاهیم روانشناختی

سرفصل مطالب:

- روانشناسی و سیاست
- شخصیت و سیاست
- شخصیت و جامعه پذیری سیاسی
- سیاست و هویت اجتماعی
- پردازش اطلاعات و روانشناسی سیاسی
- هیجان و نگرش در روانشناسی سیاسی
- روانشناسی سیاسی احزاب و گروه‌ها
- روانشناسی رهبران سیاسی
- انکار عمومی
- انتخابات، تبلیغات، شایعه و رسانه‌های جمعی
- رژیم‌های سیاسی و روانشناسی سیاسی

- روانشناسی سیاسی قومیت و نژاد
- روانشناسی سیاسی افراطی گری سیاسی
- روانشناسی سیاسی مناقشات و امنیت بین المللی

منبع/ منابع اصلی:

- فتحی آشتیانی، علی. (۱۳۸۹). مقدمه‌ای بر روانشناسی سیاسی. تهران: انتشارات بعثت.
- کاتم، مارتا. دیتر-اولر، بث. مسترز، النا پرستون، توماس. (۱۳۸۶). مقدمه‌ای بر روانشناسی سیاسی. ترجمه سید کمال خرازی و جواد علاقه‌بندزاد. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- بروزگر، ابراهیم. (۱۳۸۸). روانشناسی سیاسی. تهران: انتشارات سمت.

